la inceeput, desigur doi sau trei vagabonzi. A doua seară efectivul umedului dormitor a crescut, iar borta era lărgită de cu ziua, de alte cârtițe umane. Și tot astfel, hruba crescu, pânăce deveni o spațioasă grotă săpată în malul Dâmboviței, cu un fel de antreu îngust.

Mai erau de asemeni hrube mai mici, individuale. Dormiau astfel sub pod, vagabonzi, „mardeiași", — după cum numesc românii pe apașii lor, — asasini și spioni.

— Am zărit pe Igor Khan intrând în hruba cea mare. De acum, e al nostru! zise Gex. L-am prins ca într'un sac.

Am scos revolverele.

— Dar ce putem face, urmă el, contra acestei mulțimi de vagabonzi, pe care Khan o poate asmuți dintr'o clipă în alta asupra noastră, dacă ne-am trăda că suntem aci?

— Muranow s'a dus să anunțe poliția. Să așteptăm până ne vin întăriri. Cred că de data asta nu ne mai scapă!

— Dacă Muranow are inspirația de a vorbi „generalului" despre mine, suntem salvați, zise Gex.

Generalul era prefectul poliției Capitalei, care organiză în consecință o razie, o vânătoare de vagabonzi, împreună cu agenții biroului de triaj, cari sunt un fel de hingheri speciali de oameni.

Dupăcum aveam să aflăm indată dela Muranow, potera se oprise în dosul Palatului de Justiție; scurtă conspirație nocturnă, pași pe brumă ca în vată; umbrele se despart și înconjoară vasta platformă a viitorului palat al Senatului.

Am văzut de jos cum Muranow escaladă balustrada și intră sub pod. Un agent urmă acelaș drum unghiular. Alții apărură pe pod, aplecați pe balustradă.

Ne-am alipit acestei trupe. Umbre atente, cu revolverele în mână, merg în monom, pe micul trotuar, aproape la nivelul apei, ca trotuarele Veneției. Din gura de balaur a podului, ca din gura dragonilor din templele chinezești, clădite pe un crater de vulcan, ese un abur sufocant, otrăvitor.

Mica trupă dispare sub boltă în besnă.

Nu se mai vede nimic. Apa clipotește ușor, ca o înfiorare.

Țăcănit sec de lampă electrică de buzunar, declanșată. Proectorul portativ, cu mănunchiul de raze oblic, pe zidul tunelului, pune pe umiditatea păretelui nu oval de lumină tremurătoare.

Și mergem așa prin tunelul podit cu apă, un minut sau o oră, pânăce atingem gura hrubei celei mari, in care a dispărut Igor Khan.

Ce capcană ne pregătește banditul?

Intrăm unul câte unul. Din canalul subteran principal, se desface aci o ramură, un coridor de catacombă, îngust cât trupul unui om, din care atârnă afară două picioare înfășurate în pae și hârtie.

— O crimă?...

— St!...

Un agent trage de picioare. Omul dinăuntru grohăe. E scos un vagabond, din firida căptușită cu hârtii dela gunoi, înmormântat parcă de viu. E culcușul de iarnă al unui om!

Unii, în firide înguste ca albinele în faguri, păreau rânduiți în rafturi, cum stau cărțile într'o bibliotecă; alții, în grote săpate de cu vară, s'au strâns câte trei, patru la un loc, ca să se încălzească unul dela altul.

In aceste celule colective, murdăria acoperită superficial, cu hârtii; blestemații societății pun capul alături și dorm uneori lângă propriile lor dejecțiuni, imobili în mirosul mucilaginos, ca asfixiații.

Ei nu au haine, nici cuverturi. Adună în cavernele lor de animale ce hibernează, zdrențe, petece, câlți, jurnale, pae. Fac clăi de gunoae, cuiburi ce se dospesc umede și călduțe, în obscuritatea igrasioasă din fundul pământului.

Și în mormanele acestea afânate, cerșetorii se culcă, mânâncă pâine pietrificată, iubesc...

Erau indivizi cu haine sdrențuite, din abaua cafenie dela țară; alții cu pălării de pae desfundatee, în toiul iernii; cu hăinuța de dril direct pe piele, cu redingote înoroiate, verzui, de lăutari bătrâni, cu pulpanele tăiate și legate cu sfoară în chip de vestă... Cei mai mulți erau bătrâni slăbănogi, cu priviri aburite, cerșetori comuni. Mai era o babă ce tremura ca un pumn de piftie galbenă, un boanghen tânăr cu mustața neagră, îmbrăcat ungurește, cu cizme și pălăriuță cu borul înust, de un deget, — și mai era, nemișcată într'un colț, o mogâldeață, o pocitanie fără forme definite.

La lumina lanternelor aduse de agenți, vagabonzii și cerșetorii fură scoși din pae și apoi din domiciliul subpământean. Igor Khan nu se afla în această primă încăpere.

— E mai la fund, „la gang", zise un inspector de poliție.

Numai boanghenul tânăr încercă să fugă. Avea desigur vre-o crimă pe conștiință și la triaj putea fi identificat. Dar un agent îi puse mâna în gât. Individul se sbătu cu furie, lovind cu cismele pe agenți în stomac. Fu paralizat și căzu, moale, sub lovituri, cu ceafa linsă de apele negreverzi ale Dâmboviței, în care picura un fir subțire de sânge, un afluent minuscul ce isvora din gura învinsului.

— Ce e sălbătăciunea asta? întrebă Gex, privind mogâldeața din colț.

— Sălbătăciunea asta, spuse un polițist, e o veche clientă a coloniilor de muncă. E vagabonda Florica, „**13 ani, idioată, orfană, desvirginată**", după cum scrie pe fișa ei dela Biroul de triaj al vagabonzilor și cerșetorilor.

Apariția acestei fete bâlbâite ne impresionă. Avea gura eșită în afară în formă de bot, nasul cârn; tremură și se ferește violent, de orice gest, crezând că vrei s'o bați. Deodată însă, sări la mine, ca o adevărată sălbatecă, râzând fioros și cerșindu-mi, lubrică, mângâeri obscene.

Are vocabularul redus la vre-o zece cuvinte, dintre care cinci înjurături. Bâlbâiala ei e feroce. Repetă la infinit vocale fără sens, se îneacă cu ele, voind parcă să le înghită, își mușcă limba, se enervează, se congestionează, scuipă, rage...

Agenții ne spun că, în grota de sub pod, ea servește drept prostituată tovarășilor de cavernă. Când cerșetorul în crustă de vermină se desmorțește înfășurat în hârtii și acoperit cu pae, în grota cu miros de pământ rece ca pivnițele, și se apropie cu ochii aprinși de sălbătăciunea ghemuită într'un colț, Florica tremură toată, de teamă să nu fie bătută, apoi cuprinde în brațele osoase trupul cerșetorului viermănos.

— Dar Igor Khan unde a dispărut? întrebă Muranow.

— Fiți atenți, ne spuse un inspector de poliție. Pătrundem mai adânc, la bandiți.

* * *

Unii dintre cerșetori, sunt aduși de mizerie sub acest pod lățit la infinit. Ei locuesc însă un fel de antreu, o gură a grotei. In fund, „la gang" există o tainiță de hoți. Mardeiașii filați de poliție și bandiții cari au dat o lovitură proaspătă, găsesc „la gang" cea mai sigură gazdă: noaptea din fundul pământului.

In adevăr, din hrubă, se deschidea în fund un coridor întunecos.

— E gura unui coridor istoric, a eșirei subterane din casa boerească a Bibeștilor, care se ridica pe vremuri aci, — ne explică inspectorul. Vagabonzii, săpându-și încă din timpul verei firide în păreții tunelului, în care dorm iarna, ca sicriile într'o criptă mortuară, au descoperit intrarea în gangul acesta străvechi, fost coridor secret, ce asigura fuga boerului de odinioară, în caz de primejdie. Când prind de veste că o razie a pătruns în cetatea lor de apă și piatră, vagabonzii cari au crime pe conștiință, se refugiază în acest tunel arhaic, unde se baricadează uneori, rezistând cu focuri de revolver. Se crede că gangul acesta subteran răspunde, la Arsenal, dar desigur că acum s'a năruit, așa că vom prinde ca într'un fund de sac pe bandiți. Noi credeam că la construcția fundațiunei Senatului, gura acestui coridor a fost blocată cu beton armat, dar văd că vagabonzii și-au deschis iară drum prin tunelul secret.

Agenții aprinseră facle. Cu revolverul într'o mână și cu facla în alta, ca o procesiune infernală, înaintam spre fundul pământului. Un șuerat se auzi din adâncul coridorului. Un zumzet straniu venia ca din pământ.

— Inapoi! porunci inspectorul din capul coloanei.

Agenții se retrag, în clipa când un foc de revolver umple canalul de panică și ecouri înăbușite.

(Va urma)

1 Aprilie

DATINA păcălelilor de 1 Aprilie, este veche şi se obicinueşte mai la toate popoarele.

Nestatornicia vremii, a făcut ca să se spună de luna Aprilie, că e foarte capricioasă.

Intocmai cum natura amăgeşte oamenii, tot astfel şi ei caută să se păcălească, bătându-şi joc unii de alţii.

Incă din cele mai vechi timpuri, indienii sărbătoriau în luna Aprilie, pe zeiţa lor **Maja** sau **Inşelătoarea**, pregătindu-şi unii altora, fel de fel de păcăleli.

După credinţa indienilor, această zeiţă, amăgia sufletele oamenilor, atrăgându-i spre Valea Durerii.

La greci, luna Aprilie era închinată Afroditei, care ca şi zeiţa indiană Maja, era poreclită „Inşelătoarea".

In legendele germane, nu găsim nici o aluzie, care ar putea să ne îndreptăţească să credem, că vechilor germani, le-ar fi fost cunoscut obiceiul păcălelilor de 1 Aprilie, — se pare totuş, că petrecerile lor dela începutul primăverii — foarte distractive de altfel, — n'ar fi fost streine de această legendă.

Este surprinzător, că Sebastian Brant, — care în lucrarea intitulată **„Narrenschiff"** descrie cu atâta grije neroziile personagiilor sale, — nu pomeneşte absolut nimic, despre păcălelile de 1 Aprilie.

Acest fapt ne-ar face să bănuim, că el a luat în serios glumele de 1 Aprilie, în timp ce descoperia multă prostie, sub masca seriozităţii contimporanilor săi.

După unii, păcălelile de 1 Aprilie, datează în Germania din anul 1531.

In 1530, cunoscutul parlament din Augsburg, a ţinut o şedinţă, care avea să stabilească un sistem monetar, unic pentru toate ţările germane.

Chestiunea se dovedi a fi atât de delicată şi mai ales încurcată, încât rezolvarea ei a fost amânată pentru 1 Aprilie 1531.

Numeroşii speculanţi ai introducerei unităţei monetare, agăţându-se de termenul acesta, s'au înşelat amarnic, reforma plănuită ne mai având loc. De-atunci **1 Aprilie**, a rămas sinonimul **păcălelilor.**

Francezii, însă, reclamă ţării lor, originea farselor acestei zile. Regele Carol al IX, pe când se afla în castelul **Roussillon** din **Dauphinée**, în 1564, decretă că prima zi a anului, — care până atunci fusese 1 Aprilie, — se va serba în viitor la 1 Ianuarie.

Mulţi din supuşii săi, se declarară nemulţumiţi de schimbare, şi cum cadourile de anul nou se dădeau acum la 1 Ianuarie, se găsiră glumeţi, să-şi bată joc de ei şi să le trimită la vechea dată, la începutul lui Aprilie, felicitări — din partea unor persoane, care nici nu se gândeau, — sau cadouri caraghioase. Obiceiul acestor mistificări a prins în public atât de temeinic, încât au rămas până în vremea noastră glumele de 1 Aprilie, uneori extrem de spirituale, ce distrează şi nu pot supăra, deşi Goethe în următoarele versuri, spune celor ce vor să le meargă bine:

De vrei ca mărţişorul,
în tihnă să-ţi priască,
De'ntâi Aprilie nimeni,
să nu te păcălească;
De scapi în ziua-aceasta,
de păcăleli, în fine,
Intregul an îţi merge
din bine în mai bine.

De 1 Aprilie, la Smedley, staţiune termală lângă Londra, reînvie pentru o zi saturnalele romane.

Inversându-se rolurile, servitorii iau hainele şi locurile stăpânilor, cari îi servesc la rândul lor. Englezii, îmbracă uniformele galonate ale valeţilor sau groom-ilor, pregătesc mâncarea şi o aduc la masă, bucătăreselor şi celorlalţi oameni de serviciu.

In hoteluri domneşte o desordine din cele mai comice, o lady, cu nume istoric, ia locul femeii dela vestiar, care dansează cu prietenii ei, în sala restaurantului.

Câteva Miss-e mondene, ajută la bucătărie, vreunui bătrân milionar, să confecţioneze un breafsteek, ars, o prăjitură, în care au uitat să pună zahăr şi o supă fără sare...

Portarul, foarte demn, pare că nici nu-şi mai reaminteşte, că face parte din camera lorzilor...

Când sună din vreun apartament, cameristele de ocazie, aleargă grăbite, să vadă **„ce doresc clienţii"**, încântaţi să fie serviţi de fiica unui ministru, sau de soţia unui mare industriaş. De dimineaţă până seară, **Smedley** e într'o nemaipomenită zăpăceală şi veselie! Anglia de altfel, e ţara glumelor de 1 Aprilie. Una din cele mai recente, a fost reclama, făcută prin jurnale, unei mari expoziţii de.... măgari, care trebuia să fie inaugurată solemn, la acea dată. Publicul curios s'a strâns în număr mare, dar a plecat pe cât de furios, pe atât de decepţionat fiind că măgarii nu erau alţii decât ei cei păcăliţi de nişte mistificatori, care-i adunase într'adins acolo!

In 1911, o farsă din cele mai reuşite, avu un răsunet enorm, mai ales că se izbutise să se bată joc de oficialitate. In Martie, câteva ziare londoneze, anunţară apropiata sosire a unor prinţi abisinieni, doritori să viziteze Anglia, ca simpli particulari. Vice-amiralul de pe un **dreadnought**, ancorat în portul **Plymouth**, primi peste câtva timp, o telegramă dela un diplomat de seamă, care-l informa că prinţii şi-au exprimat dorinţa, să viziteze cuirasatul, în ziua de 1 Aprilie.

Foarte onorat, vice-amiralul făcu pregătiri în consecinţă! O delegaţie de ofiţeri, aştepta la gară pe nobilii oaspeţi în frunte cu prinţul Cholum, întovărăşiţi doar de un interpret şi un reprezentant a lui **Forreign-office** din partea guvernului! O şalupă, împodobită cu culorile etiopiene, îi transportă în largul mărei, pe bord, unde li se făcu o recepţie strălucită. Li se oferi chiar şampanie, de către marinari, în frunte cu vice-amiralul entuziasmaţi de exotismul costumelor şi al limbei lor, tradusă prin interpret.

Inainte de a părăsi dreadnought-ul, prinţul **Cholum**, încântat de primire, distribui câteva decoraţii abisiniene!

Peste 3—4 zile, presa nu vorbia, decât de această formidabilă păcăleală, de care râdea cu hohote, întreaga Engliteră. Prinţii erau patru funcţionari de bancă şi al cincilea prinţul Cholum, era sora..., interpretului şi el un paşnic cetăţean al Albionului ca şi falşul reprezentant al Forreign-office-ului.

Suntem siguri, că cititorii noştri sunt prea perspicaci, ca să poată cădea victimele unor asemenea farse! Le urăm în schimb, să le reuşească toate păcălelile, pe care le vor face altora.

Cum se exprimă Missele despre produsele „Rouge & Noir" Lady

Marea casă de parfumerie LADY a avut gentileţea să ofere miss-elor care s'au prezentat la concursul de frumuseţe, dela Sinaia câte o casetă conţinând excelentele sale produse „Rouge et Noir".

Iată cum se exprimă miss-ele despre produsele „Rouge et Noir":

Sunt foarte încântată de parfumul şi pudra „Rouge et Noir LADY" atât pentru mirosul plăcut ce-l are cât şi pentru discreţia parfumului.

Mă voiu servi numai de aceste produse, recomandându-le atât prietenelor cât şi cunoştinţelor mele.

Emilia Lăzărescu Miss Putna 1930

Viu prin aceasta a vă mulţumi pentru darul făcut la Concursul de frumuseţe dela Sinaia, prin excelentele produse „Rouge et Noir" pe cari le găsesc superioare tuturor produselor din lumea întreagă şi cari îmi vor fi de aci înainte nelipsite, îndemnând totodată cunoştinţele mele de a întrebuinţa numai admirabilele dv. produse.

Delicia Mendell Miss Covurlui

Cu plăcere am savurat din produsele dv. „Rouge et Noir" care mi-au fost date cu atâta bunăvoinţă la frumosul concurs dela Sinaia.

Voiu fi o fidelă clientă a produselor dv. recomandându-le şi prietenelor mele.

Mulţumindu-vă şi pentru urări vă doresc asemenea succes în „Rouge et Noir".

Cu deosebită stimă,

Tina Steinberg „Miss Vaslui"

Sunt foarte mulţumită de produsele „Rouge et Noir" şi mă grăbesc să vă mulţumesc pentru drăguţa atenţie. Eram de mult în căutarea unei pudre şi insfârşit am găsit-o fără să m'aştept.

Cred că n'ar trebui să lipsească depe masa nici unei cochete. O recomand călduros tuturor, cari întrebuinţând-o odată măcar îşi vor aduce aminte în totdeauna cu drag de „Rouge et Noir" LADY.

Elena Crăciunescu Miss Dolj

După visul frumos al excursiei pe care am făcut-o la Sinaia, — în singurătatea oraşelui meu, îmi amintesc cu plăcere de frumoasa „Lady", care a îmbălsămat cu parfumul ei minunat, cele mai scumpe clipe din viaţa mea. Şi care va rămânea totdeauna pudra şi parfumul meu preferat.

(ss) **Margareta Crăescu** „Miss Tecuci"

Cronica cinematografică

Filmul intitulat *„Nopţi furtunoase"*, în care juca Norma Talmadge şi alţi câţi-va, a fost ceva cu desăvârşire nepermis. Puţine sunt defectele, pe care să nu le fi avut. Şi pe lângă toate acestea, şi un titlu caragialesc, provocator de asociaţii de idei bufone...

* * *

Interesant a fost filmul *„Mefisto"*, pentru că Ricardo Cortez e un excelent actor, şi mai ales pentru că a fost un film ratat.

Am explicat odată, în *„Adevărul Literar"*, dece filmul ratat e interesant. Găsindu-se oarecum la graniţa dintre eşec şi reuşită, e mai instructiv decât oricare. Şi „Mefisto", putea să fie un mare film, şi a pierdut această ocaziune.

Dar ne rezervăm să revenim altă dată mai pe larg — aci sau aiurea — asupra filmului acestuia, căci el este un exemplu foarte caracteristic de film ratat.

* * *

O comedie americană dintre cele mai plăcute de văzut, de o perfectă corectitudine şi de un bun-gust desăvârşit a fost *„Nu pot trăi fără tine"*, cu Edmund Love, Lilly Tashman şi Colleen Moore.

Colleen Moore nu este o simplă actriţă bună. Este o pionieră. Ea a introdus un „gen" destul de personal în comedia americană, sau mai precis, a perfecţionat genul „Lilian Gish", eliminând tot ce era anost şi dulceag la aceasta din urmă şi adăogând un „poncif voyon", acel piment şi pitoresc al „Copilului de stradă". Cum să spun? Intre Colleen Moore şi Lilian Gish este cam aceeaş deosebire, ca între Poil de Carotte şi Bibliothèque rose, ca între Jules Renard şi Contesa de Ségur.

Filmul vorbitor german „Atlantic", este mai puţin neinteresant decât cele americane cu eroi-cântăreţi. Căci are barem meritul, de a fi un film *documentar*. Dar are cusurul de a voi să mai fie şi altceva. Dacă s'ar fi mărginit să ne redea o catastrofă, ar fi fost o bucată excelentă. Dar conversaţiile interminabile, în jurul morţii, erau de o plictiseală indescriptibilă. Şi de ce toate acestea?

Pentru a ne reda, în primele acte, toată atmosfera de „viaţă uşoară", tot contrastul dintre nepăsarea pasagerilor şi drama care trebuia să vină? Dar asta se putea arăta şi în alfabet documentar, prin câteva scurte tablouri, şi anume prin nişte tablouri *mute*, căci a le face vorbitoare, însemna a le da, în ansamblul general al acţiunei, o importanţă mai mare decât o aveau.

Filmul documentar, este foarte interesant. Dece la noi nu se aduce de loc? Sunt sigur că ar fi foarte gustat. In Franţa sau în America, nu este reprezentaţie care să nu aibă, pe lângă jurnal, şi un film documentar. Dar documentar, fără pretenţie de literatură, cum a fost Atlantic.

* * *

Excelentă comedie, plină de invenţie, humor, bună dispoziţie, a fost „Tim şi Tom", cu Karl Dane, George K. Arthur şi Josephine Dunn. Este o bucată din acele corecte şi armonioase, care nu reprezintă vreun aport extraordinar de noutate, dar care nu are nici cel mai mic cusur.

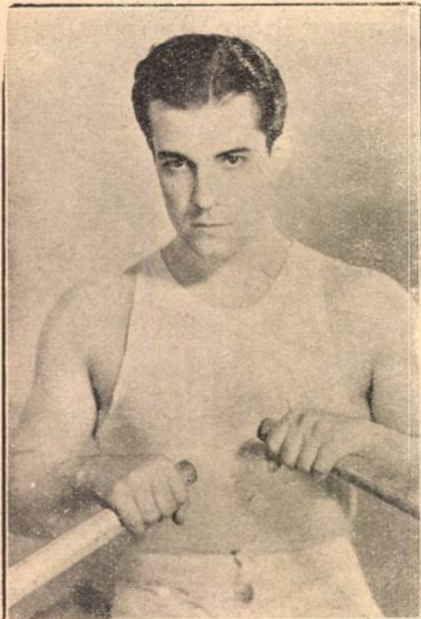
* * *

„Intenference" a avut câteva lucruri impresionante, în jocul lui William Powell. Acesta juca rolul unui om misterios, care se dăduse dispărut după răsboi, din motive pe care nu le ştim bine, până la sfârşit. Este, în masca şi atitudinea lui o oboseală morală foarte bine jucată, ce va gentleman, amestecat cu un fel de nepăsare feroce a omului, care e şi deboşat, desiluzionat, şi cu un picior în groapă. Şi totuş, pe ici, pe colo, câte o conduită de adevărat cavaler. Dar de cavaler cumplit de obosit. Incă odată, a fost ceva destul de original în jocul lui Powell în acest film.

* * *

Colleen Moore, excelenta artistă de comedii

Ramon Novarro, simpaticul star din **„Scaramouche"**

„Scaramouche", ca toate filmele lui Novarro (cu excepţia lui Ben Hur), a fost un film corect, sau mai precis, ocupând ultima treaptă pe scara filmului corect, la graniţa dinacesta şi filmul mediocru.

Spuneam odată că frumuseţea fizică a interpreţilor, are mare importanţă în filmele corecte. Novarro este real „drăguţ", graţios, suplu. Ceeace-l ajută foarte mult, să ducă la bun sfârşit rolurile sale, care deobiceiu n'au nimic extraordinar.

Alice Terry, fosta parteneră a lui Petrovici, care lucrează de relativ puţină vreme la Hollywood, a fost şi rămâne destul de oarecare.

* * *

Nimic nu arată mai bine, că regisorii Californieni au cam secătuit subiectele, ca filmul „La ce visează fetele". Este un film-reclamă. E vorba de o fată (Marion Davies), care vrea să facă cinema. Şi atunci porneşte la Hollywood. Incepe cu comedii buffe, de acele cu băi de frişcă şi sifon, şi evoluează spre drame mai sentimentale. Bun înţeles, o mică intrigă de amor, o „romanţă" cum zic americanii, şi mai ales, cu ocazia desfăşurării acţiunei, perindarea pe ecran a diferitelor stele, ca Chaplin, Fairbanks, George K. Arthur, John Gilbert, etc. etc...

Dar şi aci, toată bucata e ratată, din pricina confuziunei de genuri. Excelentă ar fi fost, dacă ar fi rămas francamente un film documentar. Ni s'ar fi arătat diferiţii actori, în exerciţiul funcţiunei, ni s'ar fi prezentat, *ştiinţificeşte*, diagrama carierei unui artist, dela comedie la romanţă; ni s'ar fi descris crâmpee simptomatice, din moravurile hollywood-iene, etc., etc... Şi-ar fi fost nespus de interesante. Pe când aşa, am avut un film plicticos şi enervant, enervant în chipul acela caracteristic în care ne indispune tot ce simţim că e „ratat".

Marion Davies, vedeta din **„La ce visează fetele"**

Karl Dane şi George K. Arthur, interpreţii filmului **„Tim şi Tom"**

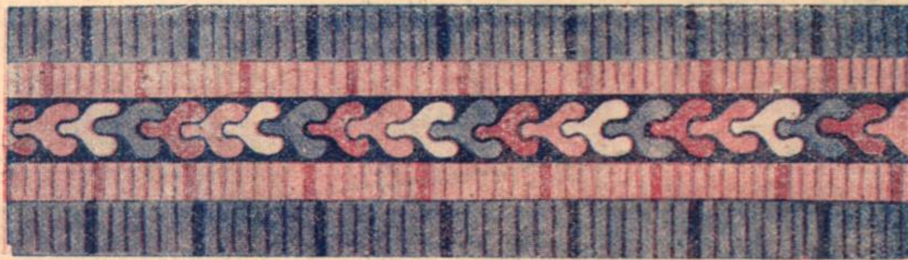
Nici nu ştim dacă trebue să mai menţionăm filmul „Prada Nopţii" al lui Dolores Costello. A fost atât de prost! D. I. SUCHIANU

ADEVĂRAT

— Ce e cu suta de lei, pe care ţi-am împrumutat-o acum o lună? Mi-ai făgăduit, că n'ai s'o ţii mult!

— Aşa a şi fost. După zece minute, n'am mai avut-o.

Sportul la Eleni

Din frescele palatelor, archeologii au aflat multe despre viaţa sportivă a acestor Greci antici, de acum cinci mii de ani. Işi petreceau mare parte din timp vânând, cu lănci şi săgeţi, mistreţii pădurilor. Una din cele mai vechi fresce in Phylacopi reprezintă un om, ţinând doi peşti.

Se pare că femeile acestei vechi perioade iubeau mult sportul în aer liber. O frescă în culori strălucitoare, găsită intr'unul din palatele Tirynsului reprezintă două tinere elegante, mergând la vânătoare, într'un car uşor, făcut anume în acest scop.

PERSEVERENTELE cercetări ale arheologilor au reconstituit istoria vieţii sportive a Greciei de acum 5000 de ani. Picturi reprezentând vânători, lupte, alergări, curse de înnot, au fost refăcute, din ruinile trecutului şi expuse în muzeele Greciei.

Până acum câţiva ani, cunoştiinţele noastre asupra anticei Elade, erau limitate la ruinile Parthenonului şi la câteva figuri ale timpurilor clasice ca Socrate şi Alcibiade.

De curând s'a descoperit că înaintea lor, cu 2000 de ani, a existat o civilizaţie foarte desvoltată şi în fiecare zi se descoperă noui detalii asupra acelei vieţi.

Frescă din Phylacopi : pescar.

Civilizaţia mai veche a luat naştere în Creta, insula din Mediterana, unde trăia teribilul rege Minas, din legenda Minotaurului şi s'a întins în Mycena, Tiryns şi alte părţi din peninsula Greciei.

Aceste popoare erau probabil de o altă rasă decât aceea a Grecilor clasici, dar aveau aceiaşi zei, căci Zeus s'a născut în Creta.

Vechea lume avea palate splendide din blocuri mari de piatră, bine aerisite, pictate cu gust şi mobilate fastuos, având băi splendide. Femeile lor purtau vestminte bogate şi foarte variate, făceau sport în aer liber.

Fete şi femei mergând la vânătoare, într'un car uşor.

Jos: *Gonaci pregătind caii pentru o cursă. Frescă din Mycenae*

Pictată în stil artistic avansat, o altă frescă mare reprezintă o vânătoare de mistreţi, tot la Tiryns.

Sălbatecul şi colţatul animal are înfipte în carne, două lănci, ale vânătorului, in timp ce trei câini se reped la el, din diferite părţi.

Pasiunea acestui popor pentru sporturi, reese mai ales dintr'o pictură din Mycenae. Se văd aci gonaci antrenând caii, pentru întrecere, la fel cum se face în zilele noastre.

Legenda Centaurilor, care joacă un rol atât de important în vechea artă şi literatură greacă, dovedeşte predilecţia acestei lumi pentru sport. Legenda a ridicat calul la înălţimea unui zeu.

Centaurul era om dela cap la şolduri, iar restul cal.

Grecii iubiau prea mult acest animal, spre a considera degradantă îmbinarea aceasta de om şi cal; centaurul e singurul monstru al antichităţii, care are câteva trăsături frumoase.

Vânarea unui mistreț, după o frescă din Tiryns.

Centaurii — după legendă — erau primiți în societatea omului și onorați la multe din faimoasele festinuri și nunți ale mitologiei. Puterea lor, identică cu a oamenilor, lăsa uneori de dorit. La banchetul ce-a urmat căsătoriei lui Pirithous cu Hippodamia, unul din centauri, amețit de vin insultă pe mireasă. A isbucnit din acest lucru o ceartă vie în care mai mulți au fost uciși. Aceasta e celebra bătălie a lui Lapithae cu centaurii, reprezentată de picturile Parthenonului și de alte opere.

Chiron a fost cel mai minunat centaur. Trăsăturile lui se regăsesc pictate pe pereții palatelor din Grecia. Chiron fusese educat de Apollon și Diana ; era renumit pentru dibăcia sa, ca vânător, medic, muzicant și profet.

La rândul său a educat pe tânărul Aesculapius, fiu al lui Apollon, care, după mitologie, a fost primul fiziolog și chiar învia morții.

Curiozități africane : Femei cu pliscuri

PARISUL, orașul prin care au defilat toate excentritățile și toate curiozitățile globului, a avut de curând o nouă curiozitate, care a uimit și a stârnit senzație.

Atât Parisul vesel cât și cel sobru și gânditor au asistat la un spectacol unic, a tate din junglele Africei centrale au fost prezentate publicului parizian. Femei cu buzele dilatate în forma ciocurilor de pelican, făcând parte din triburile numite „Sara-Djinges", aflătoare prin regiunea lacului **Ciad**, Africa centrală.

cărei valoare se poate aprecia numai dacă e văzut, descripția prin cuvinte neputându-l reda cu exactitate.

Cincisprezece „belles" cu ciocuri, recrutate din junglele Africei centrale au fost

Cum această regiune a Africei face parte din coloniile franceze, guvernatorul francez cu reședința la lacul Ciad, se lăsă înduplecat de insistențele depuse de către cercetători antropologi și admise să se recruteze 15 **femei cu ciocuri** și să fie transportate în Franța.

Chiar și cei mai eminenți cunoscători ai speciei umane ,cei mai vestiți antropologi. au admirat exemplarele cu o deosebită curiozitate. Aceste femei-caricatură sunt socotite acasă le ele drept frumuseți extraordinare de către bărbați.

Oamenii de știință au explicat valurilor de vizitatori, cum se face că aceste femei-păsări, capătă astfel de buze.

Procesul prelungirii buzelor la aceste triburi — spun cunoscătorii — începe la fetițele în vârstă de 4 ani. Fire de pai sunt așezate în găurile ce se perforează în buze la această fragedă vârstă. Mai târziu se pun în găuri obiecte din ce în ce mai mari, până când, la vârsta de 12 ani, li se fixează niște discuri în mărime de 2—3 centimetri.

La vârsta de 25 de ani o „frumoasă" sara-djinges-ă poartă buzele întinse pe un disc de vreo 6—7 centimetri. De obiceiu buza de deasupra e lăsată mai scurtă decât cea inferioară. Schimonosirea merge totuși înainte odată cu vârsta. E o chestiune de mândrie socială ca o femeie să aibe „ciocul" cât mai lung. Operația se oprește numai atunci când carnea buzelor refuză de-acum orice întindere.

Obiceiul, după cât se crede, are și o însemnătate matrimonială. Anume că, cea dintâi perforare a buzelor la o fetiță, o execută „viitorul ales" cu un deosebit ceremonial ritual.

Când un bărbat și-a „marcat" astfel o frumusețe, ea nu-l mai poate părăsi niciodată și nici un alt bărbat nu va mai îndrăzni s'o fure.

Dilatarea buzelor face ca graiul acestor femei să fie foarte stingherit. Se spune însă, că femeile sara-djinges-e au puține de spus.

R.

FUMĂTOARELE

Acum treizeci de ani, într'o seară de Decembrie, în unul din saloanele vestitului „Savoy Hotel" din Londra s'a întâmplat o scenă ciudată.

Era la un five-o'cloock, organizat de către lady Fitzgerald și la care, în afară de un important număr de invitați străini și de cele mai selecte persoane din înalta aristocrație londoneză, participa și regina.

La un moment dat, când tocmai unul dintre asistenți declama cu patos niște versuri, o tânără americană, instalată între primele rânduri de scaune, scoase dintr-un mic port țigaret de aur o havană și fără să se sinchisească, câtuș de puțin, o aprinse și începu să fumeze.

Indignarea isbucnită la cei de față e ușor de imaginat și desigur că ar fi luat proporții din cele mai neplăcute, dacă amfitrioana lady Fizgerald, n'ar fi avut inspirația să intervie împăciuitoare, cu vorbele: „E inutil să facem caz de lucrul acesta... Asa sunt unele doamne de peste Ocean: își permit câteodată excentricități cam supărătoare......"

In orice caz întâmplarea aceasta marchează un început istoric, în ceeace privește răspândirea modei fumatului, la femeile din Europa.

Cele petrecute la five-o'clockul dela „Savoy-Hotel" — cum dealtfel era și firesc — au ajuns la urechea marelui public.

De pretutindeni s'au ridicat cele mai vechemente proteste și desaprobări. Dar cu toate protestările și cu toate desaprobările la urmă tot spiritul de imitație a triumfat.

La început pentru a satisface așa zisa exigență a modei; iar mai târziu pur și simplu din deprindere sau necesitate.

Desigur că indignarea unei marj părți din public a continuat să se manifeste încă multă vreme dar fără de nici un succes, fiindcă — se pare — că dela început această indignare era sortită să nu aibă sorți de izbândă. Fumatul printre femei a început să se răspândească treptat, treptat, făcându-și un număr respectabil de adepte, printre fiicele din toate țările și aparținând tuturor claselor sociale.

Dar deprinderea fumatului propriu zis și-a luat adevăratul avânt abia în urma războiului, așa că azi aproape că nu există bar, restaurant, berărie sau cafenea, în care să nu vezi femei fumând Ceeace însă prezintă un aspect interesant și tot odată suprinzător e faptul că sexul frumos începe să abandoneze țigareta găsind că e mai practic, mai comod și tot odată mai estetic să fumeze din trabuc sau lulea.

In această privință cazul petrecut de curând într'un mare restaurant din Berlin, și pe care ziarele s'au grăbit să ni-l relateze la timp, împreună cu comentariile de rigoare, e cât se poate de elocvent.

O scriitoare, refugiată rusă, anume Kneaghinia Linovskaia a găsit de cuviință să pătrundă în unul din cele mai selecte restaurante berlineze, pufăind dintr'o lulea englezească, a la Sherlock Holmes...

...dar... istoria se repetă. Și de astă dată indignarea publicului s'a manifestat cu vechemență. A luat chiar forme amenințătoare, ceeace a determinat pe doamna scriitoare Linovskaia să-și ia tălpășița, sub huiduelile și ironiile consumatorilor din local.

Dar veacul în care trăim se pare că favorizează pe femei și că le dă putință să ia dela bărbați, pe lângă profesiunile diferite și cele mai multe din deprinderile lor... Căci, după cum relatează o gazetă pariziană, la concursul fumătorilor, care a avut loc nu de mult în capitala Franței, și la care a participat un însemnat număr de fumători, printre întâii premiați a fost și o femeie. Aceasta într'un timp relativ scurt a isbutit să fumeze o întreagă cutie de tutun „Sumatra".

Azi în poșeta multor femei alături de rouge-ul de ubze, de sticluța de parfum și de pudră, figurează și parte-țigarette-ul, trabucul sau luleaua.

REALITATEA
ilustrată

Leila Mirică **„MISS DOBROGEA"** (Hors Concours)

ATELIERELE „ADEVERUL" S. A.

Primăvara

PREŢUL 10 LEI

REALITĂȚILE VIEȚII

IEPURAȘUL ȘI BIROCRAȚIA

Am crezut până acum, că România, cu aparatul său formidabil de funcționari, e țara birocratismului prin excelență. Dar dupăce-am aflat pățania cu iepurașul din Chatelet, pățanie, a cărei povestire urmează, am spus „Pater peccavi". Nu, hotărît lucru, Sfântul Birocratius trebue să fie de origină franceză. Ascultați și dv. dacă n'am dreptate:

Acum vre-o patru ani, o femee din Chatelet, lângă Dijon, a aruncat un iepuraș mort în râul Saone. Sărmana nu bănuia, la ce complicații va da loc acest gest, atât de inofensiv în sine.

In primul rând a avut de furcă cu poliția fluvială, care a dat în judecată pe fosta stăpână a iepurașului, fiind de părere că leșul animalului, oricât de mic ar fi, poate constitui totuș o piedică pentru navigație. Drept motivare poliția se sprijinia de o lege emisă în 1727. De aci gluma se ingroșă. Consiliul departamentului respectiv a fost și el amestecat în cauză, însă după multe și îndelungate chibzueli și-a declinat competința. După alte câteva luni dosarul „Iepure" cu toate amănuntele și complicațiile lui a fost remis ministerului muncii, spre marea mâhnire a funcționarilor respectivi, nevoiți să cerceteze chestiunea din fir în păr, ieșind pentru un timp din dulcea toropeală a muncii, de funcționari la ministerul muncii. Dar nici ministerul nu se arătă mai breaz — decizia a fost remisă președintelui sfatului guvernului, care hotărî în cele din urmă, cum că prima instanță fusese în drept să se bazeze pe legea din 1727 și că această lege a fost bine interpretată.

Procesul însă abia acum începe, așa că francezii vor mai avea prilejul să fie ținuți în curent cu soarta bietei chateleze, care a avut imprudența să predea trupul neînsuflețit al iepurașului său, valurilor Saonei.

Orice s'ar zice: de-ar fi trăit pe malurile Dâmboviței, d-na din Chatelet, nu i s'ar fi putut întâmpla una ca asta. La noi în țară, unde se duc atâția bani pe gârlă, nu joacă rol un hoit mai mult sau mai puțin!

UMBRELE IN ABONAMENT

Aprilie este luna toanelor celești și a neprevăzutului meteorologic. Bănuim că nici de astă dată capricioasa lună nu va fi mai statornică și că de aci vor rezulta o serie de pierderi și rătăciri de umbrele pe deoparte, pe de alta pălărioare noi-nouțe distruse într'o clipită, de torentele subite. Afară de cazul când purtătoarele lor au avut grija anticipată să iasă cu umbrele la plimbare, chiar pe cer senin. Acest lucru este însă destul de plicticos.

Americanii practici au găsit o soluție. Există la New-York o întreprindere — cu filiale în toate cartierele orașului — unde te poți abona cu luna la umbrele. Abonamentul e foarte ieftin. Când vine o ploae, firma își trimete agenții înarmați cu umbrele pe străzi, pentru câștigarea de noui abonați. Vechiul abonat telefonează de ori unde se găsește centralei sau celei mai apropiate filiale — și capătă umbrela cu viteză americană. Seara, pe vreme ploioasă împrumutătorii de umbrele stau în fața teatrelor și cinematografelor, ademenind lumea cu apărătoarele lor împotriva stropilor, și atunci plouă cu dolari, în mâinile agenților. Umbrelele se pot restitui de către abonați la orice filială, nu numai la aceea la care sunt abonați. Așa dar iată o problemă soluționată fără bătae de cap. Soluționată în America. Nu vom imita oare pe americani?

TRATAMENTUL CHELIEI

Există altele, a căror rezolvare nu e atât de simplă. Chelia de pildă, e un rău, care exasperează pe mulți bărbați. Celebrul medic Lassar a primit vizita unui astfel de pacient, disperat că podoaba capului său se rărește din ce în ce. Lassar îi prescrie un medicament și-i spuse: Tratează nervii capului cu această rețetă și din când în când mai treci pe la mine, să te examinez.

— Vai, domnule doctor, răspunse pacientul — asta-i cam greu. Nu locuesc la Berlin, și mi-e cu neputință să vin aci atât de des, numai din cauza părului.

— Ei, atunci, hotărî profesorul, trimete-mi săptămânal câteva fire de păr din capul d-tale, le voiu examina cu toată conștiinciozitatea și-ți voiu comunica rezultatul, în scris.

Pacientul făcu întocmai. Lassar nu era mulțumit de rezultate și prescrise prelungirea tratamentului. Dar într'o zi primi o scrisoare din partea mult răbdătorului pacient:

— Prea stimate d-le doctor. Alăturat vă trimit iar câteva fire de păr. Dar tratamentul nu-l pot continua, spre regretul meu, deoarece v'am trimis ultimele fire de păr din cap".

Capul pe care l-a făcut medicul la lectura acestei scrisori a fost desigur din cale afară de interesant.

UN CAR CU FETE PENTRU PATRU MII DE LEI

In regiunile din China, devastate de foamete, negoțul cu fete e în floare. Nenorociții părinți caută să scape în acest fel de gurile flămânde. Massele, care emigrează în Mandciuria, spre a începe acolo o nouă viață, resimt marele număr de copii, ca o povară. Numai dintr'un ținut mic, cu 12.000 locuitori, au emigrat peste 2.200 bărbați și 1200 femei într'un interval de două luni. Dintr'altul, bântuit de secetă, au plecat trei mii de oameni, vânzând 441 fetițe și 76 băeți. Fetele se vând adesea cu grămada. Un car cu 13 fete, în vârstă de 15—20 ani se plătește cu patru mii de lei. Care de acest fel se văd multe și negoțul cu această marfă vie, saltă.

Noi n'am ajuns încă atât de departe, la noi fetele se vând pe un preț mai scump și în mod individual — la măritiș.

O NOUA MODALITATE DE PLATA

Criză, criză, criză! Iată refrenul zilei. Nu's parale, pe piață, iar creditorii au de furcă până când văd un ban dela platnicii lor. Nu numai în România — dar și în Cehoslovacia. Un negustor din statul aliat și vecin a găsit o ingenioasă modalitate de-a face față cerințelor repetate ale furnizorilor săi. Iată scrisoarea trimeasă de dânsul unei fabrici de papeterie:

„Confirm primirea stimatei dv. din... în care îmi solicitați iarăși și iarăși plata sumei exigibile. Se pare că aveți urgentă nevoe de bani. Primesc din partea dv. somații peste somații. Par'că eu n'am trebuit să aștept șease luni până să văd marfa comandată, pe care totuș o necesitam mai curând. Trebue să aveți și dv. răbdare. De altfel trebue să vă aduc la cunoștință, cum că am un sistem al meu de a-mi aranja situația financiară. Toate facturile sunt depuse într'un sertar special, și în fiecare lună fac o tragere printre ele. Aceea ieșită la sorți se achită. Nu se scoate decât o singură factură. Mă văd nevoit să vă atrag atenția asupra faptului, că dacă dv. stăruiți mereu să vă plătesc, vă voiu exclude de la toate tragerile viitoare.

Cu toată stima..."

Dacă nici de astă dată nu s'a lăsat convinsă fabrica în chestie, slabă speranță, că se va convinge, pe viitor, de inutilitatea insistențelor.

D. GRAD.

AUTORII ROMÂNI IN STRĂINĂTATE

La Paris s'a reprezentat cu succes, la teatrul Albert I-er, piesa d-nei Sarina Cassvan: „Les Masques du Destin". Fotografia noastră înfățișează o scenă din această piesă.

CRONICILE MELE

E PRIMAVARA...

de A. de HERZ

SE poate intâmpla ca, la apariția acestor rânduri, sfinții din cer să-și scuture iarăși plămumile, și fulgii din ele să sboare din nou în jos pe pământ. Este expicația pe care ne-o dă poezia populară, când ninge.

Și adică dece n'ar ninge în Aprilie când, contrar datinelor, copiii au înălțat smeul și noi am fi putut eși cu pălăria de paie, în Februarie? Trăim vremuri de o atât de feroce răsturnare a valorilor, încât nu e de mirare că și anotimpurile se zăpăcesc.

Cu riscul, deci, de a nu fi de data aceasta în actualitate, nu mă pot opri să nu salut, cu o largă reverență primăvara timpurie, adusă pe aripile păsărelelor, uimite ca niște călători sosiți cu trenul în stație, mai curând decât prevedea orariul c. f. r.

In ziare au apărut reclama fabricilor de ghiață artificială, precum și aceea pentru cele mai bune siropuri răcoritoare; grădinile de vară vestesc deschiderea lor; hotelurile, din localitățile balneare, chiamă clientela să-și rețină camere; pe ici pe colo se ivesc căruțele care duc cărămizi spre locurile unde încep construcțiile; muștele, amețite încă, se trezesc din somnul lor letargic, cuibărit în crăpăturile ferestrelor; pisicile se tolănesc în petele de soare; copiii aleargă cu capul gol.

Primăvara își anunță intrarea. prin solii ei!

* * *

A venit după o noapte de furtună. Ploaia fusese străbătută de lumina fulgerelor, iar primele tunete erau indicația marelui regisor al naturei, care dădea drumul grandiosului spectacol.

O nouă primăvară, un nou dor de viață, o nouă râvnă de a trăi intens.

Cu o discreție, cu care numai natura știe să-și arate uimitoarele ei podoabe, a început verdele să mijească de-alungul câmpilor. Au început și florile să dea de veste. Incepe marea simfonie a coforilor.

La țară, oamenii au început să deslipească ferestrele. Aerul sănătos, proaspăt, aducând mirosul pământului, care plămădește, pătrunde biruitor prin încăperi, ca sănătatea într'un plămân bolnav.

La orașe, șiruri lungi de trăsuri și limuzine se târăsc ca niște râme uriașe, prin mulțimea pe jos, care ese la câmp. Șoseaua noastră își găzduiește din nou musafirii. Femeile în rochii subțiri, cu primăvara în păr și în priviri, copiii cu primăvara în jocul lor sburdalnic, completează armonios cântecul naturii ce reînvie, căci primăvara e a copiilor frumoși și a femeilor tinere.

Orașele și-au deschis ferestrele, așa precum satele și-au deslipit pe ale lor. Svonul tainic al tinereții impulsive ne împresoară, ca un zumbet de albine și primele adieri parfumate înviorează sufletele triste care zâmbesc acestui nou dar dumnezeesc.

Ca scăpată dintr'o temniță umedă și neagră, omenirea aleargă să calce pe pământ nou și pe iarbă nouă, în vreme ce furnicile și gândăceii pornesc harnice, să reia munca întreruptă la primul vânt din toamna trecută.

Și, între închisoarea din care eșim și aceea care ne așteaptă, sburdăm în neștire, făcându-ne iluzii, cum tot iuzii sunt sbuciumurile noastre din viață, scurta licărire dintre două neanturi, scurtul zgomot între două liniști eterne.

* * *

Am putea spune, iarăși cu riscul de a fi dezmințit de schimbările brusce ale atmosferei, că de multă vreme n'am mai avut o primăvară adevărată, adică o primăvară care să vie și să se țină de cuvânt. Mai totdeauna, după zăpezi groaznice, lapovițe și moine oribile, am avut câteva zile răcoroase de primăvară și apoi imediat vara cu nădușeli nesuferite și călduri care te gonesc din oraș. Noi n'avem primăvară. Avem ierni grele. In schimb, cele mai frumoase toamne din lume. Vestite sunt toamnele românești. Ele ne-au inspirat pictorii, în cele mai de seamă tablouri; au influențat asupra sensibilităților sufletești dela țară, căpătând trista rezonanță ce se răsfrânge în nostalgica poezie populară și în jalnicul suspin al doinelor.

Dar în vreme ce toamna este încheierea unui nou copitol din cartea vieții, — de aia și este atât de tristă, — primăvara devine preludiul unei serii de încântări, din care cea dântâi, este evadarea dela munca istovitoare și cotidiană.

Cu ochii pe geamantanele expuse la vitrine, călătorești în gând, părându-ți-se că ești la fereastra unui compartiment de tren. Pe măsură ce stâlpii de telegraf fug înapoi și firele par să te lege de locul de unde ai plecat, privești câmpiile ce se învârtesc ca placa unui imens gramofon.

Vin mai întâi pregătirile plecărei, frigurile nerăbdărei care cresc dela ceas la ceas, grija de a nu uita ceva, preocuparea de a nu lăsa vre-un dulap deschis, apoi mirosul de naftalină, lucrurile inutile de care nu te scapi de cât în astfel de ocazii, când faci revizia sertarelor, nervii din ultimul moment și strânsoarea de inimă când părăsești casa și-ți trece prin minte că e foarte posibil să nu te mai întorci. In tren, când ți se pare că poți fi liniștit, ți-aduci aminte că pantofii de noapte au rămas la picioarele patului și ai uitat să-i bagi in trusă, și te muncește gândul dacă nu cumva ai lăsat deschis robinetul dela baie.

.... Geamantanele din vitrina prăvăliei, care ți-au dat o atât de plăcută viziune își recapătă aspectul adevărat și te trezești. Acum duci cu tine, mai mult ca oricând nestăpânitul dor de ducă, dor care nu este altceva decât o inconștientă nădejde în prelungirea vieții. Tot primăvara ți-l dă. Să nu crezi că e geamantanul.

Și va veni vremea să te duci spre gară, să te sui în tren, să-ți iei masa în restaurant, să te culci ca acasă, în vagonul de dormit, să te plimbi pe peroane necunoscute, să scrii cărți poștale in stații din țările streine, să colinzi orașe cu oameni pe cari nu-i știai că există, să cercetezi casele unde-au trăit cei pe cari i-ai citit.

Să mărturisim însă că și voluptatea călătoriei ți-o turbură, de cele mai multe ori, dorul după lucurile de unde-ai plecat. Ți se pare că nici nu mai există și ai vrea să le revezi cât mai curând. Frigurile reîntoarcerei sunt identice cu cele ale plecărei. Numai că acuma nu mai este de vină primăvara, ci toamna care mușcă ușor cu rugina ei....

Izolarea îți dă pe nesimțite sentimentul morții....

Nemuritor e versul lui Haraucourt: partir c'est mourir un peu! La care Maurice Donay a răspuns: mais mourir c'est partir beaucoup!

V A R I A

LA OLATHE (Kansas), orașul natal al simpaticului actor de cinematograf Charles Buddy Rogers, un port aerian va purta numele celebrului interpret al casei „Paramount". Noul port aerian, se va numi „*Buddy Rogers Field*", în cinstea celui mai celebru dintre fiii acestui oraș. Cetățenii din Olathe așteaptă cu nerăbdare sosirea lui Buddy, care va prezida, în calitate de naș, inaugurarea noului câmp de aviație.

Americani înțeleg să răsplătească munca și talentul.

* * *

CLARA BOW, despre a cărei sinucidere am povestit cititorilor noștri, s'a restabilit de pe urma boalei de nervi și a ranei de care suferise. Actualmente ea apare la New-York într'un mare teatru, unde se prezintă ultimul ei film și unde in fiecare seară, este purtată în triumf de miile de spectatori, cari o adoră.

* * *

O CABLOGRAMA din Sydney, capitala Australiei, ne înștiințează că săptămâna trecută a avut loc premiera filmului „Parada amorului" cu Chevalier, la cinematograful „Prince Edward". Reprezentația a fost transmisă în întregime prin radio chiar în timpul proecției în cinematograf, amiralului Byrd și tovarășilor săi de expediție, cari se aflau la polul Sud. După terminarea spectacolului sosi un mesagiu care spunea că transmisiunea, — prima care s'a primit acolo, — ar fi fost excelentă și că ar fi constituit o adevărată desfătare pentru Byrd și companionii lui. Publicul din sală a primit cu entusiasm mesagiul lui Byrd.

* * *

ACTUALMENTE delicioasa vedetă *Clara Bow* lucrează de zor la realizarea ultimei ei producții „*The Saturday Evening Kid*". Inainte de a începe lucrul, Clara, care după cum înștiințasem pe cititorii noștri, suferise un accident care putea avea urmări funeste, și-a petrecut câteva zile, în munții din împrejurimile orașului Los Angeles.

ARTA RELIGIOASĂ A DESCENDENŢILOR LUI SOLOMON

Bătălia de la Lasta (1182), când regele LALIBELLA se luptă cu fratele său răsculat. Artistul, un abisinian modern, a pictat pe vechii răsboinici, cu puşti.

EXPERŢII artistici, au isprăvit de curând un studiu, asupra acestui ciudat ţinut african, Abisinia, care posedă un gen de pictură cu totul propriu.

Cele mai vechi legende abisiniene, spun că fiul lui Solomon şi Regina de Saba, au venit aci, întemeiind dinastia imperială, care mai guvernează încă şi în timpurile de faţă. Se spune că datorită remarcabilei vigori a acestui monarch, clasele guvernante şi împăratul, coboară din el. Tot el a adus aci religia mosaică, urmată de creştinism, în anul 341.

Sângele solomonic, e mai pur pe podişuri, unde se găsesc şi cele mai bune bucăţi de artă, mai ales în biserici. Sunt lucrate pe piele de oae, altele pe pânză groasă de bumbac.

Artiştii atribuesc măestria lor, faptului că se trag din Regele Solomon, cel mai înţelept monarch şi din Regina de Saba, care a fost deasemenea o femeie de spirit.

Dăm aci câteva reproduceri, reprezentând evenimente din timpul creştinismului, isprăvi de ale eroilor abisinieni, scene istorice, portrete ale marilor figuri naţionale, etc.

Abisinienii susţin că n'au fost niciodată bătuţi în războaie şi că istoria lor datează din timpul lui Omer.

Colecţia de picturi abisiniene, a d-lui Charles Steiner, stârneşte acum mare admiraţie la Paris. Sunt primitive, dar uşor de înţeles — foarte deosebite de picturile ultra-moderniste.

D-l Steiner face următoarele aprecieri, asupra abisinienilor:

„Ca şi alţi primitivi, dau puţină importanţă peisagiului şi adesea fondul e de o singură culoare.

Au însă un mod armonios de a aranja figurile, sistem care măreşte atracţia picturilor.

Culorile sunt foarte vii şi cu toate că sunt greoiu aplicate, produc un efect cald şi luminos ce interpretează foarte corect aparenţa obiectelor, sub soarele tropical.

Figurile personagiilor principale, au o expresie francă".

Cele mai bune bucăţi ale acestei arte, decorează marile biserici din Axoum, Gondar, Dobre-Libanos şi Addis-Abeba, — capitala — şi pereţii lor sunt acoperiţi cu fresce reprezentând diverse scene religioase, dând numeroase detalii asupra vieţii abisiniene.

Un portret foarte admirat al împăratului LIDJ YASSON, care înseamnă „Micul Iisus" un reputat descendent al regelui Solomon

PRIMĂVARA

IAT-O! Se coborî, par'că surâzând, din tablou, cu buchețele de flori de câmp, prinse în neorânduială, între faldurile spumoase ale rochiei! Mâinile aurii, de razele care străbat prin desișul pădurei de portocali — aruncă, cu un gest de grație tinerească, petale de trandafiri în cale... E blondă, ca soarele de Mai, proaspătă, diafană; buzele îi sunt de mărgean, pielița fragedă, aproape străvezie, ochii limpezi ca cerul după ploaie și părul are culoarea luceafărului de dimineață. E adolescența, mugur catifelat, în evoluția-i spre floare!

Peste câteva luni, în Iulie, n'o vom mai recunoaște! Gura i se va înroși ca razele amurgului, ochii vor căpăta nuanța întunecată, voluptoasă a celor parfumați, părul va împrumuta reflexele aurului în fuziune; copila se va preschimba în femee.

Ah! Cum am dori să rămână veșnic luminoasă și suavă, așa cum a redat-o Botticelli! Fluture alb, palpitându-și aripile delicate, desmerdate ca de un fior, de căldura soarelui!

Priviți minunata frescă alegorică, de acum 400 de ani! Indrăgostit de una din cele mai încântătoare florentine a Renașterei, pictorul a imortalizat-o într'o atitudine, care l-a impresionat odată, când, pierdut în mulțime, admira o petrecere câmpenească. Regina sărbătorită, era **ea,** Simonetta Vespucci, **„Primăvara"** de mai târziu, a celebrului său tablou.

Pe pajiștea înflorită, în urma pașilor înaripați ai acestei femei eterate de o incomparabilă fluiditate, doi îndrăgostiți...

Eol zeul șăgalnic al vânturilor, urmărește o nimfă, înfășurată în voaluri ca pânza de păianjen care-i descopăr, mai mult decât îi ascund, formele feciorelnice. **„El"** o înlănțue; **„ea"** se împotrivește, dar un zâmbet plin de înțelesuri, destăinuește îndrăsnețului, mai mult decât orice cuvinte:

Fugi încolo, nu-mi da pace
Lasă-mă și vino 'ncoace!!

Așa se sbat la fântână și țărăncuțele rumene, în brațele ciobanilor, duioși când cântă din fluer, însă atât de vicleni când prind fetele pe 'nserat, singure, înaintea porței...

De sus — amorașul, cu ochii legați, se pregătește să dea drumul arcului! Săgeata, întinsă pe coardă, e gata să pornească sbârnâind. Pe cine va nimeri oare, din grupul celor trei grații, cu brațele curios împletite, într'o horă bizară. Căreia din ele, îi e destinată mica împunsătură, plăcut înveninată?

Mai departe, Mercur culege liniștit o portocală, fără să bănuiască că e în primejdie să cadă victimă, capriosului Eros!

Alegoria primăverei e alegoria tinereței, a dragostei, a clipelor celor mai frumoase din câte există, a tot ce te face să tresalți, să vibrezi, să-ți acordezi lyra și să binecuvintezi viața!

(Continuare în pag. 8)

KNUT HAMSUN

Knut Hamsun tânăr, împreună cu mama sa.

PE cât e de ciudat ca literat, Knut Hamsun, unul din cei mai celebri scriitori din lume, tot pe atât e de ciudată şi viaţa lui particulară.

Cu toate acestea, în ce priveşte practica şi teoria, deţinătorul premiului Nobel, e departe de a fi omogen.

De exemplu: după toate aparenţele, ar vrea să trăiască departe de lume şi neobservat. Dar pentru un om atât de cunoscut ca el, e imposibil să trăiască nebăgat în seamă, într'o ţară mică, cum e Norvegia. Şi astfel marea massă a curioşilor, are privirile aţintite asupra lui.

Multiplele exemple, ne arată că, Knut Hamsun, cufundat vecinic în cărţile lui, rămâne departe de orice civilizaţie. Soţia lui însă şi-a cumpărat un automobil, a învăţat să conducă şi într'o plimbare făcută împreună, bietul scriitor fu nevoit să înfrunte curioriozitatea mulţimei, care se îngrămădia de-alungul drumului, ca să-l vadă.

In călătoriile sale, Knut Hamsun purta de obiceiu un alt nume. Se da drept un fermier, Hansen, sau chiar doctor Hansen, (numele acesta este tot atât de obicinuit în Scandinavia, ca Smith în Anglia sau Popescu în România). Cu toate acestea ştia perfect de bine că figura lui era cam tot atât de cunoscută în Scandinavia, ca a lui Hindenburg în Germania, sau a unui Edison în America. Trucurile acestea nu-i reuşiau. Jurnaliştii indiscreţi, vorbiau chiar a doua zi, în coloane întregi, despre fermierul Hansen. Ba unii din ei, iscăliau chiar interview-uri, luate autorului „Foamei", acum multi-milionar.

Aceştia şi-au plătit însă scump îndrăsneala, căci Knut Hamsun a jurat, să nu mai acorde nici o întrevedere, nici unui fel de jurnalist.

In urmă cu câţiva ani, celebrul scriitor, întreprinse o scurtă călătorie de plăcere la Copenhaga. Europenii orientali călătoresc de obiceiu la Paris. In Scandinavia, punctul de atracţie e Copenhaga.

Hotelul „Turist" unde domnul Hansen descinsese, a fost în scurtă vreme

Knut Hamsun, în tovărăşia a doui prieteni.
Jos: *Ultima fotografie a scriitorului.*

invadat de mulţime, astfel că bietul hotelier nu mai ştia unde îi e capul. Domnul Hansen, a trebuit pur şi simplu s'o şteargă într'una de zile pe scara de serviciu, căutându-şi un alt refugiu, dar fiind cunoscut pretutindeni, se grăbi, — spumegând de furie — să ia drumul înapoi, către iadul lui din Norvegia de sud. Şi acum vine partea comică: un ziar danez a publicat totuş, un interview, care era scornit pe de a întregul.

Knut Hamsun protestă violent prin ziare. Dar tocmai astfel a căzut în cursă şi ziarele au putut da cititorilor lor, preţioasele sale rânduri: rânduri simple, violente, care-şi trăgeau valoarea din renumele scriitorului.

Un alt cunoscut scriitor a îndrăsnit să numească: „culmea ridicolului", ostilitatea maestrului faţă de presă.

Lui Knut Hamsun îi este totuş imposibil, să se sustragă complet privirilor marelui public. O dovadă: într'un colţişor îndepărtat al moşiei lui, şi-a clădit o colibă în care scrie, locuinţă în care el, milionarul, are numai o simplă masă de lemn, cărţile lui şi un maldăr de lemne pentru foc. Cu toată cerbicia maestrului, un fotograf a prins totuş pe plăci adăpostul acestui tabu şi l-a adus la cunoştinţa marelui public.

Când a împlinit 70 ani, asociaţia scriitorilor norvegieni şi-a dat mare osteneală, ca să-i facă un dar demn; în acest scop, i-a fost trimis un urcior **uriaş de argint cu inscripţia „Maestrului".**

El retrimise asociaţiei „darul" susţinând cu toate cele douăzeci de cărţi scrise şi publicate, că nu este scriitor. „Scrisul este o ocupaţie secundară. Eu sunt ţăran", explică el laconic, într'un lexicon biografic. Adevărul însă e că, administratorul lui îi îngrijeşte ferma pe când el, maestrul-ţăran, n'are decât dreptul de a-şi număra vitele Dumineca.

Iubeşte însă şi înţelege viaţa de ţară, ca nimeni altul.

Knut Hamsun are în Norvegia trei fraţi. Unul este cismar şi gospodar. Are o vacă şi câteva oi. Al doilea e un fost paznic al cisternelor de petrol

din Oslo. E întreţinut de fiul lui din America. Al treilea, un controlor vamal, e un original. Scrie. Se îndeletniceşte numai cu versurile lui şi ascunde deocamdată tot ce imaginaţia lui produce. Se întâmplă odată, că un redactor puse mâna pe una din poeziile lui şi un ziar suedez o publică. Incepură să curgă scrisori din toate părţile, iar poetul diletant, — întocmai ca celebrul său frate, — se'nfurie. De-atunci versurile lui sunt ermetic încuiate, într'o casetă.

Acesta este fratele, contra căruia Knut Hamsun a intentat pe vremuri originalul proces, căci el voia să poarte singur numele de Hamsun. El pierdu procesul. Celălalt frate şi fiul acestuia, îşi schimbară numele de bună voie. Knut Hamsun le dădu pentru aceasta câteva mii de coroane şi rudele sărace îi împliniră dorinţa.

Renumitul scriitor este o fire certăreaţă, care a dat mult de lucru, în ultimii ani, unui mare număr de avocaţi, fie ai lui, fie ai celor pe care îi dădea în judecată, pentru motive variate. Următoarele răspunsuri la întrebările puse lui Hamsun sunt autentice şi provin din însuş îndârjitul condeiu al maestrului.

— Care e deviza dvs?

— Aceea a lui Augustin, „festina lente".

— Ocupaţia de predilecţie?

— In timpul liber dau cu cărţile!

— Ce fel de cărţi preferaţi, natural după ale dvs.?

— Nu-mi plac cărţile, Apreciez însă povestea unui evadări din Siberia, a lui Klatschko.

— Ce fel de nume agreaţi?

— Nume de oameni? Leo e frumos, iar Alexandra îmi place şi el.

— Cărei figuri din istorie îi daţi preferinţă.

— Cunosc puţine dar nici printre acelea nu pot alege. Aceia pe care îi dispreţuesc mai mult, sunt politicienii din timpul răsboiului mondial şi următorii.

VREŢI SĂ FILMAŢI?

Marele concurs de fotogenie, organizat de „REALITATEA ILUSTRATA". Câştigătoa rea concursului va turna la Paris, într'un film sonor şi vorbitor, în versiune română şi franceză, la începutul lunei Mai.

La începutul lunei Mai, va începe la Paris turnarea primului film sonor şi vorbitor, cu o versiune în limba română, film lucrat în regia şi punerea în scenă, a d-lui **Maurice Gleise**, unul dintre cei mai mari regisori ai Franţei, care are atelierul şi firma sa proprie de producţie cinematografic.

Rolul principal al acestui film, va fi interpretat de d-ra **Nelly Costa**, tânără artistă româncă, stabilită la Paris, care a obţinut mari succese în ultimele filme franceze.

Revista noastră a fost invitată să instituie un concurs de fotogenie pentru alegerea unei interprete în acest film.

Laureata concursului nostru, va interpreta al doilea rol principal al filmului şi va fi invitată la Paris, de casa producătoare, la începutul lunei Mai, când va începe turnarea.

Poate concura orice tânără doamnă sau domnişoară, întrunind câteva din condiţiunile publicate mai jos şi calităţile enumerate în articolul următor. Candidatele din toată ţara, ne vor trimite o fotografie bine reuşită, (dacă este posibil, mai multe) împreună cu buletinul pe care-l publicăm la sfârşitul acestui articol,

Gura mică şi dinţii albi şi sănătoşi ai artistei MARY KID

pe adresa: „REALITATEA ILUSTRATĂ" str. C. Mille No. 7 etaj. II, Bucureşti I..

Toate fotografiile, vor fi trimise prin intermediul nostru la Paris, unde un juriu alege pe cea mai frumoasă candidată româncă. Imediat după hotărârea juriului, aleasa va fi invitată şi va pleca la Paris.

Termenul de închidere al concursului, este 20 APRILIE 1930.

Incă odată deci, poate concura orice doamnă sau domnişoară care întruneşte oare cum, condiţiunile expuse în articolul pe care-l publicăm mai jos.

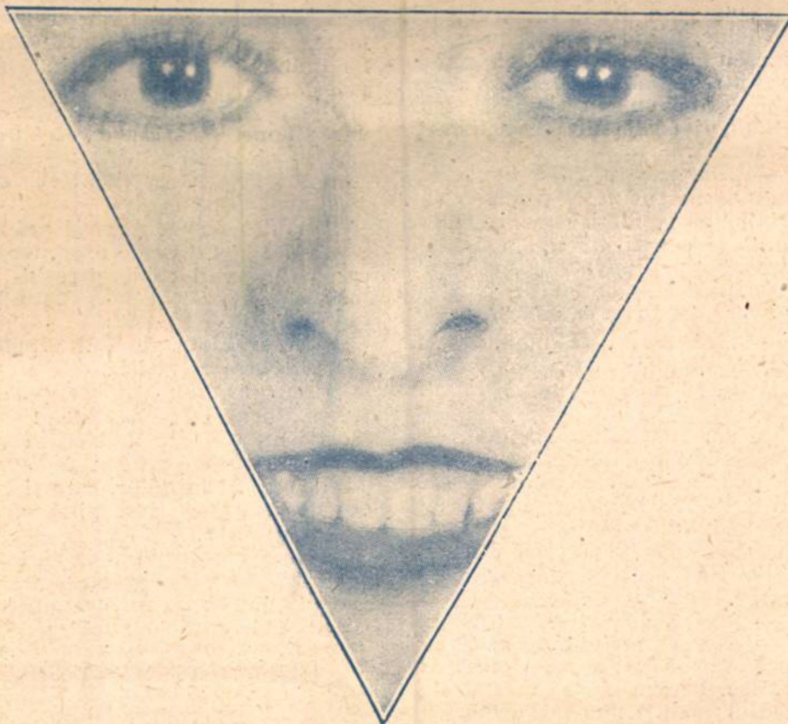
Acest articol ne-a fost trimis dela Berlin şi găsim că-i oportun să-l publicăm cu prilejul concursului.

Iată forma în care sunt lansate deobicei, concursurile de fotogenie:

SE CAUTĂ *tânără doamnă sau domnişoară, pentru rolul titular al unui film. Condiţiuni: suplă, graţioasă, greutate 48 kg. înălţimea 1.60 m.; talia 56 cm.; înălţimea frunţii, dela păr până la rădăcina nasului 6 cm.; nasul, dela rădăcină până la vârf 4½ cm.; distanţa dela buza inferioară, până la bărbie, 3½ cm.; distanţa între maxilare 11 cm.; distanţa între cele două colţuri ale gurii 5 cm.*

(Acestea sunt măsurile, care se potrivesc minunatei artiste germane, cu temperament sudic, Jenny Jugo).

Dar tocmai subtilităţile care survin, scapă deobiceiu de măsurătoarea în centimetri. Fruntea trebue să fie boltită, bărbia nici ascuţită, nici rotundă, nasul cârn nu se admite, ci trebue să aibă o linie grecească, clasică şi nările foarte bine profilate.

COLLEEN MOORE: cel mai fermecător zâmbet

Expresiunea ochilor trebue să redea perfect, starea sufletească. Culoarea irisului, nu trebue să fie niciodată de un bleu prea deschis, căci priza fotografică o deschide şi mai mult, dându-i o aparenţă de alb.

Dinţii sănătoşi, albi ca laptele, sunt indispensabili deoarece ies în evidenţă la cel mai mic surâs din rol.

Blondele sunt preferate pentru film. De aceea, multe novice îşi oxigenează părul, pentru a avea mai multe şanse.

Dar pelicula e teribilă, părul pigmentat de natură, în culori închise, apare întunecat în film, astfel că oxigenarea nu serveşte la nimic, pe când veritabilelor blonde ale Nordului, li se deschide culoarea părului pe bandă, a blondelor slave sau romanice, se închide.

Să fim înţeleşi însă: multe femei cu părul negru, frumos, au făcut carieră la cinematograf.

Dar singură frumuseţea, nu poate duce la carieră.

Există persoane frumoase, apariţii strălucite, care în film sunt odioase şi vice-versa.

Maquieurul sau frizerul teatrului, sunt cunoscuţi ca persoane foarte însemnate. Asta o ştie toată lumea.

In Europa, nu prea sunt la preţ, apariţiile naivelor „american" sau „sweet girls" (fetiţe dulci). Le privim ca pe ceva searbăd, copilăresc, ca pe o limonadă. Noi cerem un chip caracterizat sufleteşte, modelat după cerinţele scenariului. Cu toate acestea, în ambele categorii de „eroine", fardul trebue să vină într'ajutor.

In cercurile cinematografice, se spune:

— **„Ceeace nu dă natura, suplineşte fardul".**

* * *

Stăpânirea de sine, este una din

Nasul şi privirea DITEI PARLO

primele condiţii în cinematograf. Fiecare mişcare'n parte, este înregistrată de obiectivul pătrunzător şi necruţător al aparatului, astfel **că toate trebuesc să impresioneze.**

Se cere totodată, o serioasă educaţiune sportivă. Scenariul modern o pretinde foarte des.

Societăţile producătoare de filme din străinătate, cer la angajament, — pe lângă celelalte, — răspunsuri la rubrica sportivă: ştiţi să călăriţi, să înnotaţi, să conduceţi automobilul, să dansaţi? (ce fel de dansuri?) şi în genere, ce fel de sport practicaţi sau cunoaşteţi?

Curajul personal şi temeritatea, trebuiesc dovedite adeseori în scene foarte grele, căci multe situaţii senzaţionale, nu pot fi totdeauna trucate.

Aşa dar, nervi sănătoşi! Căci această activitate, uzează nervii, în cel mai înalt grad. Artiştii trebuiesc să cunoască arta de a se concentra, **deoarece în atelierele studiourilor, se turnează foarte des,** câteva filme în acelaş timp şi în imediata apropiere, se montează sau demontează decoruri, cu obicinuitul tărăboi: ciocănit, sbârnâit de ventilatoare, orchestră şi strigăte.

Concentrarea joacă un mare rol,

(Continuare în pag. 18)

Incântătoarea artistă germană JENNY JUGO

De vorbă cu Miss Banat

La POARTA unei cochete vile din calea Bogdăneştilor, sunt întâmpinat de tânăra şi graţioasa *Miss Banat*.

Cu zâmbetul vioiu, făcându-mi o reverenţă care trădează pe fosta elevă a institutului „Notre Dame" şi fluturând şăgalnic buclele ce-i atârnă pe umeri, domnişoara *Ecaterina Ţăranu — Catiţa*, cum o numesc ai casei şi prietenile sale — surprinsă de neaşteptata mea vizită, exclamă sgomotos :

— „Bănuesc că vii să mă interviewezi".

Şi mai înainte de a-i întări spusele, o ia la goană dealungul cerdacului, se opreşte nehotărîtă şi nu ştie care uşă să-mi deschidă.

Incercând să-mi ghicească gândul şi cu nerăbdare caracteristică fetelor ce se găsesc în situaţiunea de a răspunde pe nepregătite, întrebărilor curioase ale unui gazetar, gingaşa Miss mă întreabă repede şi cu obrajii îmbujoraţi de curajul de circumstanţă:

D-ra ECATERINA ŢARANU
„Miss Banat"

— „Unde vrei să iei loc " ?

Mă opresc involuntar în bibliotecă şi încep interogatoriul:

— „Vârsta d-voastră d-şoară ?"

— „La 20 August împlinesc 17 ani".

Ochii negri, părul şaten, bucle lungi, faţa albă cu doi bujori discreţi, guriţa mică, ascunzând un şirag de perle măestrit aşezate, statura suplă, graţioasă, sunt amănuntele asupra cărora renunţ, evident, a mai pune întrebări şi de aceia trec mai departe.

— „Cari sunt impresiile d-voastră asupra concursului de la Sinaia ?"

— „A fost ceva dumnezeesc. Pitorescul localităţii pe care o vedeam pentru prima oară, adorabila primire şi găzduire în hotelul „Caraiman", ceaiul de cunoştinţă, serata strălucită de la cazino, jocurile sportive, plimbările cu sania, etc., amintiri peste amintiri, care îmi defilează şi astăzi prin minte, făcându-mă să am regretul timpului, scurs atât de repede.

Dar concursul !! Nu ştiu cu ce aş putea începe. Cu emoţia şi stângăcia primelor amiciţii legate între frumuseţile adunate din toate colţurile ţării ?

Cu plăcerea lacomă de a fi stat de vorbă numai cu Mariana Mirică drăguţa „Miss Moldova"?

Ori cu fiorii clipelor„ când aveam să înfrunt privirea juriului şi a publicului ? Nu mai vorbesc de fireasca temere simţită alături de celelalte 9 frumuseţi, care concuram pentru titlul de „Miss Banat". Fiindcă la titlul de „Miss România", vă spun drept, nu m'am gândit deloc, ştiind că el trebue să revină cu adevărat celei mai frumoase dintre româncele noastre".

Modestiei cu care spusese fraza ultimă, îi urmă una de satisfacţie personală.

— „Dar pentru „Miss Banat" am avut dorul aprins al reuşitei, din pricină că la Timişoara fusese preferată şi clasificată întâia, o domnişoară din Lipova"

Şi râzând sgomotos pe socoteala concurentei învinse, adăogă :

— „Mă neliniştia numai „Mis Arad", singura căreia ochii mei îi acordaseră dela început titlul râvnit.

Ce am simţit însă când d. Rebreanu a anunţat rezultatul, senzaţia predării eşarfei regionale, de către Magda Demetrescu, felicitările juriului şi defilarea prin faţa aparatelor de filmat, iată clipe neşterse cari nu se pot reda în cuvinte".

— Preferinţele dv.?

— „Nu am dorinţă mai puternică decât să mă dedic artei cinematografice. Pentru eleva crescută în mediul grav şi posac al călugăriţelor, poate că trecerea bruscă la scenă şi ecran să însemne un lucru fără rost, ceva nenatural. Dar ce vreţi, înclinările biruesc prejudecăţile şi gândurile.

Incolo, vă asigur că nu es cu nimic din firea şi rostul fetelor de vârsta mea. Citesc mult, — nu odată mămica îmi stinge supărată lumina, — pictez, fără pretenţie şi mă plimb. Această din urmă distracţie, mi-o îngădui cât mai mult, deoarece afară, în aer liber, în natură, înţelegi viaţa, oamenii şi tot ce te înconjoară.

Proecte de viitor ? Nici unul. Am timpul să mi le făuresc de acum înainte.

După călătoria pe care tăticu mi-a promis să o facem curând în Franţa şi Elveţia, te pomeneşti că mi se împlineşte visul vreunui angajament de cinema"

Cu cele dintâiu rotogoale de fum ale delicioasei ţigări oferite de d-ra Ţăranu, din cutia tăticului, mi-am închis bloknotesul, luându-mi rămas bun dela „Miss Banat".

I. BANCIULESCU

PRIMĂVARA (urmare din pagina 5-a

E primăvară!

Naiva ucenică timidă, studenta idealistă şi entuziastă, mondena blazată la 20 de ani, femeea măritată, în căutare de noi sensaţii arzătoare, cocheta pe pragul declinului, avidă să trăiască intens ultimele clipe de isbândă, toate, desmorţite ca după somn, îşi îndulcesc privirile, surâd mai galeş, mai languros...

E jocul, razelor vesele de primăvară; femeile capătă o strălucire artificială, ca în lumina înşelătoare a rampei; bărbaţii întorc mai des capul după ele !

Prin alei singuratece şi grădini înverzite, de un verde crud, fraged ca pieliţa unui copil, perechi-perechi îşi şoptesc aceleaşi **două cuvinte,** de când lumea !

De fiecare dată, sună altfel, mângâe altfel, mint altfel...

Primăvară, amăgitoare, perfidă şi nestatornică ca dragostea !

Adie un vânt de îndemn la viaţă, ca un ecou prelung, un susur de melodii al inimilor, care-şi cântă fericirea sau îşi suspină dorul nemărturisit!....

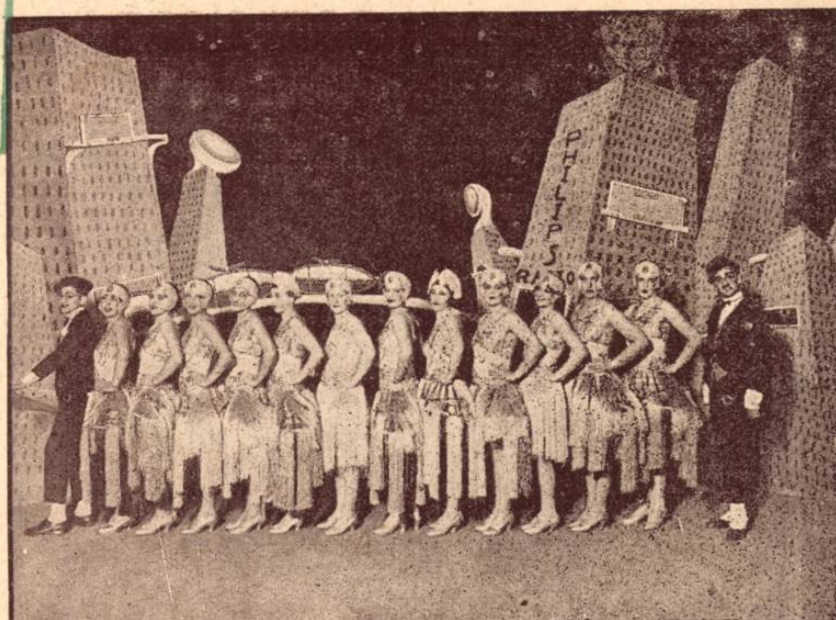
E imnul creator al naturei, înnăbuşit în zumzete legănătoare, în cascade de ciripit, în jurăminte cu voce joasă, gură 'n gură!

Privighetori, violete, trandafiri, nopţi instelate şi o fată cu luciri enigmatice ca adâncul mărei nemărginite între gene şi primăvara, regina timpului, ese din cadrul realului, intră în acel al basmului înghirlandat cu avânturile **„inimilor străpunse"**, ca în ilustraţiile sentimentale.

Pe un zid albit de cornul lunei, două siluete negre se apropie încet; profilul celei mai înnalte se pleacă uşor în jos ! Celălalt cizelat cu fineţe de medalie, ridică cu teamă fruntea!... Două braţe, ca două aripi negre—cuprind lin, umbra cea mică, cu o mişcare blândă şi violentă în acelaş timp ! Gurile sunt atât de aproape că nici o rază de lună n'are loc să lumineze între ele.... şi când s'au amestecat într'o singură pată neagră... se scutură peste tabloul idilic flori albe de cireş, ploaie măruntă şi deasă de petale îmbălsămate, cortină discretă.... reţea de vis şi poezie, în spatele căreia **Primăvara** ironică, pulverizează miresme de beţie, stropi din licoarea vrăjită a iubirei, în atmosfera romantică — romantismul învechit şi mereu nou! — a naturei în freamăt de redeşteptare !

Ryana

MONDENE

Sus: *La Teatrul „Lyric" din Capitală, s'a reprezentat revista* „Rouge et Noir" *de* N. Kiriţescu, *jucată de diletanţi din înnalta societate, în folosul Soc. „Principele Mircea"*; stânga: *jazzul de diletanţi;* dreapta: *o scenă de balet, din acelaş spectacol.*

Jos stânga: *Drăgălaşa* Alice comandor Coandă, *în costum de marchiză, premiată la ultima şezătoare literară a „Dimineţii Copiilor"*. Jos dreapta: *la „*Maison Française" *a avut loc un bal costumat pentru copii, al cărui venit a fost subscris pentru sinistraţii din Franţa.*

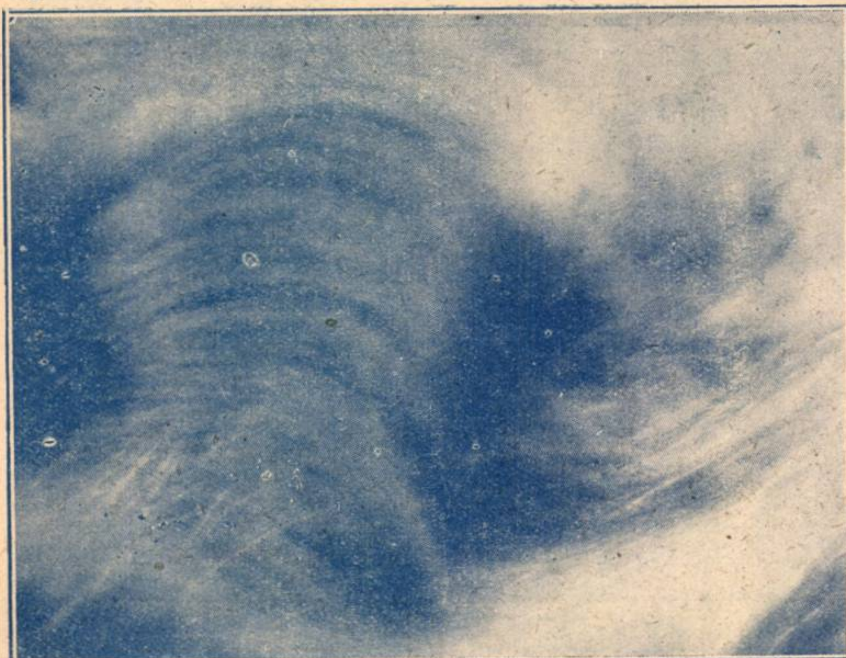
Cărţi primite la redacţie

Au apărut *„Variaţiuni ritmice"* de d-na Lia Mirea, versuri de o extremă delicateţă.

VREŢI SĂ FILMAŢI? (Urmare din pag. 7-a)

în cariera unui actor de cinematograf.

Diversele scene, nu sunt „turnate" la rând, după indicaţiile ma-

Părul blond, face mare efect în film

Ochii Corinei Griffith

Bărbia vedetei germane Liane Haid

nuscrisului, ci toate scenele care se petrec în acelaş decor, sunt lucrate dintr'o dată, fără nici o consideraţie, pentru ordinea lor.

Se 'nţelege dela sine, că foarte adesea se lucrează 12 ore în continuu de multe ori şi mai mult), fără nici o pauză; e muncă grea şi istovitoare, căci trunchiarea acestei activităţi, ar însemna cheltueli prea mari, repetate, pentru administraţia studio-ului.

Dar educaţia intelectuală? Ea nu poate fi decât de folos, atunci când e reală. Cunoştinţa limbilor străine este foarte preţuită, întrucât ajută la turnarea benzilor pentru export.

Actuala situaţie a cinematografului, cere interpretului şi o serioasă educaţie de canto şi declamaţie, deoarece filmul vorbitor şi sonor, birue pe toată linia.

Dar ar fi locul să ne întrebăm:

— **„Ce nu se cere, unui actor de cinema?"**

A. J. FISCHER

BULETIN PERSONAL

Numele şi pronumele ....

Domiciliul, str. .... *No.* ....

Comuna sau oraşul .... *Judeţul* ....

Inălţimea .... *Greutatea (kg.)* ....

Bustul .... *Talia* ....

Coapsele .... *Lungimea piciorului* (dela coapse la călcâi) ....

Lungimea tălpii .... *Degete (form.)* ....

Părul .... *Ochii* ....

Fruntea .... *Faţa* ....

Nasul .... *Gura* ....

Bărbia .... *Gâtul* ....

Vârsta .... *Profesiunea* ....

Ce limbi cunoaşteţi? .... *Studii?* ....

Sporturi? .... *Dansaţi? (ce fel de dansuri?* ....

Festivalurile revistei „REALITATEA ILUSTRATĂ"

DUMINICĂ 6 APRILIE a. c. la orele $3^{1}/_{3}$ d. a. va avea loc la TEATRUL LYRIC

UN EXTRAORDINAR FESTIVAL

ARTISTIC-LITERAR organizat de revista „REALITATEA ILUSTRATĂ".

Distinsul critic de artă d-l ADRIAN MANIU va conferenţia despre:

„INTRE PESIMISM ŞI BOX"

D-l A. de HERZ Cunoscutul scriitor şi autor dramatic va citi din schiţele sale inedite

Cele mai reprezentative personalităţi din lumea artistică, vor apărea la rampă

Recitări şi monoloage umoristice, producţiuni de muzică vocală şi instrumentală, exhibiţiuni de dans, numere excentrice, senzaţionale.

Biletele se găsesc la sediul revistei, Str. Sărindar 7, la ghişeul special dela parter.

MARELE CIRC CEZAR

Memoriile faimosului clovn internaţional Mik-Mak

— Cel din urmă spectacol sau Spioana cu No. 7070 —

SEVILLA, lăsase bogate amintiri sentimentale întregului personal artistic din trupa „Marelui circ Cezar". Nu tot atât de bogate amintiri lăsase directorului circului, care avusese, în oraşul veşnic înflorit, una din cele mai proaste chenzine.

Norocul era că, spectacolele se dădeau în impresă, cu gaj fix şi procente din reţete.

Gajul era încasat, ce-i drept, regulat. Procentele nu se produceau însă, nici de frică, în ultimele zile ale celei de-a doua săptămâni din angajament şi aceasta din cauza unei întreprinderi de lupte de tauri. Lucrul nu trebue să mire Pentru o luptă cu tauri, spaniolul îşi vinde şi sufletul.

Cam mâhnit de eşecul suferit, directorul circului a grăbit dislocarea şi după o serie de popasuri„ prin câteva oraşe, pentru a scoate plata trupei — iată toată lumea grămădită, în trenul special, cu direcţia Italia, patria nativă a directorului.

După o transbordare la frontiera franceză, (calea ferată spaniolă ca şi cea rusă nu e construită după tipul european), circul trecu Alpii, debarcând la Neapoli.

Fascismul despre care se spune că transformat pe deantregul Italia, va fi avut grijă şi de Neapoli. Nu ştiu cum, dar n'am putut împărtăşi entuziasmul latin al contimporanilor literatori, pentru acest oraş, bine dăruit, desigur, de natură, dar care nu prea merita — pe atunci — acel adagiu: *„Vedi Napoli, poi muori!*

Poate să fie vorba şi de amărăciunea neplăcerilor îndurate în cetatea lazaronilor. Să-i fie îngăduit lui Mik-Mak, de altădată, să fie mai subiectiv decât de obiceiu.

E drept însă că *„Vedi Napoli"* a fost inventat de fraţii italieni, cari au un dar atât de special de-a se autosugestiona, încât şi azi se gândesc la dobândirea Tunisului, ca fiind o cucerire a vechei Rome — după cum ne asigură Louis Jacolliot.

Golful Neapolului e, netăgăduit, foarte frumos. Nu e însă cel mai frumos din lume.

Oraşul era caracterizat acum douăzeci de ani, printr'o particularitate. S'ar fi spus că „Marele circ Cezar" venise să joace, în cetatea catolicismului. Fiecare din stradele mai importante aveau câte două, trei biserici, câteva capele şi destule mânăstiri. Incolo beat de atâta poezie, Neapolul adăpostia o lene entuziastă, uluitoare. Repet, poate să fie amintirea unor resentimente şi dacă cel care a fost pe vremuri Mik-Mak, ar vedea din nou Neapolul, poate că şi-ar schimba părerea despre acest oraş odinioară capitala regatului a cărui regină a ocrotit pe amiralul Nelson împotriva Franţei revoluţionare.

MUZICANTUL MISTERIOS

Directorul „Marelui circ Cezar" era încântat. Intâi, fiindcă era italian şi al doilea, fiindcă-i mergeau treburile bine. Lirele umpleau casa în fiecare seară şi toată trupa încasa suplimente, fiindcă spectacolele se dădeau zilnic de două ori, după amiază şi seara.

Cu deosebire atrăgea publicul un îndrăcit de clovn muzical angajat la Viena care, după ce trecuse aproape neobservat toată durata turneului, îşi găsise la Neapoli un succes reaşteptat. E drept că ar fi meritat să aibă succes mai de mult, fiindcă era în adevăr un fenomen.

Inchipuiţi-vă un muzicant care are în orchestră o droaie de instrumente, fiind el singur executant. Nu voi afirma că austriacul cânta, în acelaş timp cu toate.

Cunoştea, însă, fiecare instrumente, pian, vioară, violoncel, contrabas, flugelhorn, clarinet, piculină, flaut, piston.

Pe lângă că cunoştea toate instrumentele, Mayer, ca clovn ce era, cânta într'o manieră proprie. Vioara o ţinea pe cap, se aşeza în faţa claviaturei cu spatele, ţinea contrabasul deandoaselea, etc. Cât despre repertoriu, odată intrat pe teritoriul lui Umberto I, Mayer se fixase la Verdi pe care-l interpreta par'că mamă-sa l'ar fi născut pe malurile Tibrului. Acest lucru entuziasmase pe italieni, cari se înebuniau după „La donna e mobile" cântat cu contrabasul aşezat pe piept, ca o vioară obişnuită.

Mik-Mak se ataşase acestui Mayer, despre care circulau în trupă o mulţime de poveşti. Bun cunoscător al literaturii mondiale, stăpân pe engleză, franceză, italiană, întreţinând o convorbire în limba greacă, română sau bulgară — nici odată nu s'a putut şti exact ce fusese omul acesta înainte de a se exhiba. Nu prea prietenos, evita petrecerile.

Singura-i distracţie era săptămânala partidă de pocker, la care luau parte Mik-Mak, căpitanul Robert dresorul elefanţilor şi Suleiman un turc specialist în stingerea lumânărilor, cu gloanţe de carabină.

„BOJE TZARA HVANI"

Intr'o zi se îmbătă. Se îmbătă ca un porc.

Primise în ajun, o scrisoare, nu se ştia de unde.

Fusese văzut schimbând scrisoarea dintr'un buzunar în celalt, fără să rupă plicul. Apoi, după o forfoteală de vreo jumătate de oră, intrase în furgonul său, trăsese perdeaua şi încuiase uşa.

Nişte jongleuri cari aveau cabine în acelaş furgon, în care era şi Mayer, susţineau că l-au auzit vorbind singur, întro limbă pe care n'o cunoştea nimeni.

La un moment dat, s'a auzit o troznitură de coarde. Uşa se deschise brusc şi Mayer apăru cu contrabasul făcut praf. Ochii lui, de obicei atât de blânzi, erau fioroşi. Şi cum câţiva artişti intrigaţi de sgomotul coardelor plesnite, se aflau lângă furgon — Mayer şueră printre dinţi:

— Ce s'a întâmplat? Reprezentaţie extraordinară? Ochii se fixară în ochii unui biet grăjdar.

— Ce vrei tu?

— Nimic domnule Mayer, treceam....

— Să nu mai treci! şi gâtul contrabasului crăpă fruntea grăjdarului.

O dâră de sânge şerpui pe obrazul băiatului care, cam deprins cu astfel de atenţiuni, cătă în jos, înăbuşindu-şi un oftat. Mayer coborî treptele furgonului. Şi, deodată, luând în braţe, pe grăjdar, începu să-l sărute:

— Iartă-mă, iartă-mă! Sunt o brută! strigă el plângând cu hohote. Apoi, deschizându-şi drum printre artiştii încremeniţi, fugi.

După trei ceasuri apăru desfigurat, umblând în zigzag. Intr'o mână ţinea scrisoarea şi într'alta o sticlă cu un fel de hidromel, din care bea într'una.

In seara aceia îi fu imposibil lui Mayer să iasă în manej. Ar fi dat peste cap tot spectacolul. De altfel nici nu încercă. După ce rătăci prin grajduri, câteva momente, o luă, împleticindu-se, spre furgonul în care-şi avea domiciliul. Ajuns pe platformă, ridică mâna dreaptă în sus şi strigă în limba rusă:

— *E ziua cea mare! Trăiască revoluţia!*

Spectacolul se dădea în folosul Crucii Roşii ruseşti. Consulul rus era de faţă, instalat într'o lojă. Orchestra atacase împreună cu corul malorusilor *„Dumnezeu să ocrotească pe Ţar."*.

— *Să-l ocrotească! Ha! Ha! Să-l ocrotească!*

Şi râsul lui Mayer răsună strident în noapte. Apoi, intră în furgon şi eşi cu un flügelhorn. Deodată, ecoul imnului imperial rus fu acoperit de stridenta metalului, care arunca în patru vânturi accentele strigătului celor umili:

— *Proletari din toată lumea, uniţi-vă:*

Directorul apăru:

— *Ce este asta? Mayer! Ai inebunit?*

Flügelhornul cânta mereu.

— Mayer! Incetează Mayer! E destul de rău că te-ai îmbătat. Dar dacă ai făcut-o, asta nu însemnează că trebuie să cânţi Internaţionala tocmai când avem vizita consulului rus.

— Directore! Vezi-ţi de animalele tale! Eu cânt ce-mi place. Poţi face şi d-ta acelaş lucru. *Pentru mine azi e o zi mare.*

Şi Internaţionala sfârşindu-se, Mayer intră în furgon.

SPIOANA

A doua zi, pe la 8 dimineaţa, cineva se silia din răsputeri să mă trezească.

Era Nadia. Cum dela Sevilla, rusoaica evita să stea de vorbă cu mine, mă minunai.

— Ce, Nadia? Ai visat ceva agreabil astă-noapte.

— *Nu e vreme de glumă Mik-Mak. Mayer a plecat.*

— Să-l ia dracu. Pentru asta nu mă laşi să dorm?

— *A plecat şi Suleiman!*

— Să fie sănătoşi! Când se vor întoarce, nu uita să le transmiţi salutări din parte-mi.

— *Mik-Mak! Mayer nu e Mayer şi Suleiman nu e Suleiman!*

— Nici Nadia nu e Nadia, ci o nebună!

— Pentru numele lui Dumnezeu, Mik-Mak, nu e vreme de glumă. Anunţă imediat carabinierii.

— Ce să anunţ?

— Că cei doi artişti au fugit. *Ei sunt Markievici şi Sdrenow doi terorişti ruşi, urmăriţi la „noi" de Ohrană.*

— Nu eu îi voi denunţa Nadia. La noi în ţara românească şi alţii din ţara ta au fost adăpostiţi, atunci când Ohrana le destinase drumul minelor de plumb din Siberia.

— *Numai că de astădată dacă Markievici şi Sdrenow nu sunt împiedicaţi, viaţa consulului rus e în primejdie.* Ştii că şi astăseară vine la spectacol.

— Nadia! Iartă-mă! Unul din noi doi e nebun.

Ce consul rus? Ce primejdie? Ce Ohrană? Ce terorişti? Ce diavol te-a îndemnat astă noapte să-mi înşiri basme dis de dimineaţă?

Ori îmi vorbeşti lămurit, ori pleacă să-i faci vizită contelui Orsi, care se spune că-ţi este foarte simpatic.

— Nu e vorba aci de contele Orsi ci de o crimă, care poate să provoace încurcături diplomatice Italiei.

Spunând aceste cuvinte, figura Nadiei luă o înfăţişare pe care nu i-o cunoşteam *Femeia aceasta nu era numai o balerină şi o specialistă în ale dragostei.* Cuprins de bănueli, m'am ridicat:

— Nadia! Vorbeşte!

— Noi ruşii, Mik-Mak, avem

(Continuare în pag. 16)

EVENIMENTELE SĂP

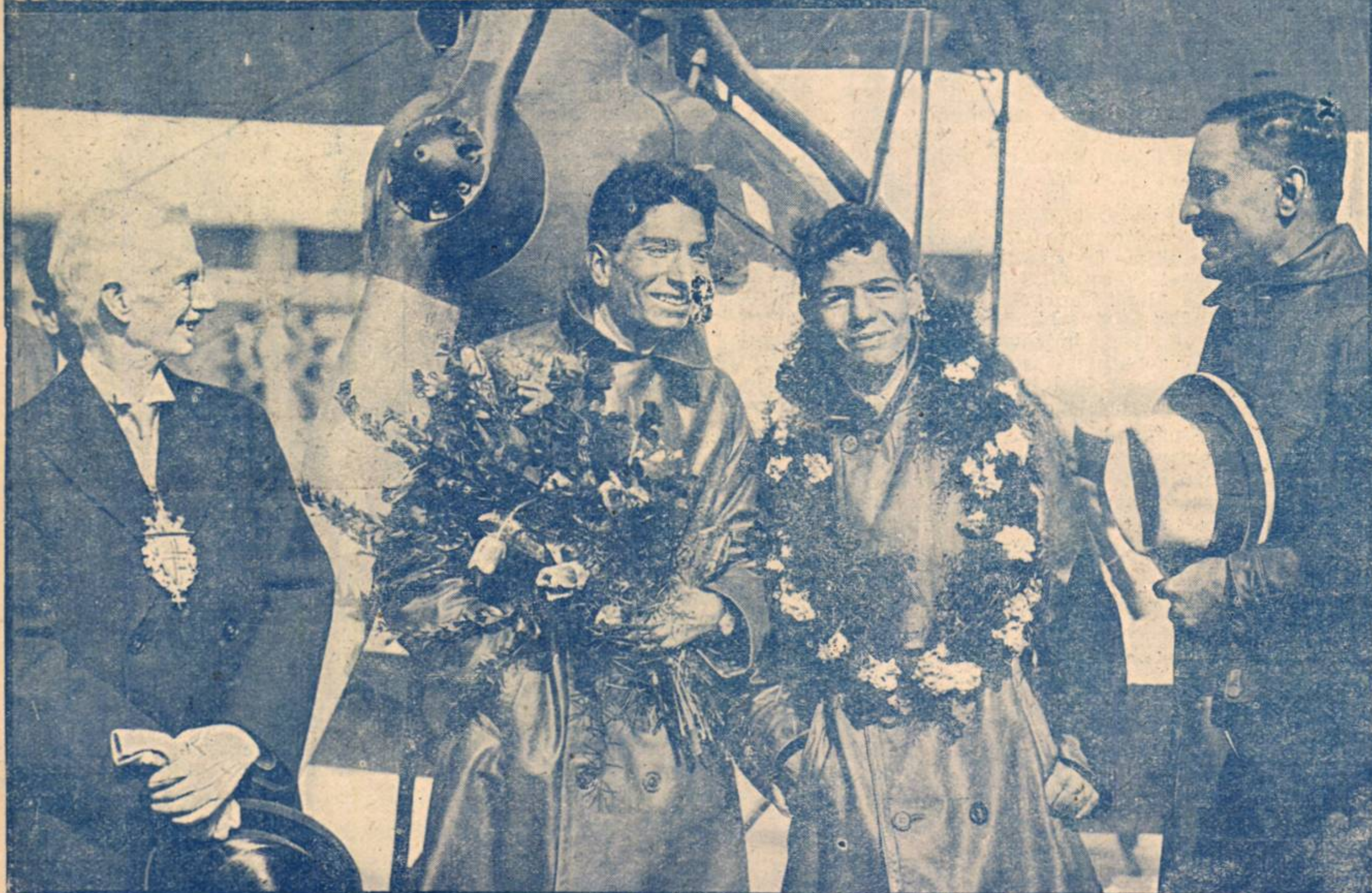

Stânga: *Lordul*
şi fruntaş al parti
tămâna trecută, la
Jos: *M. S. Regi*
vizitând ruinele e

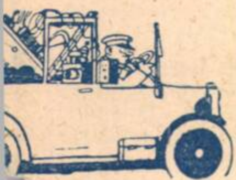
Stânga:
Micul John Ricks, *din Addlestone, în vârstă de 4 ani a câştigat o cursă de poney.*
Jos:
Doui aviatori indieni, din care unul în vârstă de 17 ani, au aterisat în Anglia, venind cu avionul din Indii.

La cununia civilă vânzătorului de gaze parizian Robert De *atât mireasa, cât şi do nişoarele de onoare, fost purtate pe bic* **clete.**

TĂMÂNII

Balfour, cunoscutul om de stat lului conservator, a murit săp- Londra.

na Maria și Principesa Ileana, ptene dela Luxor.

Fiii lui Mussolini, Bruno și Vittorio, asistând la o vânătoare de vulpi, organizată săptămânile trecute lângă Roma.

Acum câtva timp, a avut loc în Capitală, o mare demonstrație religioasă catolică; scopul acestei manifestații, a fost un protest contra samavolniciilor antireligioase din Rusia sovietică.

Stânga: La congresul „Sfatului Negustoresc", oratorii și-au ținut discursurile din balconul sediului, în pasagiul „Imobiliara".

a
e
n
u

(Urmare din pag. 13-a)

mai totdeauna două vieţi. *Una a noastră şi alta a tuturor.* Mayer şi Suleiman, amândoi studenţi la Petersburg, au fost prinşi făcând parte dintr'o conspiraţie teroristă, care avea ca scop suprimarea vieţii guvernatorului oraşului. Arestaţi au izbutit să fugă din închisoare şi cum tot studentul rus e un artist în felul lui Markievici a putut deveni Mayer şi Sdrenow, Suleiman. Procurarea paşapoartelor false n'a fost lucru tocmai greu.

Aseară Markievici sau Mayer — a primit o scrisoare din Petersburg. O scrisoare cu cheie. In ea se spunea că soţia lui a fost arestată, după fuga lui în Germania şi găsindu-se dovezi suficiente de vinovăţie împotriva ei, a fost împuşcată.

In scrisoare se mai arăta că omul Ohranei care procurase dovezile, a fost trimis în străinătate, ca şef al spionajului politic rus.

Astă noapte am primit şi eu o telegramă din Petrograd, în care mi se anunţa să iau contact cu acest şef al spionajului care aci face pe consului rus.

— *Pentru ce să iei contact cu acest spion?*

— *Fiindcă... Fiindcă noi ruşii avem, cum ţi-am spus, două vieţi.*

— Nu Nadia! Fiindcă tu eşti spioana Ohranei. Eşti trimeasă să-ţi trădezi fraţii şi surorile. Poate că mulţi cari au murit în ştreang, îţi datorează osânda ţie. Poate că în Siberia se găsesc victime de-ale tale. Teroriştii aceşti oameni! Haida de! Vizionari! Un pic de libertate pentru poporul tău umilit de Ţarul vostru, de guvernatorii voştri, de Ohrana voastră!

— *Dumnezeu să ocrotească pe Ţar!* — strigă frumoasa balerină şi ochii străluciau misterios.

— *Dumnezeu să te ocrotească pe tine Nadia.*

Nu eu voi fi acela care voi denunţa pe aceşti nenorociţi.

TRAGEDIA UNOR SUFLETE

— *Şi bine ai face Mik-Mak!* se auzi o voce. *Nu ştiu neamul tău şi nici nu vreau să-l ştiu. Noi ăştia nu aparţinem neamurilor, ci omenirei!*

Era Mayer, care intrase împreună cu Suleiman.

Nadia scoase un strigăt de groază.

Suleiman îşi ridică braţele. Mâinile-i alunecaseră în jurul gâtului femeii.

— Mik-Mak! rosti el, *lasă-mă să ucid o viperă. N'are femenin decât capul.* Cincisprezece colegi de-ai noştri au fost condamnaţi, din pricina ei. Nadia e spioana cu No. 7070 afiliată secţiunei a treia ruseşti. Ea colindă Europa să-şi recolteze noui victime. Este adevărat tot ce-a spus ea şi tocmai din pricina asta trebue să moară.

Am voit să asvârlim în aer trăsura guvernatorului din Petersburg fiindcă femeia asta, fiind colegă cu sora mea, o denunţase ca făcând parte dintro grupare teroristă, grupare pe care o formase ea, spioana.

Sora mea s'a spânzurat în închisoare.

Trebue ucisă, fiindcă altfel ucide!

— Am fost cel mai bun student din Petersburg şi cel mai bun elev al Conservatorului de muzică — interveni Mayer Markievici. Nadia învăţa Academia de coreografie. Ne-am iubit. O iubeşte oricine o vede. Când a ştiut tot ce privia viaţa mea şi a lor mei — m'a denunţat guvernatorului, care o iubia deasemenea. *Lasă-ne s'o ucidem. Destinele să se implinească!*

— Nu se vor împlini! strigă rusoaica, care folosindu-se de emoţiunea ce ne cuprinsese pe toţi reuşise să se strecoare afară.

Suleiman trase un foc de revolver. Minunat ţintaş, ar fi ucis-o dacă, în acea clipă un palefrenier n'ar fi trecut cu calul la adăpat. Glonţul nimeri în capul animalului, care căzu trăznit.

ULTIMUL SPECTACOL

Seara, circul fu caşi ocupat de carabinier.

Directorul primise o adresă din partea poliţiei italiene, în care se arăta că având informaţiuni în legătură cu pregătirea unui atentat, de către artişti terorişti ruşi, circul urma să fie păzit. A doua zi urma să se facă ancheta şi eventual să se ia măsurile de rigoare, verificându-se identitatea fiecărui artist.

M-am repezit în carabina Nadiei. Malorusa se farda, caşi când absolut nimic nu se întâmplase de dimineaţă!

— *Unde sunt Mayer şi Suleiman,* am strigat.

— *Nu ştiu.*

— *Ştii, Nadia. I-ai denunţat poliţiei. Au fost arestaţi? Nu-i văd aci. Ce caută toată poliţia?*

— *Sper că nu pe mine!* răspunse Nadia nepăsătoare.

Doriam în acea clipă să fiu aiurea.

In Tombuctu, Bombay, San-Francisco. — oriunde; numai la spectacolul ce se pregătea — nu. Era limpede că fierbea ceva în aer. Ceva care trebuia să explodeze oricât de întinsă ar fi fost paza.

Şi fatalitatea, pornită la drum, nu se mai putea opri.

Douăzeci de palefrenieri în livrele de gală apărură în manej Au intrat în fruntea trupei. Muzica cânta „Bersaglierii". Pe atunci nu se vorbia de „Giovinezza".

Intreaga echitaţie făcu ocolul manejului, montată pe cele mai frumoase exemplare, ale rasei cavaline. Clovnii închideau parada, cu strâmbăturile lor.

Deodată răsunară patru focuri de revolver. In aceeaş clipă, ţipete îngrozitoare străbătură circul. Lumea se îmbulzea, spre ieşiri, cuprinsă de panică. Un glas vibrător se auzi de sus. Sub cupolă se afla instalat un om care striga:

— *Spectacolul urmează. S'a împlinit ce era scris. Cei ce ucid, trebuesc ucişi!*

Colonelul rus, soţia sa şi doi copii fuseseră loviţi în cap, de cele patru focuri de revolver. Un medic se repezi într'ajutor.

— E inutil! strigă vocea. *Eu nu greşesc nici odată ţinta.*

„Suleiman" executase ultimul „număr" din viaţa sa.

MOARTEA LUI MIK-MAK

Urmarea?

Urmarea e sfârşitul carierii lui Mik-Mak.

Chiar în acea seară, Nadia n'a mai venit între tovarăşii săi.

După o săptămână fiecare artist primi câte o invitaţie, care anunţa căsătoria frumoasei balerine, spioana Ohranei, cu bogatul, foarte bogatul conte Orsi.

Mik-Mak primi şi el invitaţia tocmai când privi melancolic la ultima liră pe care o avea în buzunar.

Nu-şi smulse părul de disperare, nu muşcă pe nimeni şi nu-şi trase nici un glonte. A privit invitaţia şi lira şi trase concluzia că toate au un sfârşit pe lumea asta.

Peste două săptămâni Nadia devenia doamna contesă Corsi, persoană făcând parte din înalta nobilime italiană şi probabil rămânând spioana Ohranei ruseşti.

A doua zi după ceremonie, Mik-Mak primi încă o invitaţie. Siguranţa italiană îl socotia „indezirabil" şi-l poftia peste graniţele regelui Umberto.

Citind invitaţia Mik-Mak întrezări figura zâmbitoare a Nadiei. *Era gata să pue chiar prinsoare că Doamna Contesă binevoise să se ocupe de soarta sa.*

Oamenii cari te incomodează îi dai la o parte. Şi astfel Mik-Mak fu trecut peste graniţă.

Saltinbancul era mort.

„Omul cum se cade" intra ca vagabond în ţara, pe care o părăsise printr'o glumă a soartei.

Şi redevenit „ca toţi oamenii", începu cu o prostie: se însură.

SFÂRŞIT

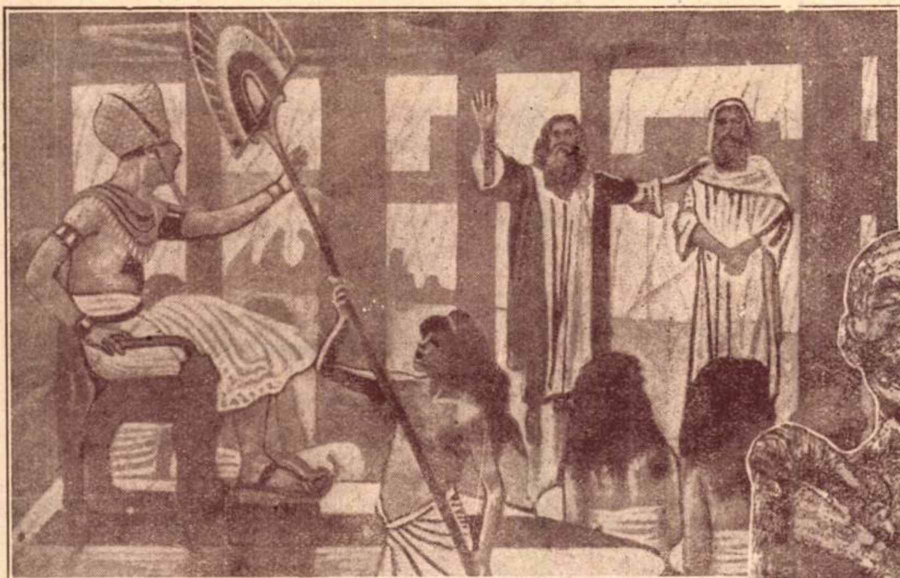
Știința zilelor noastre confirmă în mod surprinzător scriptura

Și D-zeu împietri inima Faraonului și el nu-i ascultă; așa cum Domnul spus-a lui Moise.

Așa spune cunoscuta versiune biblică, a scoaterii Evreilor din captivitatea Egiptului, de către Moise.

Și iată că însăș inima luată din mumia Faraonului Menephtah, care se bănuește a fi stăpânit în epoca Exodului, vine acum să confirme adevărul biblic. După părerea savanților se crede că inima ar fi fost împietrită, pe când Faraonul era în viață, prin depozitarea unor compuși ai calciului.

Ceeace e mai mult decât o coincidență de cuvinte, distinsul fiziolog Englez Lord Berkeley Moynihan declară, într'o recentă conferință ținută la Leeds, Anglia, asupra inimii Faraonului, că boala indicată de aceste sedimente solide de calciu ar fi avut efecte și asupra spiritului său, astfel încât era de așteptat ca acest monarch să aibă atitudinea cunoscută față de Israeliți.

Pictură de J. James Tissot reprezentând pe Moise, însoțit de Aaron implorând Faraonului eliberarea Evreilor.
Dreapta: *Partea superioară a mumiei lui Menephtah, Faraonul Exodului.*
Mijloc: *Statua lui Menephtah în granit cenușiu, găsită în templul său din Thebes.*
Jos: *Inima unei mumii egiptene, în mărime naturală.*

Marea arteră ce pornește din partea de sus a inimii, formând un arc din care se ramifică arterele ce alimentează capul și celelalte părți ale corpului, poartă semne distincte ale maladiei numită atheroma, boală bine cunoscută și având o varietate care se manifestă prin împietrirea arterelor. Săruri de calciu s'au depozitat pe pereții interiori ai acestei artere, spune distinsul chirurg, astfel încât vasele sanguine și-au pierdut elasticitatea, împiedecând circulația sângelui.

Această afecțiune arterială trebue să fi avut importante influențe asupra vieții monarchului.

S'au analizat la microscop în secțiuni subțiri și transparente, spune Lord Moynihan, țesuturile acestei inimi vechi, de peste 3 mii de ani și s'au comparat cu secțiuni similare din inima unui om mort de aceiaș boală, în zilele noastre. Specimenele se aseamănă atât de bine, încât nu le poți deosebi.

Fără îndoială, nici un medic din timpul Faraonului Menephtah n'a știut ce era cu regele, nici n'a bănuit că inima sa împietrise și la propriu și la figurat. Iată însă că știința zilelor noastre întorcându-se cu 30 de secole, dă diagnoza.

Artera, din apropierea inimei fiind împietrită și ne mai lărgindu-se, în raport cu bătăile inimei, ceeace e una din marile ei funcțiuni, prin care regulează presiunea sângelui și determină o circulație alterată a fluidului vital, prin corp și creier, desigur că trebue să fi avut repercusiuni asupra creerului: *Faraonul trebue să fi avut un spirit rigid și obtuz,* — e verdictul medicinei moderne, — lipsă de entuziasm, o pronunțată tendință de opunere la orice inovație și tendință de-a împiedica orice întreprindere, lucru care reese și din povestirea biblică.

Impietrirea inimei, pomenită în cartea Exodului e doar laturea morală a împietririi fizice, care pusese stăpânire pe arterele Faraonului.

Urmând exemplul Lordului Moynihan, un alt distins profesor, anume G. Elliot Smith, care a făcut intense cercetări asupra mumiilor, a expus pentru prima dată în public, modul în care s'a găsit și studiat această faimoasă inimă.

La descoperirea mumiei Faraonului Menephtah s'au constatat două fapte neobicinuite și anume: corpul era încrustat cu sare de mare.

Egiptologul Gaston Maspero, găsi în acest fapt o confirmare a povestei că Faraonul s'ar fi înecat în Marea Roșie, după cum pretinde biblia, fără a o afirma însă precis.

Se crede însă mai curând că această sare era întrebuințată de Egipteni, la îmbălsămare.

A doua descoperire a profesorului Smith a fost și mai importantă, căci a putut observa tocmai straturile calcaroase depozitate pe artera *aortă*, ceeace indică împietrirea inimii și poate cauza bolii și a morții Faraonului Menephtah, a cărui scurtă domnie se pare că ar fi avut loc între 1234 și 1225 a. Chr.

Unul din misterele Egiptologiei e acela că din inscripțiile acestui popor fie pe pergamente, fie săpate în pietrele monumentale, nu reese că Israeliții ar fi fost în Egipt, sau că ar fi scăpat de acolo, Moise e un nume egiptean frecvent. Istoria biblică a exodului mai poartă și alte semne, modificate, ale obiceiurilor din acel timp. Nu există însă nici o mențiune egipteană, asupra acestui eveniment.

E totuș o controversă asupra Faraonului care a stăpânit în epoca Exodului. Dr. H. R. Hall, dela muzeul britanic, crede că exodul a avut loc cu câteva secole înaintea Faraonului Menephtah, căci pe un monument din timpul domniei sale chiar, se pomenește de un popor numit, după cât se pare, Israel, și de cucerirea Palestinei și a Feniciei de azi.

Dacă Israeliții erau în Palestina, supuși de Menephtah, întreabă dr. Hall, cum puteau să-și părăsească Egiptul, în acest scurt răstimp, al domniei sale?

Unii cari susțin că Menephtah a fost Faraon în epoca Exodului răspund că e posibil ca o altă ramură a rasei Israelite să fi fost în Palestina, în timp ce frații lui Iosef se aflau în Egipt și că exodul ar fi avut loc, după părerea multor teologi, din alte cauze și numai de către o mică parte din triburile evreești.

Altfel, n'ar fi nici un conflict între prezența celor câțiva Israeliți în Palestina, supuși de Menephtah și sclavia altui trib de Evrei în Egipt, sclavie din care i-a scos Moise.

Nu de mult, un alt profesor englez sugeră o altă dată a Exodului și un alt Faraon cinci ani după data știută și mai mult de zece ani după moartea lui Menehptah. Dr. Blackmann bazează această aserțiune pe un vechiu pergament, care se crede a fi fost scris în epoca lui Sethos al II-lea între 1210—1205 a. Chr.

Papirusul e un act de acuzare, în care se vorbește de nelegiuirile unui anume Pe-Neby, dibaciu lucrător în cimitirul regal de lângă Thebes unde se înmormântau regii.

Un punct în favoarea sa şi care e de mare importanţă, în ce priveşte confirmarea istoriei biblice de către inscripţiile egiptene, e numele unuia din apărătorii lui Pe-Neby, care se numea *„Mose"*.

Dr. Blackman sugerează că se poate să fi fost chiar Moise. El apare ca apărător al acestui sărman lipsit de prieteni şi pare învestit cu ceeace am numi mari puteri politice şi judiciare. După ce Pe-Neby fusese condamnat de un judecător, care, — după cum se citeşte printre rânduri, — nu fusese absolut imparţial, Moise apăru, revizui procesul, destitui pe magistrat şi după cât se pare eliberă pe acuzat.

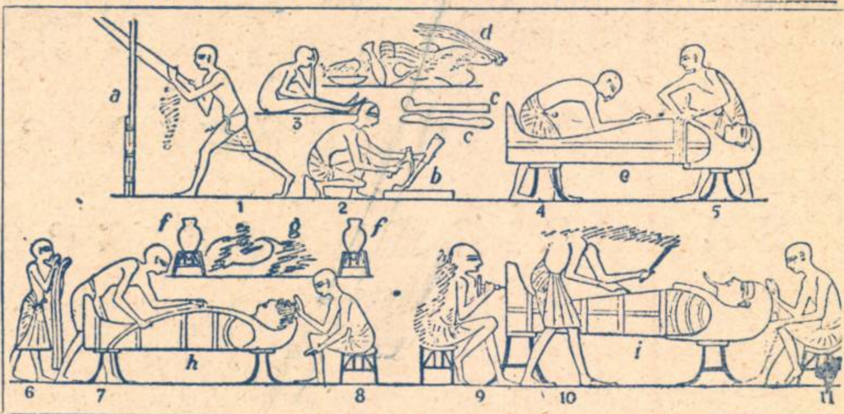
Dacă cele de mai sus sunt adevărate, acesta ar fi singurul document ce pomeneşte de Moise.

Iosef e un alt erou biblic al cărui nume n'a fost găsit în mod clar până acum, în vechile inscripţii Egiptene.

Istoria lui Iosef corespunde cu împrejurările şi caracterele timpului şi ale locului.

Una din cele mai rezonabile aplicări ale învăţăturii primite dela preoţii egipteni a fost prezicerea celor şapte ani de belşug, urmaţi de şapte ani de foamete. Aceasta era o prezicere, — spun savanţii moderni — pe care orice învăţat inteligent ar fi putut-o face observând că apele Nilului se ridică şi se lasă, sub influenţa ciclului solar, ce durează între unsprezece şi doisprezece ani.

Intr'o perioadă de cinci, şase sau şapte ani, timpul variind foarte puţin din decenii în decenii, apele Nilului se ridică şi Egiptul trece printr'o perioadă de belşug. In perioada următoare, cam de aceiaş durată apele scad şi ţinutul trece prin timpuri mai grele.

Imbălsămarea la egipteni

Invăţaţii Egiptului din acel timp erau mai cu seamă preoţii, în temple, şi dacă ar fi să credem biblia, Iosef primise o mare parte din învăţătura lor. Era deci natural, să cunoască ciclul Nilului şi fiind inteligent şi curagios să poate face acea prezicere.

Pentru profesorii moderni, principala probă că istoria biblică a luat naştere în ţinuturile pomenite mai ales în Egipt, Chaldeea şi Palestina, e faptul că multe detalii corespund cu lumea şi condiţiunile acelor timpuri.

Nu e de aşteptat ca numele şi datele bibliei să fie absolut exacte. Asta nu se întâmplă nici în cursurile moderne de istorie; mai puţin o putem pretinde unei cărţi, ce s'a scris cu mii de ani înainte de invenţia tiparului.

Ştiinţa confirmă cu fiecare zi a cercetărilor moderne că biblia corespunde unor fapte istorice.

Sfaturi pentru frumuseţe

Puştiu. Nu ştiu, puştiule.

Descurajatei. Vai! Ce scrisoare lungă! Dar am citit cu răbdare totul. Sunt convinsă că exagerezi. Te sugestionezi singură Nu cred să ai atâtea cerculeţe pe obraz. Nu se mai poartă nici la rochii, dar pe obraz! Utilizează: Aburi fierbinţi, ghiaţă, pulverizări cu apă rece, apă de tărîţe de grâu 200 gr. Tărâţe de grâu fierte bine la un litru de apă de ploaie. Apoi crema Sulfat de zinc 1 gr. Alumen crud 1 gr. Ulei de roze 1 gr. Lanoline 10 gr. Vaselină 10 gr.

Gellutza. Nu mai utilizaţi atâta glicerină. Este dăunătoare. Utilizaţi o cremă oarecare. Incercaţi: Ceară albă 30 gr. Miere curată 15 gr. apă de roze 12 gr. Ulei de migdale 60 gr.

Miss Capitala. Mulţumesc pentru mulţumiri. Eşti adorabilă. Da, urmează cu aceiaş cremă.

Mimi Stelian. „Mon Sistem" de Profesor Müller.

O ţârgovişteancă. In nici un caz nu mai scoateţi punctele negre cu acul. E periculos şi nefolositor. Utilizaţi seara cu vată. Resorcină 2 gr. Sulf. pp. 1 gr. glicerină 20 gr. Apă de rosae 50 gr. Alcool 50 gr. Apoi crema: Ac salicilic 1 gr. Menthol 0,50. Zinc oxidat 5 gr. Vaselină Lanolină în 20 gr. Ichtiol 1 gr. Hg. pp. alb. 2 gr. Luaţi intern Depurativ Richelet.

Zoica. Pentru tenul Dv. uscat şi cu porii deschişi, utilizaţi: Acet aromat; 100 gr. Amoniac, 1 gr. glicerină; 20 gr. Apă de rosae; 50 gr. apoi crema Laura No. 1.

Paulina. Curios! Ai avut tenul curat şi păr frumos, până când ai văzut la cinema, pe Maria Paudler şi acum vrei să fii blondă şi albă?! Să încercăm dar, să devenim şi noi ca Maria Paudler. Pentru a avea un păr blond vei face următoarele soluţii: Pulvere de rhevent 50 gr., fiert bine la 500 gr. apă. Pe de altă parte coji de ceapă roşie 50 gr. fierte, în 500 gr. apă. Amestecaţi ambele soluţii într'o sticlă, după filtrare. Cu această apă, veţi unge părul la 2 zile odată, regulat. Pentru ten; crema: Ulei de migdale 50 gr. Ceară albă 10 gr. Cetacum 10 gr. T-ra benzol 1 gr. apă de rose 20 gr.

Miss Universe. Produsele de frumuseţe ale d-nei dr. Payot sunt foarte bune. Le găsiţi în strada Vasile Lascăr No. 9. Sunt mulţumită că am putut să vă dau adresa produselor de care mă întrebaţi.

Aurica lui Hary. In nici un caz, săpunul nu este recomandabil pentru tenul dv. uscat. Vă, recomand răspunsul *Zoicăi* din revistă.

Eleonora Jipea. De sigur, doamnă, că în cazul tenului dv. gras, reţeta nu e bună. Vă recomand altceva. Extr. hamamelis 5 gr. apă laurocerasi 50 gr. Apă de rosae 50 gr. glicerină 20 gr. Alcool 50 gr. Receta pentru vin de China: 50 gr. Cortex China rubr.; lăsaţi să stea 10 zile în Alcool 100 gr. Apoi amestecaţi la un litru vin negru bun, soluţia după filtrare. Puneţi 100 gr. Syrop simplu şi Extr. Kola şi Coca în 20 gr. T-ra Nux Vomica 5 gr. Veţi lua 2 linguri pe zi la masă.

Nenorocita M. Sunt convinsă că vă voi fi de folos. Mai întâi intern contra desgustătoarelor coşuri, un mic regim: alcoolurile oprite, ca şi sărăturile, piperul, acriturile. Veţi lua Lactobyl, două pastile seara. Veţi lua după fiecare masă, câte un bulin: Sulf. pp 0,25 Na bicarb. 0,25. Extern: Veţi şterge obrazul în fiecare seară cu vată şi cu: Ac. salicilic 1 gr. Resorcină 2 gr. Aether 50 gr. Alcool 100 gr. Apă de rose 50 gr. glicerină 20 gr. In urmă crema: Zinc oxid 5 gr. Dermatol 1 gr. Hg. pp. alb 2 gr. Lanolină, Vaselină în 20 gr. Ichtiol 1 gr. Dimineaţa veţi spăla obrazul cu o perie foarte moale şi cu apă caldă şi săpun de borax. Nici un fel de cremă. O pudră bună şi atât. Comunicaţi-mi rezultatul, după 2 săptămâni.

Almanasundă. Cumpăraţi cartea „Mon Systeme" de profesor dr. Müller, o carte pentru gimnastică. V'ar folosi şi masagiile şi băile ferbinţi.

Marilena. Pentru prima intrebare, nu există tratament. Probabil osul Dv., e desvoltat. Pentru întrebarea cu No. 2, vă recomand soluţia Labouraud la 3 seri odată. Nici un fel de cremă.

Lucreţia Săndulescu. Sunteţi probabil limfatică. Veţi căuta să nu obosiţi ochii, citind în pat. Seara veţi face o baie ochilor, cu soluţie de Ac. boric în care aţi picat câteva stropi de Colyr. Baia o veţi face cu un pahar special de ochi. Luaţi sirop iodotanic, două linguri pe zi.

Un desnădăjduit. Nu trebue să disperaţi **pentru nişte pistrui. Veţi** încerca Ac. salicilic 1 gr. Ac. benz 0,50 Kali iodat 2 gr. Lanolină Vaselină în 20 gr.

Valy supărata. E foarte greu, doamnă, să vă indic, ce fel de gimnastică să faceţi. Nu pot să vă dau decât adresa unei profesoare. D-na Sybille Maison des Français, Piaţa Lahovary. **Pentru petele roşii,** ce le aveţi pe obraz: Aurenalină 0,10. Ung. emoliens 15 gr. Bismuth sbutr. 2 gr. Ulei de rosae 5 picături.

O cititoare deziluzionată. O baie caldă săptămânal, în care aţi pus câteva linguri de amoniac. Veţi lua intern Depurativ Richelet.

O cititoare amărîtă. Nu este vinovat mariajul, că vă creşte Dv. păr pe obraz. Vaselina şi glicerolatul de amidon nu sunt recomandabile pentru ten. Nici săpunul seara şi dimineaţa. Vă recomand crema: Cetaceum 10 gr. Ceară albă 10 gr. Ulei de migdale 50 gr. T-ra benzol 1 gr. apă de rose 20 gr.

LAURA

Rudyard Mullion

Cadavrul 13 D.

O aventură a celebrului detectiv Trevor Gex în România

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

O legendă spune că la construcţia podului-platformă de pe Dâmboviţa, pe care se va ridica palatul Senatului, s'ar fi găsit capătul unei subterane ce corespunde la Arsenal.

Era un coridor secret care deservia pe vremuri, un palat al Bibeştilor.

Vagabonzii bucureşteni au deschis din nou această tainiţă, unde se baricadează banda spionului Igor Khan, urmărită de autor, de detectivul Gex Trevor şi colonelul Muranow, din serviciul de informaţii al armatei poloneză.

O luptă se dă în acest tunel, pentru capturarea spionilor ce vor să pună mâna pe un document diplomatic, adus de ministrul japonez Kaomi.

* * *

Troglodiţii se baricadaseră în adevăr în coridorul secret, şi de acolo, începură să tragă focuri de revolver în ceaţa colorată de faclele roşii.

Tunelul Dâmboviţii se umplu de sgomot. Răniţii urlau. Salve de revolvere părăiau ca mitralierele, dintr'o parte şi alta. Unii căzură în apa neagră, cu reflexe roşii, de epopee, sau ca roşul filmelor ce reprezintă incendii.

Banditii rezistară. Işi apărau ultimul refugiu, din cetatea lor de intuneric. Ei fugiră, tot mai adânc, cârtiţe oarbe, dealungul coridorului străvechi. Asalt de agenţi. Goană prin catacomba îngustă.

O explozie. O detunătură formidabilă, şi o parte din culoar se surpă, între agenţi şi bandiţi. Igor Khan fusese oare înmormântat de viu, în fundul coridorului?

* * *

Eşirăm de sub pod, urmând să se trimită lucrători, cari să scoată cadavrele şi să astupe definitiv catacomba.

In bulevard, înşiraţi în gerul nocturn, pe două rânduri, vagabonzii vânaţi aşteptau sub pază, plecarea spre necunoscut.

— Florica nebuna a reuşit să fugă ne spuse un agent.

Eram extenuaţi.

Sărim, cu Gex şi Muranow, într'un taxi.

O lumină cenuşie, umedă, anunţă zorile. Au început să circule tramvaele cu faruri colorate: ţăcănit de clopot şi uruit la curbele neunse. Primele vagoane descarcă la hale madame dela curţile boereşti, servitoare şi gospodine nevoiaşe.

Se ridică cele dintâi obloane. Un chefliu eşit dela ciorbă de burtă, între două femei de stradă cu fardul spălăcit de sudoare şi umezeală, cântă sbierând ca pe moşia paternă...

Clipesc luminile prăvăliilor; se scot în uşă lăzile şi butoaele cu scrumbii, masline şi prune uscate.

Dimineaţă posacă. Tăcem. Lumea forfoteşte pe străzi, lucrătorii trec spre fabrici, în grupuri negre.

Pe fereastra unei ceainării din dosul halelor, se văd doi vagabonzi cari joacă în cărţi:

— Joacă, de eri seară! zise Muranow, căscând.

Apoi, circulaţia se intensifică: e ora copiilor ce se duc la şcoală şi a funcţionarilor .

Deodată, ne treziră din moţăit, ţigănuşii cu ziare, cari strigau, alergând dinspre strada C. Mille, cartierul ziarelor:

— **„DIMINEAŢA", ediţie specială!... Lupta subterană cu bandiţii!...** Am oprit. Muranow ne traduse reportajul. Am aflat astfel că banditii din coridor, reuşiseră, nu se ştie prin ce gaură necunoscută, să iasă de sub pământ la lumină, departe, răsbind spre Arsenal.

O luptă se încinse acolo, cu revolverele, pe stradă. Alarmă. Garda Arsenalului sosise. Câţiva banditi fură capturaţi.

Igor Khan isbutise să fugă...

BALUL MARIEI LASTUN

Când dormiam mai bine, cineva mă începu să mă sgâlţâe. Am încercat să mă întorc pe partea cealaltă, dar nu fu chip să mai dorm: Trevor Gex mă ameninţa că-mi toarnă sticla de apă în cap, dacă nu mă scol.

— Gex, strigai furios, după masacrul de astă-noapte, e o crimă să mă scoli la 7 dimineaţa!

Intr'adevăr, pendula arăta ora 7.

— Dar e 7 seara, Rudy; ai dormit destul, acum avem treabă!

In timp ce luam baia şi mă îmbrăcam, Trevor Gex îmi povesti, cam descurajat, rezultatul investigaţiilor lui din timpul zilei.

Apoi, îmi arătă două fotografii mărite, de amprente digitale. Culesese la Southampton, când se afla încă în Anglia; pe trupul curierului japonez Kong-Yu, asasinat de spioni, o foarte clară amprentă digitală a asasinului. De asemeni, la Marsilia, ridicase de pe placa de nikel a încuetoarei servietei din care se furase plicul celui de-al doilea curier, Wan-tse, o amprentă tot atât de clară.

Or, comparate, cele două amprente erau identice, deci lăsate de una şi aceiaşi persoană!

Impărtăşirăm şi plenipotenţiarului Kaomi acest fapt, povestindu-i şi păţaniile din noaptea trecută.

Japonezul surâse, ironizându-ne sângeros:

— Abil!... Foarte abil acest Igor Khan!... Cred că şi-a bătut joc de voi: cu siguranţă că v'a simţit urmărindu-l şi v'a pus sub nas membrele acelea de om!... Ce farsă macabră!... Straşnic om!... Şi epopeea din subterană!...

— Nu şi-a bătut joc de noi, zise rece Gex. A aruncat membrele, ca să scape de un corp delict compromiţător.

— Dar spuneaţi că mergea dealungul cheiului. N'avea decât să le arunce în râu... In râul... cum i spune?

— Dâmboviţa.

— In Dâmboviţa! Dece nu le-a aruncat în Dâmboviţa şi vi le-a aruncat pela nas?...

Gex clocotia.

— Dar să lăsăm gluma, — urmă Excelenţa Sa Kaomi.

Sper că tot eu am să vă pun pe calea cea bună: astă seară, d-na Maria Lăstun, dă un bal costumat şi mascat, în vila sa dela Şosea. Suntem invitaţi. Duceţi-vă. Vă aşteaptă acolo surprize.

— Dar cine este această doamnă? întrebă Gex.

— Duceţi-vă... Eu voi veni costumat în Mandarin... Discreţie!...

Şi Excelenţa Sa ne făcu un semn de sfârşit de audienţă.

Balul din vila Mariei Lăstun, era o feerie...

Prevederile lui Kaomi, că vom avea surprize aci, se adeveriseră amplu. Ce bine informat era japonezul acesta!... Ce minunată poliție diplomatică are Japonia!...

Prima surpriză am avut-o chiar la ușe, când intrarăm în vasta sală de bal, din vila dela Șosea: gazda, d-na Maria Lăstun, era una și aceiaș persoană, cu Lady Victoria Nelson, cu contesa d'Esparbès și d-na Laston.

Ei bine, la aceasta nu mă așteptam!

Dela început observarăm de asemeni, că în tot balul nu se vorbea de cât franțuzește.

In fracuri impecabile, Gex și cu mine, înaintarăm printre invitați și ne înclinarăm în fața amfitrioanei.

— Lady Victoria Nelson, îi zisei, în franțuzește, dați-mi voe să vă prezint pe bunul meu prieten Trevor Gex, celebrul detectiv...

Lady Victoria Nelson — d-na Maria Lăstun, — zâmbi, și zise:

— **O, you are joking!...** (O, glumiți!) Mă numesc Maria Lăstun. Dar pe domnul (și arătă pe Gex) îl cunosc: nu e detectiv, ci aviator!

Eram aiurit; nu mai înțelegeam nimic. Oare Lady Victoria era română? O auzisem vorbind românește și franțuzește, tot atât de bine, ca și englezește. O aventurieră?...

Frumoasa femee ne întorsese spatele, amplu decoltat, alb ca de fildeș, și primia omagiile unui domn, despre care asistența murmura, arătându-l discret:

— Ministrul de externe!...

Gex se uita la mine și eu la Gex.

— Credeam că e franțuzoaică, îmi spuse Gex. La Viena, s'a dat la hotel drept contesa d'Esparbès.

— Și eu o cunosc dela Londra, sub numele de Lady Victoria Nelson! Dar aceea spune că tu ești aviator, și nu detectiv?

— Fiindcă am adus-o chiar eu de la Viena, cu un avion special, pe care-l pilotam, în aceiaș noapte, când voi veneați aci cu alt avion!

— Gex, asta e spioană!

— St!...

Printre cei dintâi invitați, sosi un ciudat personaj un tânăr ras în cap, slab și lung, într'un veston militar rus, încins cu pumnal, revolver și cartușiere căzăcești. Figura lui inspira un fel de teamă, prin scofâlcirea funebră a orbitelor și obrajilor, iar privirile lui ardeau de o patimă stranie.

Am recunoscut îndată în acest personaj, pe hatmanul Șalucov, înainte ca valetul dela ușe să-i anunțe numele.

— Ce ridicul individ! îmi zise Gex.

— Să nu credeți că e deghizat! ne spuse doamna Maria Lăstun. E un hatman veritabil, prigonit de bolșevici.

— E tipul care ne-a urmărit dela Paris, șoptii lui Gex.

— A, interesant! Așa-dar Kaomi știa de aceste surprize! Sunt foarte tari, japonezii aceștia!

In sunetele foarte originale ale unei orhestre de țigani, se dansa.

Gex mă împinse să invit la dans pe gazdă:

— Trage-o de limbă!...

De altfel, încă dela Londra observasem că Lady Victoria Nelson, adică romanca Maria Lăstun, îmi procura o deosebită plăcere să conversez cu ea.

Toată seara am fost aproape nedespărțiți. Gex ne urmăria, discret.

Taine de nepătruns pluteau în jurul acestei ființe. De unde în restaurantul hotelului din Viena, Maria se adresa inginerului Houpton, în termenii cei mai tandri, — spunându-i **dearling** și chiar **chery**, — aci, la balul ei, când englezul sosi și o salută rece, ea răspunse cu o ușoară înclinare din cap, șoptind un **„Monsieur!"**, de o rigidă solemnitate.

In schimb, cealaltă pereche, artista de varieteu Gina Drew și tânărul Radu Moldea, se amuzau în modul cel mai extravagant Afară de ei insă, atmosfera dela acest bal era mai mult potolită; diplomați corecți în fracuri, generali români, cu pieptul în armuri de decorații, femei poate mai fine și mai elegante decât la marile baluri dela ambasadele din Paris...

Luxul și lumina erau fascinante.

Pela miezul nopții însă, hatmanul Feodor Șalucov, introduse muzicanți ruși din balalaică și dansatori cazaci; ei jucară dansuri rusești și o căzăcească vertiginoasă, în care intră și hatmanul. Agil, volubil, hatmanul chiuia, jonglând cu șapte pumnale deodată, lăsându-se pe vine și învârtindu-se ca o sfârlează, cu trei pumnale în dinți.

O parte din asistență bătea din palme, în ritmul dansului frenetic, pe când alții murmurau, neplăcut impresionați.

— Românilor din Basarabia le plac aceste manifestațiuni, îmi explică Maria, dar „regățenii" sunt ostili la tot ce vine din Rusia, — chiar din fosta Rusie țaristă, ca acest nesuferit hatman.

Când sfârși dansul, hatmanul făcu o adâncă plecăciune, în fața Mariei, care se roși, încruntând ușor din sprâncene.

— Un vals, **barișnia**! se rugă Șalucov.

— Nu, mulțumesc, sunt obosită, răspunse Maria, cu un zâmbet silit.

In ochii rusului, rămase de atunci o strălucire sumbră. Incepu îndată să bea: goli pahar după pahar, spărgând sălbatec cupele de parchet. Pentru ceilalți, hatmanul Șalucov radia o veselie brutal-comunicativă. Eu, aveam un fior de groază...

Maria se așezase lângă mine, căutând parcă lângă americanul rigid ce sunt un contrast care să sublinieze feminitatea ei grațioasă. Invitații priviau pe furiș spre colțul nostru. Șoapte circulau din gură în gură:

— Pariez că mâine „Domnița" va lansa ideea unei prietenii româno-americane! spuse cineva.

Maria îmi traduse această frază, zâmbind și adăoga:

— Mi se spune „Domnița"*), fiindcă am avut strămoși domnitori, adică prinți al Valahiei... Vreți să punem bazele unei asociații româno-americane? sunt mulți români emigrați în America... dar și pe noi cei de aci... ne-ați cucerit... **Și pe mine, y compris!...**

Dar și hatmanul Feodor Șalucov auzise acest crâmpei de conversație și zise în românește, după cum am aflat mai târziu:

— Lira sterlină și dolarul, cuceresc totul, în calea lor!

N'am reacționat, fiindcă n'am înțeles cuvintele lui. Un murmur ciudat se produse...

Dar inginerul englez Houpton se apropie de cazac și-i spuse în franțuzește:

— Mâine dimineață veți primi martorii mei!

— Dar dolarul nu trimite martori? strigă cazacul fixându-mă.

Haupton îmi explică insulta ce hatmanul adusese gazdei, și atunci am provocat și eu pe rus la duel.

Toată șcena se petrecu într'un grup restrâns de invitați, dar vestea despre această provocare umplu într'o clipă salonul.

Hatmanul strigă atunci, privindu-mă cu o grimasă de răutate:

— Trăiască aliații!... Trăiască valuta forte!

Și goli un nou pahar, spărgându-l apoi de parchet.

Cuvintele hatmanului aduseră un moment de adâncă tăcere. O jenă inexplicabilă făcu pe invitați să reia apoi conversațiile, cu o volubilitate nefirească. Maria se roșise, barometrul sprâncenelor ei mobile arăta furtună internă, dar se făcuse că nu aude urarea lui Șalucov.

Ce aluzie era în cuvintele rusului impetuos? Ce dramă se petrecea în acest mediu ciudat?...

Maria îmi luă brațul și trecurăm în hol, unde erau câteva mese de joc. Ministrul afacerilor streine se duse cu ea la bufet. M'am așezat la o masă de joc, în fața lui Gex Trevor, ca la „écarte"-ul nostru obicinuit. Râdeam unul la altul, înviorați de un „bordeaux" roșu, românesc, anume Cotnari, care strecura în suflete o veselie generoasă.

Când se întoarse dela bufet, Maria, văzându-ne râzând, și căutând parcă o oază de seninătate în balul în care se bănuiau urziri de intrigi și patimi, ce mocneau amenințătoare, se așeză la masa noastră:

— Vreau să joc cu vesela **youthfulness! zise ea.** (Cu tinerețea veselă).

— Și eu vreau să joc cu acești domni comici strigă hatmanul Feodor Șalucov, dacă **barișnia** preferă durerii adevărate, o astfel de veselie!

Și se așeză al patrulea la masa de joc, în fața Mariei, scrutat de privirile reci ale lui Gex.

— Ce vreți să spuneți? l-am întrebat.

Maria mă fixă cu o privire rugătoare, adresându-se hatmanului:

— Dați vre-un înțeles special cuvintelor d-voastră? Vă rog să vă explicați, ca să eșim din acest echivoc.

(Va urma)

*) In text, în românește.

CRONICA SPORTIVĂ

O fază din matchul de rugby Sportul Studenţesc — P. T. T.

Foot-Ball

Campionatul de foot-ball al Capitalei a luat o întorsătură neaşteptată, prin înfrângerea Juventusului de către Venus, cu scorul de 4—1.

Celelalte rezultate : Unirea-Tricolor—Pr. Mihai 3—2; Olympia-Macabi 1—0.

La Timişoara, s'a înregistrat rezultatele :

Chinezul-Haiduc 5—0.
Muncitorii-Rapid 1—0.
Banatul—U. D. R. 4—1.
Politehnica—C. A. T. 3—2.

La Arad :
A. A. C.—Olympia 1—1.
A. M. T. E.—Voinţa 2—0.
Gloria—A. T. E. 3—1.
Banatul—Hakoah 3—2.

La Cluj :
România-Haghibor 4—0.
Universitatea—K. A. C. 0—0.

La Oradea :
Stăruinţa—Crişana 2—1.
C. A. O.—Macabi 1—0.

La Braşov :
Braşovia—I. A. R. 6—2.

La Praga, s'a disputat matchul Austria—Cehoslovacia, care s'a sfârşit cu rezultatul 2—2.

Elveţia şi Franţa au făcut match nul : 3—3.

Viena, a învins Praga cu 2—1.

Cross-Country

Inaugurarea sezonului de cross, s'a făcut cu condiţiuni strălucite.

Crossul Juniorilor, a revenit lui Comănescu (Viforul—Dacia) care a parcurs distanţa, în 9 m. 25 s.

Clasamentul pe echipe :
1. Viforul Dacia 21 p.
2. Statul Român 25 p.
3. Turda 34 p.

La seniori a învins Păun (Grănicerul), iar pe echipe, Grănicerul, urmat de Stadiul Român.

* * *

Crossul Internaţional, disputat la Seamington Spa, a revenit Angliei, urmată de Franţa, Scoţia, Irlanda, Belgia, Italia şi Spania.

Rugby

Prima zi de campionat, a adus următoarele rezultate :

Sportul Studenţesc—P. T. T. 17—3 (3—0).
R. C. B.—T. C. R. 9—5 (3—5).

D-ra MINODORA SALUS
„Miss-Râmnicu-Sărat"

Marile premii ale revistei „Realitatea Ilustrată"

Cititorii noştrii au apreciat desigur, marile sacrificii, pe care le face revista noastră, pentru a le oferi din când în când premii de mare valoare, precum şi concursurile noastre obicinuite, dotate şi ele cu premii însemnate.

Începând cu acest număr, acordăm o serie de premii de cea mai mare valoare,—enumărate mai jos, — tuturor cititorilor şi abonaţilor noştri, cari vor trebui să detaşeze cupoanele de premii, să le complecteze şi să le păstreze trimiţându-le la terminarea seriei, **pe adresa revistei, str. Const. Mille No. 7, etaj II.**

Data tragerii, va fi anunţată la timp.

Iată premiile oferite:

O garnitură de salon, din lemn curbat de mahon lustruit, tapisată cu velour albastru şi compusă din: o canapea, două fotoliuri şi patru scaune furnizate de **Industriile unite de mobile „Mercur"**, Bucureşti calea Victoriei 178.

Un pullover „Monica" şi o **duzină de ciorapi „Monica"** împreună cu cele 12 bonuri de participare la tragerea premiilor **„Monica"** (constând din voiajuri gratuite pentru două persoane, Bucureşti-Hamburg, Fiordurile Norvegiei şi inapoi).

O perdea superbă, de valoare artistică, executată în renumitele ateliere de broderie şi lucru de mână ale d-nei **Ing. Erdèsz,** Bucureşti, calea Victoriei 168.

Un aparat de radio cu trei lămpi, permiţand audiţia principalelor posturi europene în vorbitor, în completă stare de functiune, cu : vorbitor, acumulator, baterie şi material pentru antenă, furnizat de vechea casă de încredere **J. Wappner,** centrala: calea Victoriei 49, sucursala: str. Lipscani 85. (Secţiune specială de aparate şi piese detaşate pentru radio).

Un ceas elveţian de aur marca de precizie **„Cortébert"**, care a obţinut grand-prixul la expoziţia din Barcelona.

5.000 lei în numerar.

O lampă electrică din bronz antic, cu trei braţe, ornată cu abatjoururi mate, şlefuite, furnizată de cunoscuta firmă **Ingineri I. Popescu & G. Creţu,** birou technic pentru întreprinderi electro-mecanice şi depozite de materiale electrice, str. Regală 16, Tel. 337/64.

Un gramofon elegant, model de voiaj, complet cu toate accesoriile şi cu două plăci (patru arii) furnizat de marele magazin de muzică **„Ipcar",** calea Victoriei 34.

Una măsuţă cu un serviciu de licheur, compus din 6 cupe şi una carafă, totul veritabil argintat, furnizate de cunoscuta casă de încredere **„Argintăria Pforzheim"** cel mai mare depozit de argintărie şi obiecte de cadouri. Furnizor al Curţei Regale, Bucureşti, str. Colţei No. 6.

10 butelii şampanie RHEIN.

Una bucată de 30 metri şifon elveţian pentru lingerie, de la pânzăria elveţiană **„La Wilhelm Tell",** vechea casă de încredere, str. Colţei No. 8.

Una pereche pantofi eleganţi, de damă sau bărbăteşti, executaţi după măsură, din material fin, de către cunoscuta casă de încredere **C. Gheorghiu,** calea Victoriei 114 şi Sărindar 6, bine asortat şi cu încălţăminte gata.

O cutie montată, conţinând **un frumos serviciu de alpaca fină,** compus din 12 cuţite şi 12 furculiţe pentru fructe, furnizate de vechiul şi marele magazin **„Gospodina",** str. Câmpineanu 20, Bucureşti, complet asortat cu articole de menaj şi cadouri.

Bon de premii No. 1

Numele şi pronumele..............................

Domiciliul : oraşul (comuna)..............................

Str.............................. *No*..........

(judeţul.............................. *)*

JURIUL JUD. BOTOŞANI

Dela concursul nostru din ţară

D-şoara Lucie Alterescu „Miss Botoşani".

Sus: D-şoara Piroska Fazekaş „Miss Odorhei
Mijloc: D-şoara Ana Peter aleasă a doua.
Jos: D-şoara Edith Ferenczy aleasă a treia.

Sus: D-şoarele E. C. şi M. Niţulescu alese a doua şi a treia.
Jos: D-şoara Elena Popovici „Miss Gorj"

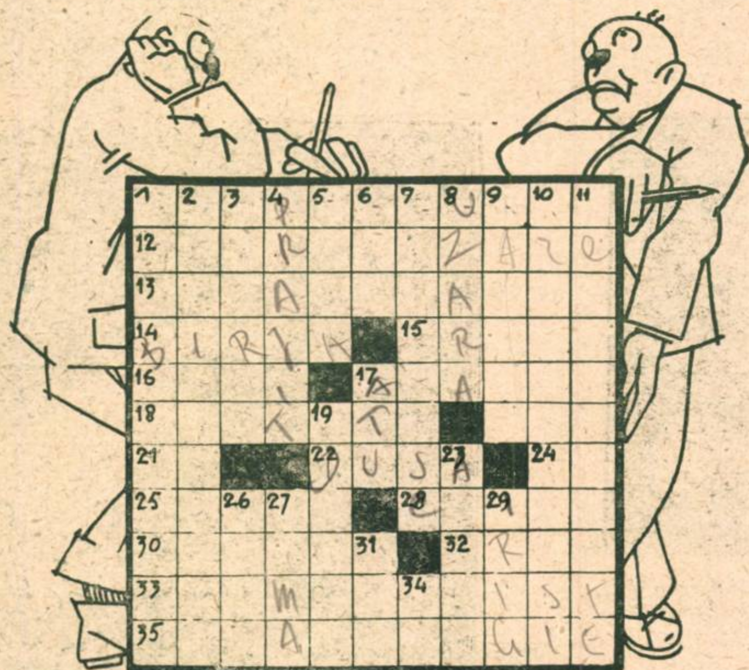

Stânga: D-şoara Olga Ionescu aleasă a doua la Botoşani.
Dreapta: D-şoara Louise Lutză aleasă a treia.

Jocurile „Realităţii Ilustrate“

Joc de cuvinte încrucişate

(10 puncte) de REBUS

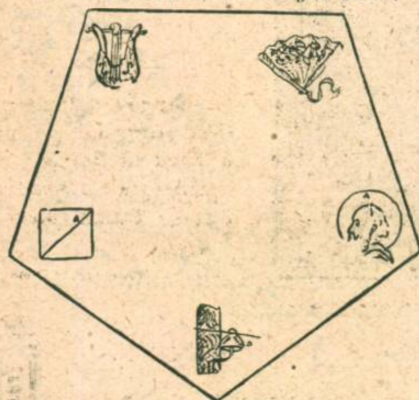
ORIZONTAL: 1) Pus în libertate. în urma unui asediu. 12) Acţiunea de a se revărsa din canalele naturale. 13) Pătrunzător. 14) Necesar birjarilor. 15) Caracter (fig.) 16) Port pe Dunăre. 17) Varietate de struguri. 18) Ghiocei. 20) Fire de urzeală. 21) Ficţiune matematică. 22) Transportată. 24) Noroiu (tr.) 25) Roman de Chateaubriand. 28) înainte de stabilizare şi — dacă voiţi — după stabilizare (pl.). 30) Mâncare de legume. 33) Partizanul ştiinţei ce se ocupă cu origina cuvintelor. 35) Ştiinţa corpurilor neorganizate din interiorul pământului..

VERTICAL: 1) Scosesem la iveală (fig.). 2) Braţele şi gambele. 3) Necesară subalternilor unui preot. 4) Copt în cratiţă. 5) Sufăr. 6) Nume femeesc. 7) Diavolesc. 8) Folosiră. 9) Mojici (mold.) 10) Parfumaşi. 11) Grămădiri de pământ. 17) La jocul de cărţi. 19) Stropitor. 23) Celebru matematic şi astronom francez. 26) Indulcesc (fig.). 27) Cuatrupede rumegătoare din Peru. 29) Canalizez. în vederea stropirii unui câmp 31) Pronume (pop.) 34) Vas (mold.)

(N.B. **Jocul acesta a fost publicat cu ocazia unui concurs, sub pseudonimul Camil Deschamps).**

Rebus-enigmă

(10 puncte)
de *Lizica Voineagu.* Loco.

Luându-se din patru figuri iniţialele, şi dintr'o singură figură finala, se va afla numele unui fizician german.

(Liniile ce leagă figurile între ele, unite, formează iniţialele autoarei jocului).

Cupon pentru jocuri

No. 165-166

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

POŞTA JOCURILOR

Nory Bedighian. Constanţa. — Că existaţi în „carne şi oase“, suntem de comun acord. Că există şi d. S. Breiman la fel. Că este însă şi opera dvs., scuzaţi-ne, admitem şi asta, însă cu rezerve.

N. Lambru. Piteşti. — De ce vă grăbiţi? Incercările dvs. ascund un talent care se va afirma puternic, dar mai târziu! şi apoi, nu ştiţi că manuscrisele nu se înapoiază? Aşteptaţi, vă rog.

Dorin Andreescu, (Ofiţer şi licenţiat în drept). Loco. — E drept că „Qui s'excuse, s'acuse“ este cvintezenţa tuturor replicilor, ce ar merita un aşa de judicios protest. Poate că aveţi dreptate. De drept însă, un bun strateg, înainte de a se năpusti asupra inamicului, observă, dacă terenul este prielnic şi dacă întâmplător, n'are vreo muscă pe.... chipiu!

Sperăm însă că la prima ocazie vă veţi convinge că noi am spus cu totul altceva, numai aşa se explică de ce nimeni nu s'a simţit vizat.

REBUS

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bucureşti, str. Const. Mille 7 E g. 11
TELEFON 306/67
Director redacţional :
NIC. CONSTANTIN
PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe şase luni	„ 180
Pe trei luni	„ 95
Pentru streinătate . . .	„ 400

Deslegările jocurilor pe luna Februarie

Joc de cuvinte încrucişate
„Insigna Universităţii bucureştene“

ORIZONTAL: 1) Magna cum laude. 14) Heidelberg. 22) Echitaţiuni. 23) Craiova. 26) Fie. 27) Ea. 28) Dai. 29) Inerţie. 30) Oziris. 31) Orăscu. 33) Idolatra. 35) Tiară. 36) Atd. 37) Cecil. 38) Zi. 39) Aloe. 40) Imit. 41) Orara. 42) Nj. 43) Ev. 45) Max. (Inv.) 45 a) Aa. 45 b) Rar. 46) Aflaiu. 46 b) Mrene. 48) Nos. 49) Vie. 50) Az. 51) Cri. 52) Huetul. 55) Dragg. 57) Dascăli. 59) Ai. 60) Oerit. 61) Asma. 64) Claie. 65) Tastu. 67) Te. 68) Un. 69) Re. (Inv.) 70) Oase. 72) Dârz. 74) Rna. 75) Dumă. 78) Ghep. 82) Aule. 84) Eac. 86) Aarau. 88) Autocraţi. 91) Aur. 93) Amin. 95) Acrostih. 97) Universitate. 100) Iz. 101) Doctor honoris causa. 102 Avidoma.

VERTICAL: 1) Medicina. 2) Academia Mihăileană. 3) Ghioci. 4) Ni. 5 Lăţia (Anagr.) 6) Cant. 7) Uter. 8) Mira. 9) Lut. 10 Ani. 11) Uie. 12) Ce. (Inv.) 13) Raz. 14) Hor. 15) Evit. 16) Iaşi. 17) Efori. 18) Liră. 19) Bea. 20) Rector. 21) Gaudeamus igitur. 24) Roşie. 25) Ii. 32) Salamanca. 34) Litere. 39) Aral. 41) Oxford. 44) Vânătaie. 45 c) Rezultat. 46 a) Iorga. 47) Reuşea. 53) Ecrine. 54) Li. 56) Română. 57) Doctorand. 58) Pa. 62) Studenţi. 63) As. 66) Teză. 71) Sărac. 73 Ren. 75) Duro. 76) Nash. 77) Auto. 78) Gruî. 79) Hans. 80) Etic. 81) Pivă. 82) Ari. 83) Lavă (Anagr.) 85) Cuza, 87) Act. 89) Tin. 90) Oho. 91) Ars. 92) Uşa. 94) Ied. 96) Or. 98) Eu. 99) Ta. 100) Im.

Joc de cuvinte incrucişate
„Milică şi Zozo“.

ORIZONTAL: 1) Circ. 5) Exterior. 7) Drob. 9) Ev. 11) Pur. 12) Rin. 14) Autor. 18) Noe. 19) Nepace. 22) Laf. 24) Trupă. 26) Tem. 27) Ave. 28) Sac. 29) Mă. 30) Prieteni. 32) Onor. 34) Un. 35) Ciară. 36) Cairo. 37) Ar. 38) Til. 39) In. 40) Ude. 41) Ed. 42) Op. 43) Adu. 45) Moş. 46) Olt. 47) Sand. 49) Port. 50) Dar. 52) Ir. 53) Marmeladă. 54) Acumulator. 56) Mapă. 58) Nerod. 64) Atic. 65) Rococo. 66) Neg. 68) Zee. 69) Pagodă. 70) La. 71) Ro. 72) Mano. 73) Aldea. 74) Pios. 75) Amu. 76) Ana. 78) Rössler. 80) Pi. 81) Anca. 82) Ai. 83) Al. 85) Ga. 87) Oje. 88) Onix. 89) Imn. 90) Ida 91) Set. 92) Sur. 94) Trap. 95) Joc. 96) Tu.

VERTICAL: 1) Ce. 2) Ir. 5) Etern. 21) Epaminonda. 31) Eraldică. 33) Sceptru. 51) Nu. 55) Amazoane. 59) Economî. 63) Telamon. 65) Rampa. 67) Găluşcă. 77) Arţag. 79) Saltimbanc. 80) Prăjituri. 86) Abdicat.

Joc de cuvinte incrucişate
„Lloyd Hughes şi Jane Daly“

ORIZONTAL: 1) Cherchez la femme. 11) Hele. 15) Or. 16) Ney. 17) Ema. 20) Ia. 21) Vil. 22) Rea. 24) Dalbe. 26) Pa. 27) Dan. 28) Adora. 29) Rl. 30) Mi. 31) Anţi. 33) Eră. 34) Kew (Inv.) 35) Gaz. 36) Ibi. 38) Lami. 39) Ira. 40) Tosca. 41) Misir. 43) Om. 45) Pe. 46) Hui. 47) Avă, 49) Cob. 51) Uman. 53) Plin. 54) Ore. 57) Psyche. 60) Nea. 62) Fi. 63) Mea. 64) Det. 65) Veronica. 66) Adus. 69) Amăgitor. 76) Eros. 77) Hyperion. 80) Aaar. 83) Departe. 84) Po. 85) Popescu. 89) Sensualism. 94) Louise. 95) Agnes. 97) Trai. 98) Ah. 100) Daurit. 102) Zi. 103) Mono. 104) Resursă.

VERTICAL: 14) Eloiza. 19) Walkirie. 42) Ganymed. 44) Iudita. 50) Beatrice, 52) Măr. 67) Ba. 88) Euros.

REBUS

Concursul dela Sinaia va fi o minune.

Castelul enigmatic

„Pe un deal răsare luna, ca o vatră de jăratec,
„Luminând (rumenind) străvechii codri şi castelul singuratec“
(Din „Călin“, de Eminescu).

Joc de cuvinte incrucişate

ORIZONTAL: 1) Bucegi. 7) Po. 8) Urali. 10) Ev. 11) As. 12) Lerna 14) Ic. 15) Saul 16) Aht. 18) Una. 19) Jean. 21) Tn. 22) Etiaj. 23) Fabas. 26) Az. 27) Odată. 30) Frumuseţe. 37) Tagă. 38) Tren. 39. Ce. 40) Insor. 43) Nuia, 44) Ob. 46) Antromorf. 51) Eminentă.

VERTICAL: 3) Ert. 6) Avalanşă. 7) Păiajen. 25) Barieră. 28) Oft. 29) Lavină. 36) Ene. 41) Nuni. 42) Lyon.

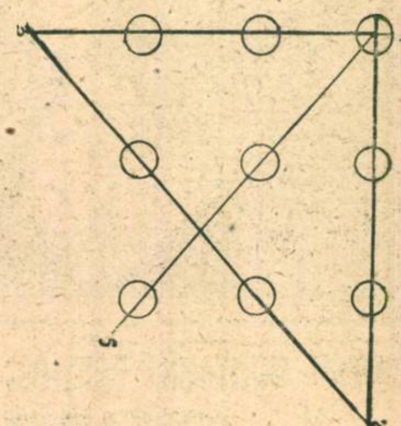
Proverb ascuns

Capul face, capul trage.

Şaradă

Potop

Drumul Morilor

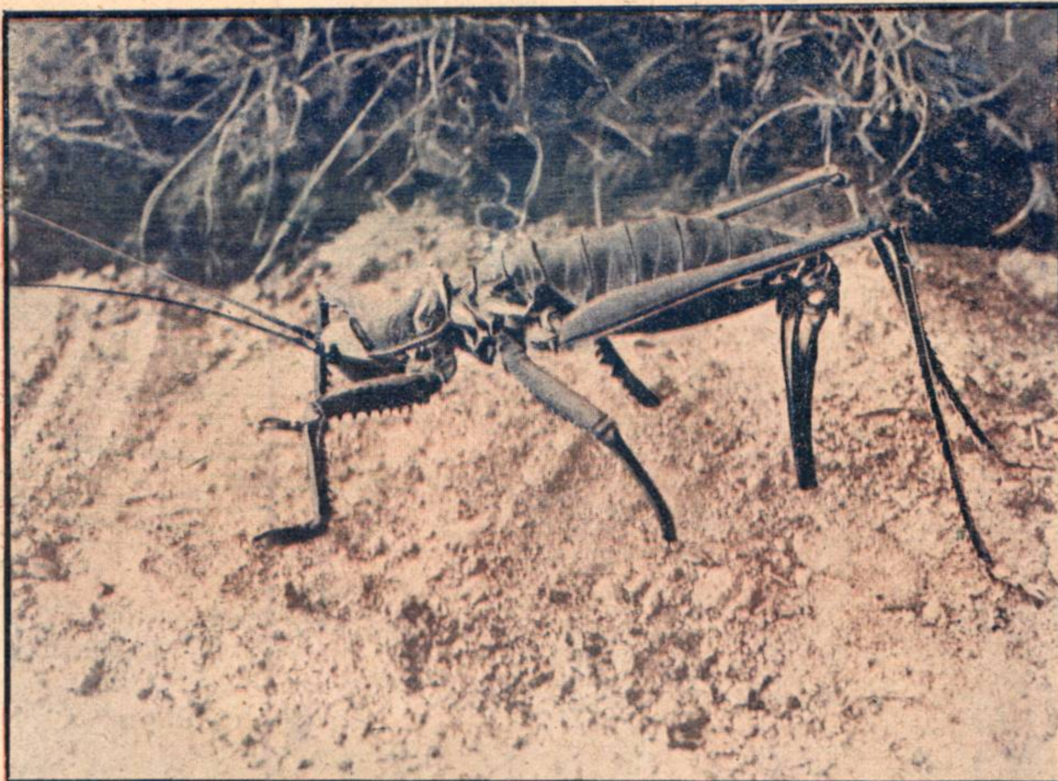

(Se va inversa clişeul, nr. 1 fiind în primul colţ!)

Deslegările se primesc până la 10 Mai, 1930. Fiecare joc acordă deslegătorilor un număr oarecare de puncte. Cel care obţine numărul cel mai mare de puncte prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerele 166, 167, 168 şi 169 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea 500 lei. Premiul al treilea 300 lei. Următorii şapte deslegători primesc câte un volum din operile autorilor renumiţi. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Mai 1930.

saga

uriaşa lăcustă cu cap de cal

Femela depunând ouăle

— „Veniţi la Davalu" — îmi spuse un zoolog armean, în Erivan, cu ocazia ultimei mele călătorii prin Persia, Armenia şi Caucazia.

— Vă voiu arăta uriaşa lăcustă, numită Saga".

Plecai deci la Davalu, un sat între Erivan şi Dsulfa, la graniţa ruso-persană, în stepele de sare ale Araxei, ca să văd exemplul acesta rar şi atât de apreciat de noi, zoologii.

Specia uriaşei lăcuste „*Saga*", se găseşte pe litoralul răsăritean al mării Mediterane până în Siria şi Armenia şi aparţine speciei celei mai mari de lăcuste, din lumea întreagă.

Există în ţinuturile tropice, specii de lăcuste, al căror trup are o lungime de 30 cm.

Femela-lăcustă, în Siria, atinge câte-odată o lungime de 12 cm. inclusiv tubul reproductiv, care are de cele mai multe ori, o grosime de doui cm. jumătate.

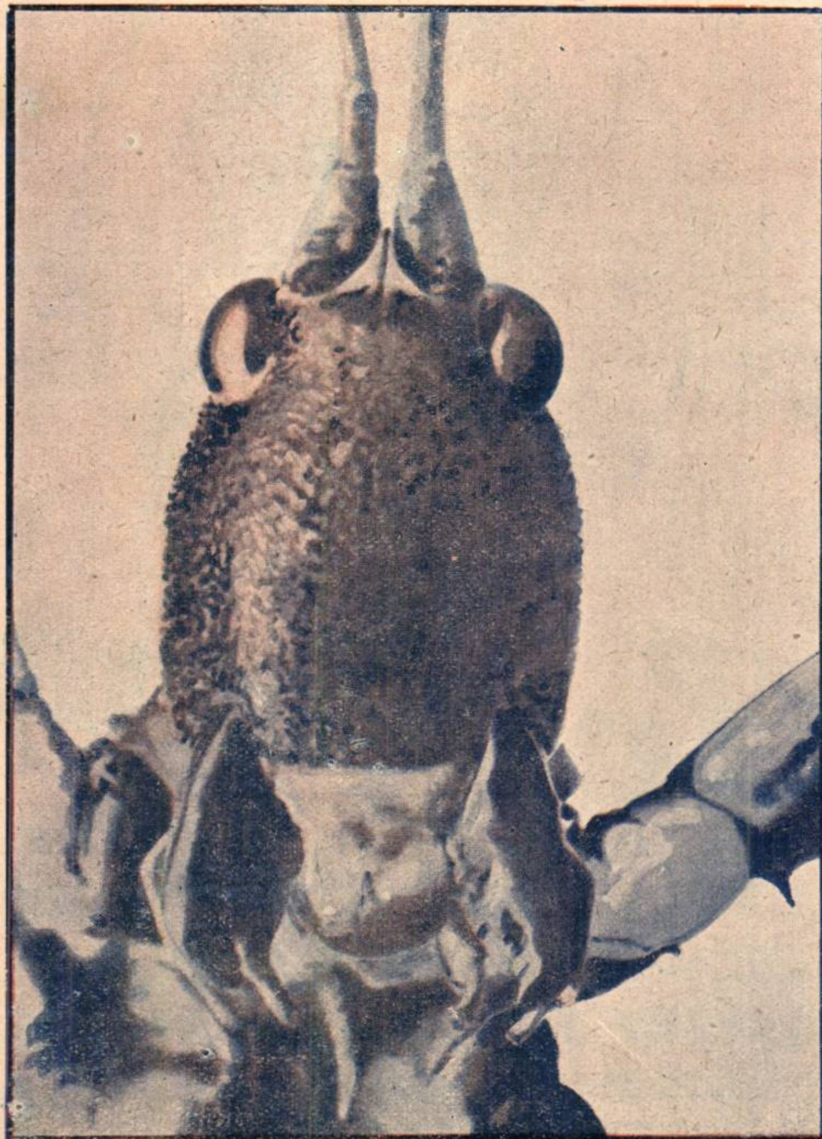
Cea mai mică specie de lăcuste Saga, — negreşit, cea mai mare lăcustă din Europa, — o găsim, in cazuri izolate, la sud de Viena, mai ales în Dalmaţia.

Partea curioasă a acestei din urmă specii, e că nu s'au găsit până acum, decât femele. Masculii sunt foarte rari şi s'au găsit până azi, doar două exemplare, aflătoare în muzeele europene.

De aci deducem, — fără cea mai mică urmă de îndoială, că la această specie, reproducerea este asexuată, adică fără împerechere. La toate celelalte specii de lăcuste „*Saga*", s'a găsit un număr aproape egal de masculi şi femele. Saga aparţine în orice caz rarităţilor, căci chiar la locurile lor de origină, se găsesc foarte puţine exemplare.

Astfel, — după trei luni de cercetări continue, — am găsit aceste lăcuste numai în două locuri.

Plecai deci la Davalu, şi mi-a fost dat să văd această lăcustă, pentru prima oară în viaţa mea. Am găsit-o într'adevăr la locul indicat, după ce o căutasem zadarnic prin alte ţări. Chiar şi aici a durat foarte mult. Am zărit-o într'un tufiş de spini, stând la pândă, după pradă.

Cap de Saga, fotografiat din faţă.

Profilul lăcustei Saga

Dar vai de acela care ar avea imprudenţa să încerce s'o prindă. Imediat ce simte aceasta, se răstoarnă pe spate, cu maxilarele deschise şi caută să muşte. Dacă apucă degetul, rana provocată de muşcătură, e foarte dureroasă.

Pentru a preîntâmpina aceasta, trebue apucată de ceafă: te surprinde atunci, considerabila forţă musculară a acestei insecte, care caută să-şi recapete libertatea.

Saga e foarte hrăpăreaţă. Se hrăneşte de preferinţă cu lăcuste din care consumă zilnic un mare număr. In captivitate, mănâncă la nevoe şi carne crudă.

Astfel, după cercetări obositoare, am găsit peste 12 exemplare *Saga*. O femelă am prins-o, în vreme ce-şi depunea ouăle. Tubul reproductiv, era înfipt perpendicular în pământ. Numai dela o singură femelă, am cules 38 de ouă, care aveau aproape 12 milimetri lungime.

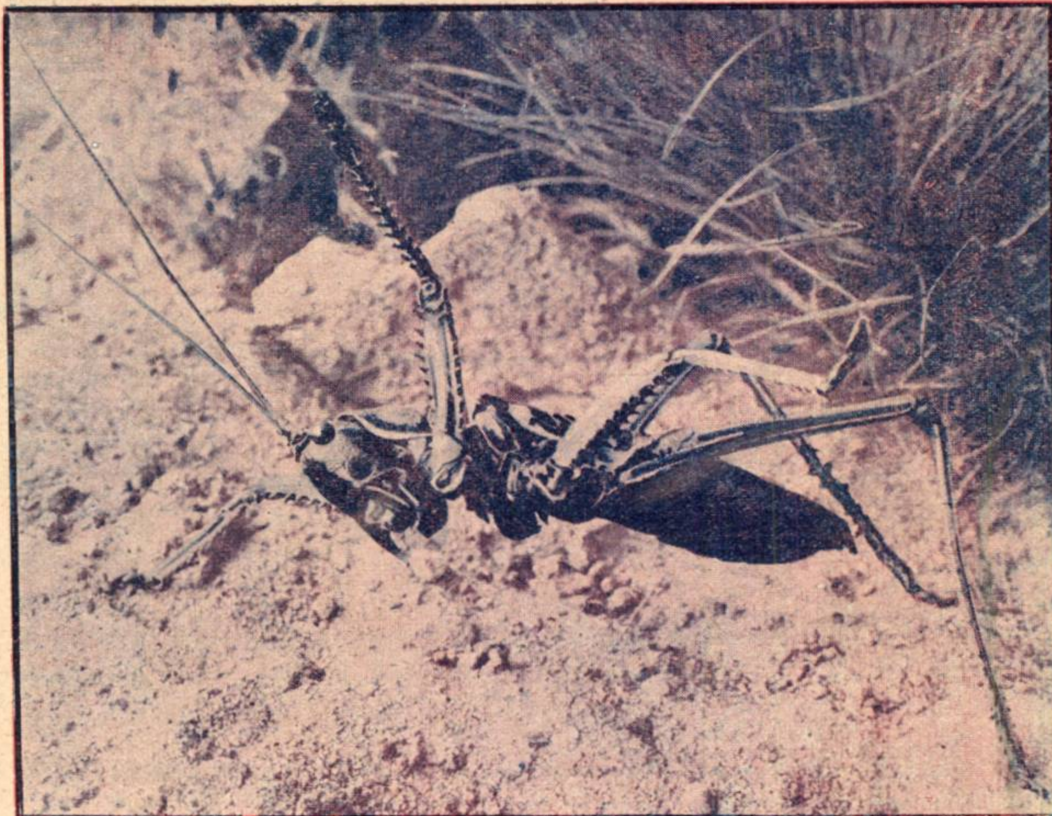
De remarcat este că la această specie de lăcuste, aripile sunt complet degenerate. Masculii le au foarte mici şi se servesc de ele pentru ţărăit, — întocmai ca greerii.

Femelele, nu au nici măcar elementele primordiale, ale aripilor. In fotografia ce o prezentăm, se văd însă clar, cele patru urme, care indică locul aripilor.

In profil, capul lăcustei Saga aduce cu un cal.

Săritura pe care o poate face această vietate e de peste patru metri.

Distrugând celelalte lăcuste mai mici, Saga ar putea fi folosită împotriva invaziilor distrugătoarelor de grâne.

Masculul din specia Saga.

La trei zile, după ce prinsesem ciudatul exemplar, întregul ţinut a fost viu impresionat, de moartea unui copilaş de 8 ani, al notarului comunei.

Jucându-se împreună cu alţi copii, într'un lan din marginea satului, zărise o lăcustă „*Saga*", stând la pândă, după un muşuroi.

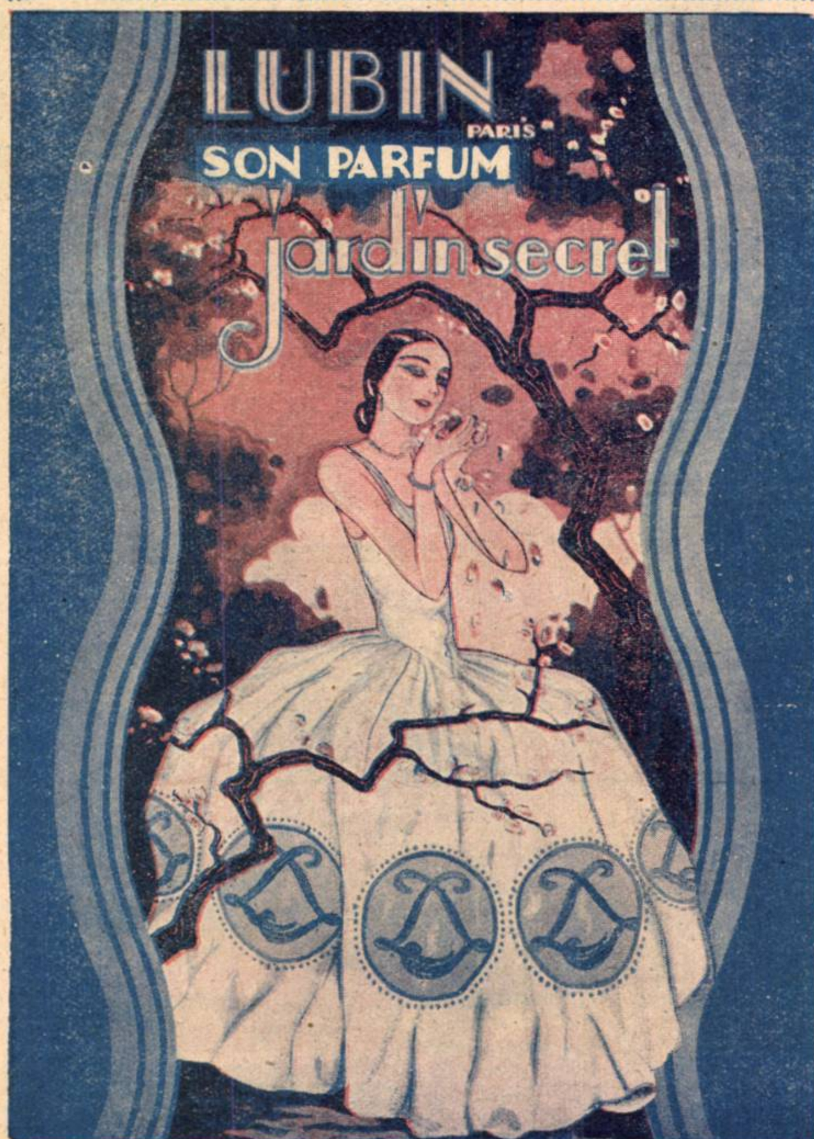
Cum micul băeţel nu cunoştea modul, în care trebuiau prinse aceste periculoase insecte, se repezi la ea, ca s'o apuce.

Lăcusta simţind pericolul, se trânti pe spat şi în momentul când neştiutorul voi s'o apuce, il muşcă de deget.

Micul Ahoum scoase un ţipăt de durere.

Jocul copiilor urmând, muşcătura a fost dată uitării. Dar a doua zi, imprudentul a intrat în călduri foarte pronunţate, iar în a treia zi, spre seară, a murit în spasme.

Desigur că dinţii insectei conţin o otravă, care neavând efect asupra unui om matur, ucide totuş un copilaş.

UMA SECÇÃO **O JORNAL** EDIÇÃO DE 12 PAGINAS

RIO DE JANEIRO — QUINTA-FEIRA, 26 DE DEZEMBRO DE 1929

das homenagens excepcionaes aos snrs. Getu
a, por occasião de sua proxima chegada a e

Miguel 1° o Menino-Rei, da Rumania

Os divertimentos de Sua Majestade nos castellos reaes de Sinaia

Os candid presiden Republ aer

As extraord prepa

DEANTE DA OBJECTIVA

PRIMEIRA CALÇA COMPRIDA

O PRESENTE DO TIO NIKI

O ATTENTADO CONTRA O PRESIDENTE DA REPUBLICA ARGENTINA

O meio circulante dos

Prisão de communistas

PROPAGANDA NOASTRA

AM insistat adesea — în coloanele revistei noastre — asupra însemnătății pe care o are concursul de frumusețe, ca mijloc de propagandă românească.

Noi și în genere europenii — având o altă mentalitate decât cea americană, — nu putem bănui foloasele morale, care decurg dintr'o acțiune — mai mult o petrecere — căreia nu-i acordăm prea multă seriozitate, dar care, în continentul de peste ocean, este considerată cu multă gravitate.

Directorul nostru a știut să utilizeze concursul de frumusețe, spre a stabili relațiuni cu ziarele din noul continent, și astfel nenumărate gazete, din cele două Americi, s'au ocupat de România, învățând pe cititorii lor să cunoască și să ne prețuiască țara.

Publicăm aci un document:

Ziarul „O Jornal" din Rio de Janeiro, cel mai mare cotidian din America de Sud, a publicat acum câtva timp, în prima pagină, traducerea fidelă a reportagiului făcut în coloanele revistei noastre, referitor la viața Regelui Mihai. Ziarul a reprodus — așa precum se vede și fotografiile publicate de noi.

Am menționat pe acesta dintre numeroasele articole care se ocupă de noi, și care au fost inspirate de „Realitatea Ilustrată", gazetelor străine.

Participarea celei dintâi „Miss România" la concursul de frumusețe din Galveston, a avut darul să stabilească legături nouă între țara noastră și America, să deștepte interesul pentru România, în sânul unui public, care nu ne cunoștea, iar cu ajutorul filmelor pe care le-am făcut, am arătat aceluiaș public că în această parte a Europei trăește un popor civilizat, care nu e bolșevizat — de vreme ce se ocupă cu concursuri de frumusețe — care are orașe mari cum sunt Sinaia și București, care întrebuințează automobile americane.

Și iată pentruce ne străduim în fiecare an să organizăm concursul de frumusețe cu toată seriozitatea cuvenită.

Ce vă displace în cariera voastră ?

Ancheta Realității Ilustrate

EMIL JANNINGS :

SUNT un actor conștiincios, mai mult decât se poate chiar și — lăsând modestia la o parte, — pot susține asta sus și tare.

Toate mi-au plăcut în spinoasa carieră în care mă aflu, afară de unele vederi sucite — ca să zic așa — ale regisorilor și care de foarte multe ori n'au făcut altceva, decât să-mi prejudicieze arta; iată chiar unul din motivele puternice, pentru care am părăsit studio-urile din Hollywood spre a reveni în Europa.

Nu sunt un actoraș tânăr, care să mai aibă nevoe de indicații la orice pas ; nici nu vreau să spun că sunt perfect și că n'aș mai vedea deloc necesară atribuția regisorului; ar fi o aberație.

Dar publicul, supremul judecător, m'a studiat îndeajuns și m'a apreciat.

Orice rol pe care l-am jucat, a fost intens trăit de mine, până în cele mai infime amănunte, chiar și în afară de studio.

Când l-am interpretat pe *Enric VIII-lea*, soției mele îi era frică, nu cumva s'o ucid, îi făcusem viața atât de imposibilă, încât cu foarte mare greutate, am reținut-o să nu dea divorț, lucru care s'ar fi și întâmplat, dacă filmul mai dura încă o săptămână.

Aproape aceleași neplăceri le-am avut și cu rolul portarului din *„Ultimul om"*; fiica mea refuza cu îndărătnicie să iasă în oraș alături de mine, deoarece aveam o alură lamentabilă; îmi târam picioarele întocmai ca un paralitic și umblam cu capul aplecat...

Imi trăesc rolul douăzeci și patru de ore pe zi, cu deosebire de ceilalți artiști cari la eșire din studio își leapădă orice grije, orice preocupare.

Iată dar, pentruce atunci când găsesc că intervenția regisorului este deplasată, nu mă supun, ci prefer mai curând să renunț la orice, decât să mă abat dela nuanța omenească pe care vreau s'o dau rolului.

DOUGLAS FAIRBANKS :

IMI *iubesc arta mai presus de orice și nu pot să spun decât acelaș lucru și despre spectatori.*

Nu-mi plac însă și-i detest chiar, pe vizitatorii studio-urilor.

Eforturile de muncă pe care un artist de cinematograf le depune în fața obiectivului, nervii pe cari fiecare și-i tocește autosugestionându-se după situațiile indicate în scenariu, sunt infinit de obositoare.

E cu totul altceva să joci teatru în fața spectatorilor și altceva să mimezi o scenă, în fața mai multor curioși, cari așezați în jurul operatorilor, se dedau la tot felul de reflecții, unele mai enervante decât altele.

Un studio trebue să fie riguros închis pentru persoanele străine, lucru pe care de altfel Buster Keaton, Harold Lloyd *și* Charlie Chaplin *s'au și grăbit să-l facă, deoarece ideile lor bune, erau veșnic furate și realizate, la iuțeală, în filme de scurt metraj, făcându-li-se astfel o concurență necinstită, de către cei ce roiau în jurul lor.*

WILMA BANKY:

NU VAD nimic altceva, mai desgustător, în cariera noastră artistică și mai cu seamă în ceace ne privește pe noi femeile, decât clauzele stupide ce sunt enunțate în contractele noastre de angajament și care constituesc un veritabil supliciu.

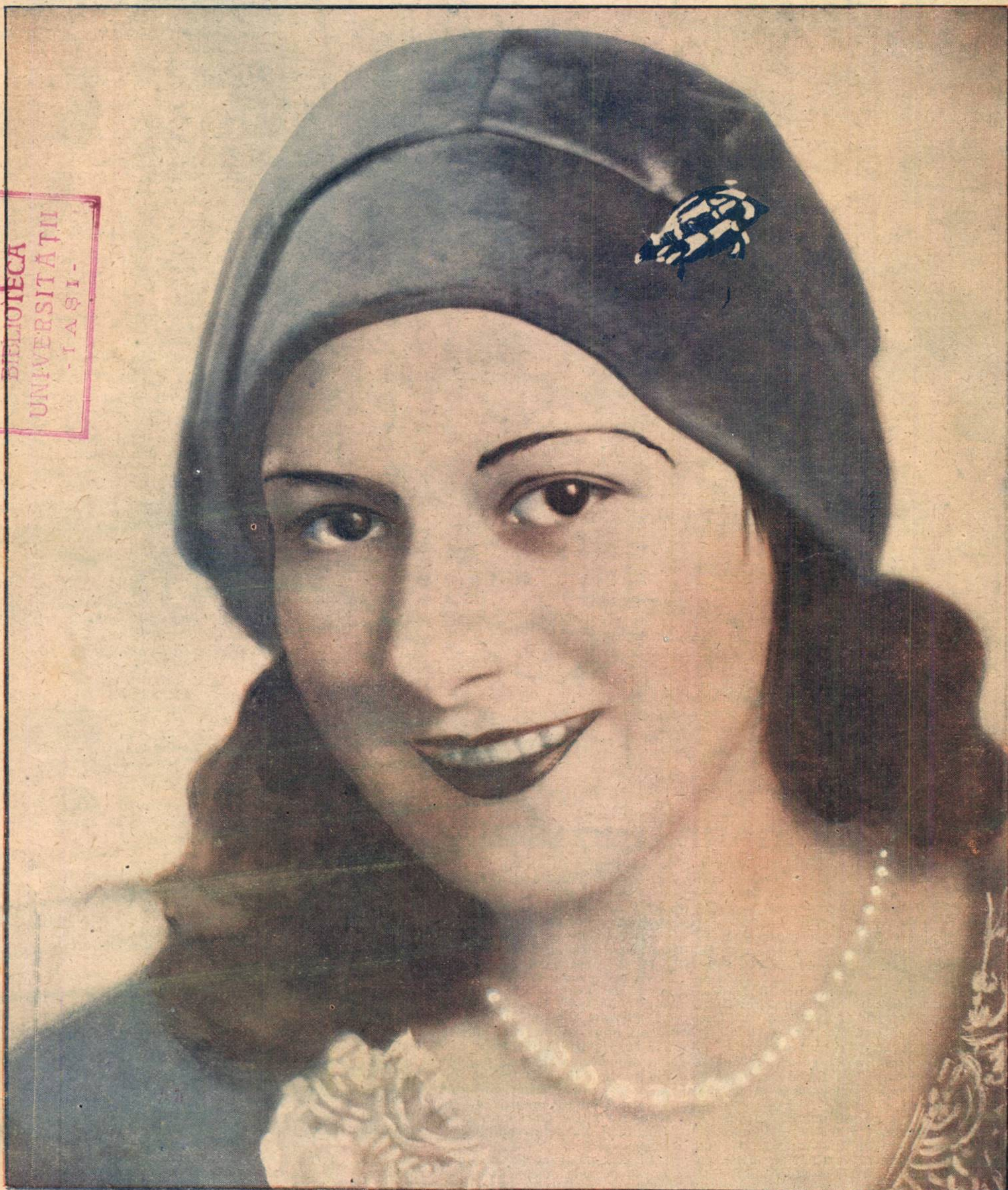
Să nu vă îngrășați !

Iată strigătele imperioase cu care suntem obsedate și supraveghiate la orice pas, de către managerul firmei care ne reamintește astfel destul de des, că rezilierea contractelor noastre nu va fi departe în cazul că nemilosul cântar pe la care suntem obligați să trecem zilnic, va demonstra că am atins limitele stipulate în contract.

Cred că-și poate închipui oricine, la câte privațiuni trebuim a ne supune, pentru a nu depăși maximul siluetei, admis prin draconicul angajament.

Dumnezeu să-l aibă în grijă pe acel interpret sau interpretă, care lasă să se întrevadă că are nenorocita perspectivă de a se îngrășa !

REALITATEA
ilustrată

D-ra ECATERINA ȚĂRANU — „Miss Banat"

Atelierele „Adevĕrul" S. A.

ANUL IV. — Nr. 167. — 10 APRILIE 1930.

APARE JOI

REALITATEA ilustrată

UMBRE ȘI LUMINI

(Photo Manassé)

PREȚUL 10 LEI

KYOTO, cetatea sfântă

E cu neputinţă să spui că ai vizitat Japonia, fără să fi văzut „Oraşul Sfânt", capitala veche a imperiului, locul unde s'a zămislit budismul.

Vorbim de Kioto.

Istoricul cetăţii se impleteşte cu un şir îndelungat de veacuri, din existenţa imperiului nipon.

La Kioto s'au refugiat împăraţii, spre a scăpa de sub tirania *daimilor* şi a credincioşilor lor, *samuraii*. S'au refugiat din Osaka, prima capitală a Japoniei, căci îi sugruma devotamentul excesiv şi făţarnic al unei caste, care îşi intemeia avutul pe samavolnicii şi puterea pe acte agresive.

Daimii trăiau în castele fortificate. Erau seniori bogaţi, puternici, cruzi. Erau scutul împăratului, sprijinindu-şi forţa pe braţul *samurailor*, nobili scăpătaţi, orgolioşi.

In goana după supremaţie, daimii îşi declarau războaie unii altora, aruncându-şi samuraii în foc.

Din cauza aceasta, Japonia a fost, timp de veacuri sguduită de războaie civile pustiitoare. Din cauza aceasta, *mikado*-ul s'a văzut timp de veacuri, redus la rolul de prizonier, de fantoşe, de minge în mâna seniorilor.

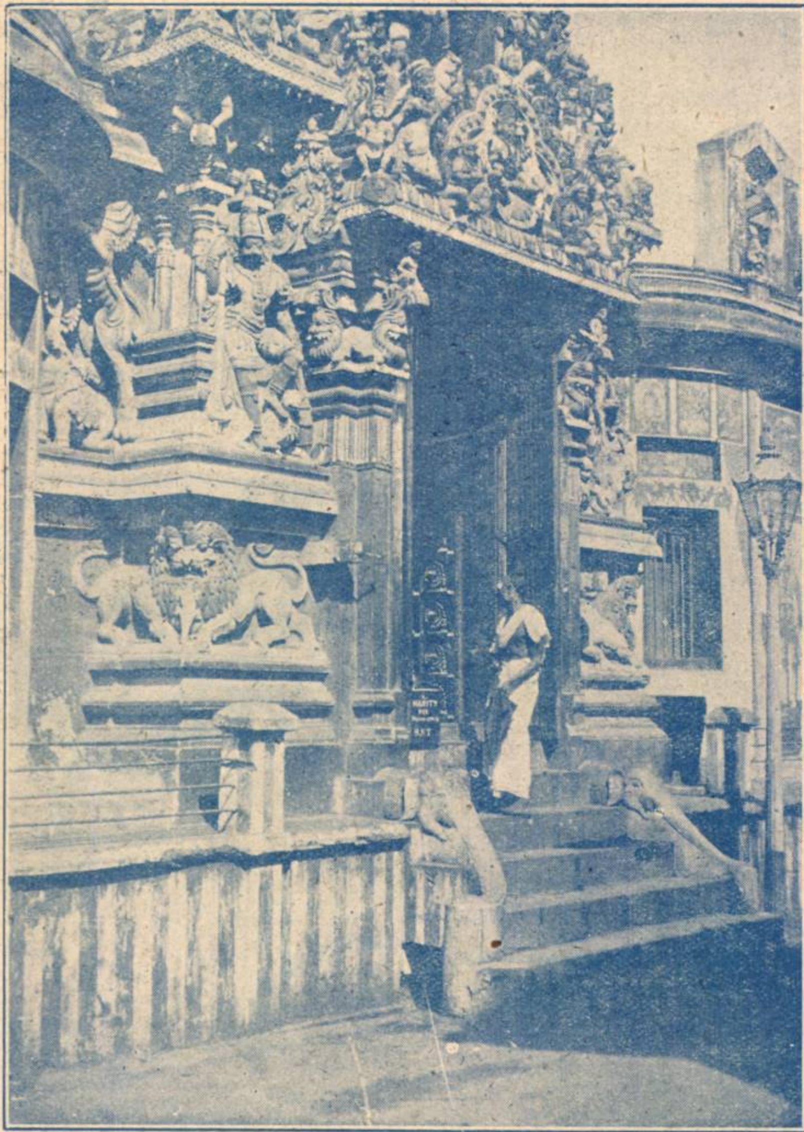
Deaceea, într'o bună zi, a abandonat puterea executivă a ţării, în grija unui generalisim *(shogun)* şi şi-a mutat reşedinţa la Kioto, unde s'a ocupat de chestiunile religioase.

Investit cu puteri discreţionare, shogunul era răspunzător de conducerea ţării, astfel că împăratul se vedea pus la adăpost de critici, care-i diminuau prestigiul.

Aşa a devenit Kioto, — cetatea sfântă. Aci s'a plămădit religia poporului şi aci s'a divizat budismul în trei secte.

Un oraş care avea aproape 7000 de temple şi sanctuare, putea fi denumit pe bună dreptate „Oraşul sfânt".

Fireşte că astăzi numărul lor e ceva mai redus. Dar nota religioasă dă cetăţii un caracter, pe care civilizaţia, — cu ale ei baruri, cinematografe, magazine, scăldate în lumini (toate acestea grupate în marginea oraşului şi formând un cartier aparte) nu i l-a alterat.

Intrarea în „templul celor 33.333 de zei".

* * *

Aţi auzit de pagoda celor 33.333 de zei ?

Este la Kioto şi constituie principalul punct de atracţie.

Templul e roşiatec, are o lungime extraordinară şi e înconjurat de bambuşi.

Te apropii. Te întâmpină la intrare o legiune de indivizi în zdrenţe. Sunt vânzătorii de cărţi poştale, de texte sfinte şi de „suveniruri". Te primesc apoi câţiva bonzi, cari îţi oferă alte „suveniruri", — plata e la discreţie, — şi cari îţi cer o taxă de intrare în templu.

Pretutindeni vizitarea templelor e supusă unei taxe, — ca la orice teatru, ca la orice muzeu.

Dar ai intrat. Şi te simţi deodată pătruns de un fior. Acesta e locaşul celor treizeci şi ceva de mii de zeităţi ? Da, uite zeii. Sunt înşiraţi, ca într'un galantar, pe nişte scări. şi în firidele pagodei. Zeiţa Milei e reprezintată în primul rând, prin două mii de statui de bronz, — fiecare statue cu câte şease braţe.

Celelalte divinităţi, — aur, bronz. nestemate, — au unele proporţii omeneşti, iar altele sunt mici ca o insectă.

Dacă ai avea timpul şi răbdarea să le numeri, ai constata că sunt treizeci şi trei de mii, trei sute treizeci şi trei în cap, niciunul mai mult, niciunul mai puţin...

* * *

Slujba religioasă are multe puncte de asemănare, cu ceremonialul din catedralele catolice.

Bonzii îmbrăcaţi în vestminte care nu se deosebesc de vestmintele preoţilor bisericii europene din Apus. — oficiază în faţa gospodinelor, cari venind de la piaţă, c[u] târgueli, se opresc pentru câtev[a] clipe, să-şi facă rugăciunea..

In centrul Kioto-ului e pagod[a] cea mare. Este şi cea mai ve[che]. E făcută din trunchiuri şi di[n] bârne aurite şi lăcuite. Bârnel[e] sunt legate între ele prin cablu[ri] de o rezistenţă extraordinară. Ex[plicaţia] ? Cablurile sunt împletit[e] din păr de femee.

* * *

O pagodă la care vin cu intere[s] streinii — şi la care, cu pietat[e] vin în pelerinaj femeile nipon[e] — e aceea situată pe colină, lâng[ă] un isvor, — Isvorul Minunat. S[e] spune că apa isvorului are efect[e] categorice asupra femeilor, care n[u] pot naşte copii.

Japonezele care vor să devin[ă] mame, pornesc de departe spr[e] Kioto, să soarbă din apa minunată

„SĂ NU UCIZI!"

(EUTHANAZIE)

„Atât timp cât este viață, este și speranță".

MEDICUL are dreptul să ridice zilele aceluia care are dureri sfâșietoare, atunci când nu mai e nici o speranță de vindecare? Aceasta e însemnătatea cuvântului „Euthanazie".

Să ucidem pe cei ce se chinuesc în dureri? In viața de medici, ni se prezintă foarte des în patul suferinței, bolnavi, pe cari i-am condamnat definitiv.

— „Va muri", șoptim noi celor dimprejurul bolnavului.

E greu și destul de dur, a pronunța aceste cuvinte, însă familia bolnavului începe să se resemneze și să aștepte desnodământul fatal.

Suferințele și durerile înving instinctul de conservare. Cel condamnat a îndura durerile atroce, se resemnează și așteaptă ziua fatală, ca pe o mare binefacere. Numai cei ce au simțit martirajul durerei, pot să confirme, dacă e adevărat.

Eram în anii războiului; o infecție abdominală îmi chinuia zilele și nopțile. Nu era minut în zilele lungi și nopțile fără sfârșit, ca durerea să nu-mi sfâșie carnea și să nu-mi turbure mintea. Era o suferință atât de mare, încât începusem să mă împac cu ideia morții. Moartea era o salvare, era o încetare a durerilor. Balsamul alinător îl găsiam în împăcarea cu ideea de a muri. Era suprema mângăere. Știam că sunt condamnat de toți medicii, știam chiar eu, ca medic.

Doar unul la mie, poate scăpa de boala care suferiam, cel puțin astfel prevăd tratatele de medicină.

Unul la mie. Știind aceasta, mă gândeam ce rost avea să mă mai chinuesc? Eram condamnat și de cei cinci medici, de cari am fost consultat.

Eu însumi știam că o să mor, dar nici eu și nici medicii nu voiam să introducem sub piele otrava alinătoare de durere. Cine se opunea? N'au dat ei sentința morței? Nu spun volumele de medicină? Spun tratatele și despre multe alte cazuri de diferite boli, însă medicul așteaptă și speră.

Un alt caz: cu trei zile înainte, eram pe culuarul spitalului, când o mamă vine către noi. Știe că fetița ei nu va mai trăi. Știe că e condamnată. Meningita tuberculoasă nu are scăpare.

— „Până când se va chinui astfel?" mă întreabă mama disperată.

— „Poate încă nouă—zece zile".

— „Nouă-zece zile, repeta mama cu ochii plini de lacrămi. „Nouă, zece zile de chin și durere. Domnule doctor, nu credeți că e prea mult?..."

Un consult medical (după un tablou celebru)

Înțelesesem, ce voia să spună mama, care intră în odaia copilei, pe când eu reflectam la problema:

— „Să-i luăm viața, ca s'o scăpăm de durere?!"

Acum câți-va ani, citiam într'un jurnal, cum logodnicul fiind bolnav de cancer, avea dureri atât de mari, încât plângea și ruga pe logodnica lui, să-i ia zilele.

Logodnica a ezitat un timp, însă la un moment dat, sdrobită de durare „a scos revolverul și l-a omorât. A fost achitată de jurați. Ceea ce n'au făcut medicii, a făcut aceia, care era mai apropiată sufletește de bolnav. A ucis și totuș a fost achitată.

Avem oare noi, medicii, dreptul de a da bolnavului otravă, în cursul martirajului suferinței?

Logodnicul a cerut să-l omoare logodnica, dar el n'a voit să se sinucidă. Instinctul conservării era încă viu în el. Voia să vină moartea cât de repede, însă fără s'o aducă el, prin propria lui mână. Poate, spera încă într'o vindecare. Logodnica a fost achitată, însă cine știe dacă ea nu se simte vinovată, dacă nu-și reproșează gestul pe care l-a făcut. Cine știe, dacă nu-și simte conștiința încărcată, cu crima pe care a săvârșit-o. Cine știe dacă nu se întreabă, pe câți bolnavi nu i-a condamnat știința medicală și totuși s'au vindecat?!

„Boala cutare este incurabilă", spun tratatele de medicină și totuș s'au văzut canceroși, cari s'au vindecat, după o suferință îngrozitoare. In ultimul timp, s'au făcut progrese în chirurgie, opotherapie, cu razele Röntgen? Pe câți nu i-a vindecat procedeele noui, deși ei erau condamnați?!

Chirurgia deschidea pe vremuri pântecele și cum vedea că e un cancer, îl închidea fără să mai facă ceva, azi însă, chirurgia îl operează în multe cazuri și bolnavul se vindecă.

După cum vedem, medicina nu e o știință infailibilă; ea progresează din zi în zi, în dobândirea de cunoștințe noui. Ea nu poate ucide, ea e făcută ca să ajute. Și apoi, orice diagnostic făcut de ori-ce somitate medicală, poate fi și greșit. Și atunci, putem oare ucide pe un bolnav? Câte abuzuri n'am avea de înregistrat, dacă medicii și-ar permite atari operațiuni?

Nimeni n'are dreptul de a lua viața altuia, chiar dacă cel ce suferă, ne imploră. Este injust a atenta la o viață, pe care nu știi sigur dacă se va sfârși.

Știința medicală progresează și aduce mereu noui mijloace de vindecare a maladiilor

Și apoi proverbul zice:

„Atât timp cât este viață, este și speranță".

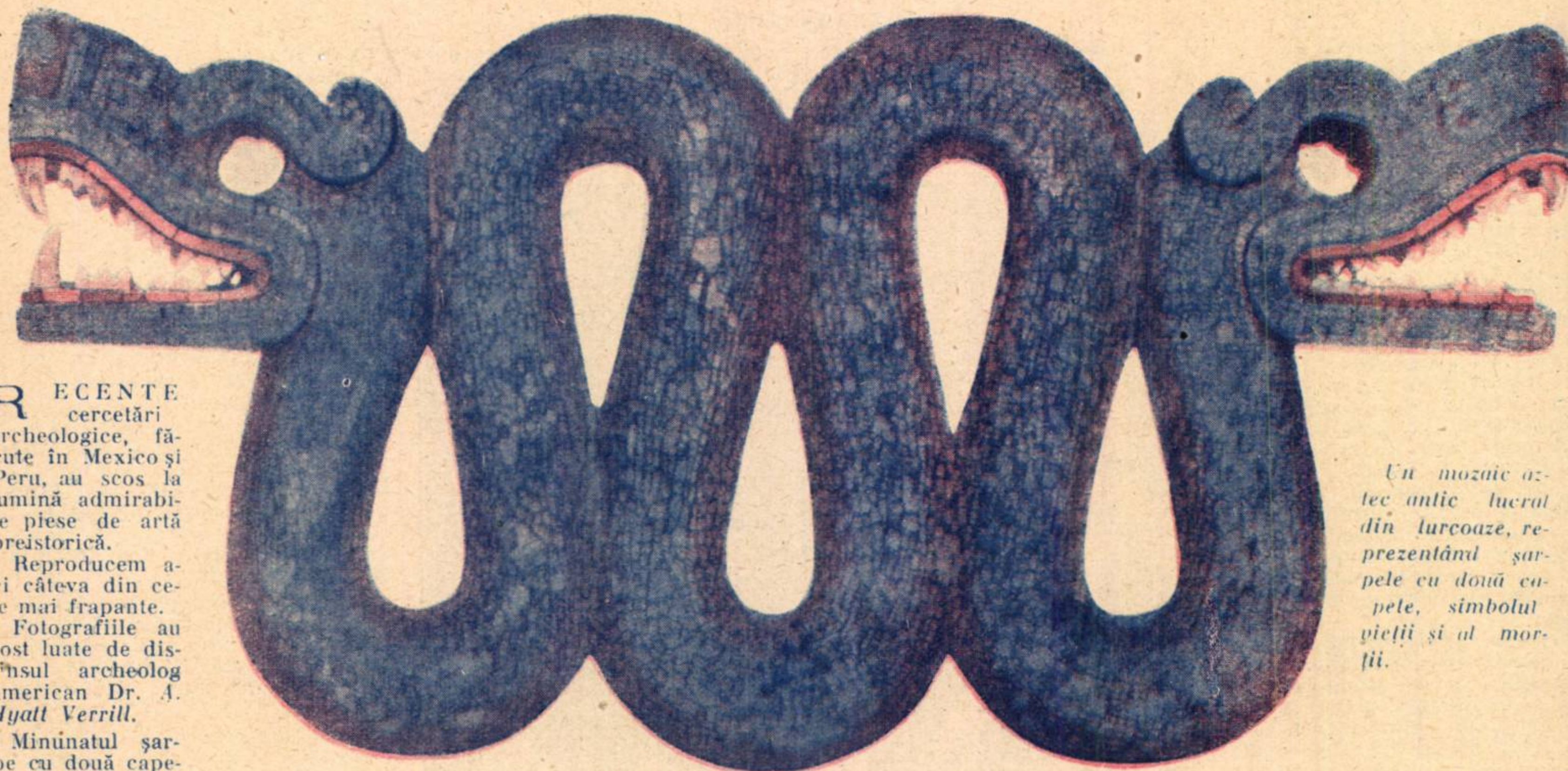
Deci să nu luăm viața cuiva, ci s'o întreținem, s'o însuflețim, până la ultima clipă, nedesperând.

Să ușurăm cât putem suferința și nici de cum să distrugem speranța.

Dr. V. și M. ZAVERGIU-THEODORU

Arta preistorică a Aztecilor

Un mozaic aztec antic lucrat din turcoaze, reprezentând şarpele cu două capete, simbolul vieţii şi al morţii.

RECENTE cercetări archeologice, făcute în Mexico şi Peru, au scos la lumină admirabile piese de artă preistorică.

Reproducem aci câteva din cele mai frapante.

Fotografiile au fost luate de distinsul archeolog american Dr. *A. Hyatt Verrill.*

Minunatul şarpe cu două capete, e opera unui vechi artist aztec, care a trăit în Mexico, cu multe secole înainte de venirea Spaniolilor. Era probabil o diademă purtată, de vre-un mare preot, când prezida sacrificiile omeneşti. E făcută din turcoaze lustruite şi încrustate în lemn, ca un mozaic. Pe vremuri, fără îndoială, în găurile ochilor, au fost pietre preţioase sau semi-preţioase, cari s'au pierdut.

Şarpele cu două capete, care se numia „Xiuhcoatl" sau şarpele de turcoaze, era pentru Azteci simbolul apei şi al focului.

Mayanii, rasă cu totul superioară şi misterioasă, ce precede Aztecilor în America Centrală, Yucatan şi Mexico, adorau de asemeni şarpele cu două capete, care simboliza pentru ei Universul.

Ei credeau că în gura capului din dreapta, sălăşluia zeul vieţii şi al luminei, iar în gura din stânga, zeul morţii şi al întunericului.

Fără îndoială că Aztecii au luat ciudatul simbol dela Mayani, odată cu întreaga lor civilizaţie.

Şarpele cu clopoţei, sculptat în jadeit verde, o piatră dură, semănând cu jadul asiatic, sacru pentru unele secte chineze şi tibetane, simboliza pentru azteci înţelepciunea. E ciudat că jadeitul, mineralul american cel mai apropiat de jad, era de asemeni adorat de vechii mayani şi azteci.

Execuţia şarpelui cu clopoţei, e surprinzător de fină şi pare cu neputinţă să fi fost lucrat cu unelte de piatră, aşa cum susţin unii savanţi. Alţii presupun că aceştia cunoşteau oţelul şi arama. Natural, pare imposibil ca jadeitul să se fi putut lucra cu altă piatră, în afară de diamant. Totuş nu există nici un indiciu, că mayanii sau aztecii, ar fi uzat de această piatră.

Minunata vază ce reproducem aci, e Mayană şi pare să fi fost făcută cu 1000 de ani înainte de Christos. Prin colorit şi formă, aduce mult cu câteva din cele mai bune lucrări polychrome ale artiştilor din antica Troie şi Mycena din Asia Mică. (Continuare in pag. 8-a)

Un vas ritual al misterioşilor Chimuşi, lucrat din aur masiv, ceeace denotă extraordinara lor abilitate în portretistică.

Vas ritual al Chimuşilor, in lemn cu incrustaţii de scoică.

Un şarpe cu clopoţei aztec, in jadeit verde

O miniatură a unui templu antic aztec

PE MUNTELE DE GUNOI

Inainte de a ajunge la Belu, din Calea Şerban-Vodă, intrăm pe stânga într'o stradă scurtă de locuinţe eftine, albe, identice până şi în pomii înfloriţi din curţi.

Capătul cel-lalt al uliţei, dă în Valea Plângerii, excavaţie foarte întinsă şi destul de adâncă, în dosul cimitirului Belu. Un fel de crater de peste un kilometru, înfundat cu gunoiu ce fumegă.

Strada se curmă într'o piaţă mărginită cu o râpă abruptă.

In prelungirea străzii, dincolo de piaţă, un dig formidabil de gunoiu înaintează spre mijlocul craterului, ca raza unui cerc, promontoriu puhav, descărcat în timp de zeci de ani, de cotigele metalice ale primăriei. Căruţă cu căruţă, s'au depus aci zeci de tone de gunoiu.

Odată cu desfiinţarea rampei de gunoi, de lângă automatul telefonic, s'a luat măsura ca tot gunoiul Capitalei, să fie deşertat în Valea Plângerii, pentru nivelarea acestei excavaţiuni. In mijlocul văii s'a format astfel un adevărat munte de gunoaie. O regiune întreagă de gunoiu, râuşoare, pante, sinuozităţi de gunoiu, o suprafaţă imensă din terenul Capitalei, este acoperită cu cele mai scârnave imundităţi. Această regiune are locuitorii ei foarte originali, fauna şi flora ei specifică şi ea ar putea fi descrisă ca o ţară a gunoiului, cu geografia ei fizică, reliefată în dejecţiuni, cu industria şi comerţul ei, cu ocupaţiile extraordinare ale locuitorilor.

Scoborîm deci panta spre Ţara Gunoiului. Lăsăm în urmă un mic parc îngrădit, cu ronduri simetrice, cu aspect curat de grădină englezească, a cărui aşezare la periferia marelui depozit de gunoaie al Capitalei, pare cel puţin bizară.

Măturătorul de stradă

SCORMONITORII

Cu cât pătrundem mai adânc în imunda regiune, cu atât gâtlejul ni se strânge, sufocat de un miros complex, format din miasme de cadavre, putrede descompuneri vegetale şi de fum acru. Intr'adevăr, vasta groapă cu diametrul kilometric, fumegă din sute de puncte, unde arde înfundat gunoiul, cu mici pâlpâiri de flacără, aşa cum se văd fumerole şi „feux-folets", în regiunile petrolifere şi metanice.

Pe panta marelui dig, un bătrân şi o femee în sdrenţe, umplu doi saci cu gunoaie. Ei sunt, ceeace la Paris se numeşte „chiffoniers", adică oameni foarte săraci, cari scormonesc în gunoaie şi strâng ceeace mai poate avea o cât de mică valoare: sticle, sdrenţe pentru fabricile de hârtie, oase putrede, ce se vor transforma în zahăr şi altele.

Ne apropiem de cei doi scormonitori de murdării.

— „Ce strângeţi acolo ?"

— „Căutăm aşchii şi bucăţele de lemne pentru foc", răspund aceştia.

Nu există în marele maldăr, de cât bucăţele foarte mici de lemn, pe care cei doi nefericiţi le adună dintre hârtii murdare, cadavre de câini şi pisici, resturi de galoşi şi de alimente viermănoase... In special acest mare dig, este presărat de sute de pisici şi de câini morţi.

Cotigile Primăriei deşartă gunoiul

Cadavre de animale intrate în putrefacţie

UN CIMITIR DE ANIMALE

Intr'un loc, într'un fel de firidă s'au strâns vreo 20 de animale moarte ca într'un macabru consiliu de fabulă. Intr'adevăr, un câine lup, o splendoare de câine lup, mort pe semne de curând, cu botul încă plin de balele turbării, priveşte cu ochii mici şi fixi, ca un preşedinte de sfat, cu gândul rătăcit o clipă în visare. E înconjurat de un basset, care a început să se usuce; abdomenul său e supt ca al unui mic ogar. O coastă i-a străpuns pielea; un alt câine are dimpotrivă abdomenul umflat de gazele descompunerii, ca un abdomen de hidropic. De sus, din vârful muntelui, cotigele şi căruţele primăriei descarcă mereu gunoaie noui, care se prăvălesc în mici avalanşe duhnitoare, peste cadavrele animale de jos. In abdomenul câinelui umflat, bulgării de moloz bat ca într'o tobă. Pisicile, sutele de pisici moarte, prezintă aspecte mult mai desgustătoare. Sunt unele, la care blana năpârlită, ca mâncată de molii, a rămas numai pe schelet; nici nu mai au forme de pisici ci par animale ieşite dintr'o închipuire bolnavă.

Un ţigan care scormoneşte deasemeni prin gunoaie, aruncă unul câte unul, cadavrele la o parte, ca să poată cerceta şi ce se ascunde dedesubtul lor. La un moment dat, a rămas în mână cu un fel de cocostârc ciudat, o pasăre cu gâtul lung şi frânt, al cărui cap atârnă în jos.

E o pasăre împăiată. Trecem mai departe, călcând peste cutii vechi de conserve, bucăţi de tablă, cărămizi fărâmiţite, copite lângă vechi pantofi cu tocuri Louis XV, bucăţele de anvelopă de automobil, cioburi de sticlă, călţi.... O ploaie fină a început să cadă. Mirosul este pătrunzător, nu însă sufocant cum ar fi de pildă în subteranele morgii, fiindcă aci miasmele se risipesc în aerul deschis.

O INDUSTRIE SCÂRNAVĂ

Inaintăm spre centrul craterului de gunoi, pe marginile căruia se zăresc departe în jurul nostru, crematoriul, câteva vile, în partea opusă crucile din Valea Plângerii, o baltă cu sălcii şi Palatul Artelor

din Parcul Carol. Intre aceste puncte de reper, se adânceşte vasta groapă a tuturor murdăriilor. Spre crematoriu, în pământul foarte îngrăşat de cadavre animale şi sucuri de cadavre umane, se află o grădină de zarzavat, ce deserveşte piaţa bucureşteană. E drumul pe care-l fac dejecţiunile ce le eliminăm la periferie, înapoi spre noi, cei dela centru....

Pe panta muntelui ce fumegă, Doi ţigani jupoaie un cadavru de câine!...

Ce mai este oare această perversiune necrofilă?

Moşul, care s'a luat după noi, ne explică: cei doui indivizi sunt hingheri. Uneori, vin aci hingherii ca să jupoaie animalele moarte şi să le ia pieile. Iată un stârv de căţel jupuit, un stârv roşu, cu capul desfigurat, halucinant. Un porc viu a răsărit nu ştiu de unde. Grohăind ce se dospeşte umed. Stoluri de ciori, poposesc chiar pe trupurile acestor animale, ciugulindu-le şoriciul. Am auzit că sunt păsările ce trăiesc pe guma de pe spinarea elefanţilor. Cioara e aci un parazit obicinuit al porcilor.

Doi porcari, băeţi mici, veghiază. Patronul acestei porcării, poartă jambiere de piele şi explorează des Valea Plângerii, ca să-şi inspecteze pensionarii.

UN INGER INTRE PORCI

Am găsit vase bizare de tinichea: ocale autentice de ale lui Cuza. Muzeu oribil, în depozitul acesta dai peste tot felul de surprize: firme, scrisori, geamuri, fetuşi.

— Am găsit, ne spune un ţigan, şi un copil mort... Era uscat şi negru, mic de o palmă.

In mijlocul turmei de porci ce grohăe cu râtul în gunoiu, se afla

Porcii căutându-şi hrana prin gunoaie

Scormonitorii de gunoaie

un sac. Porcii se mişcă, grupul lor îşi schimbă figuraţia, şi printre ei vedem deodată, într'un luminiş neaşteptat, un spectacol care le întrece pe toate.

Cu capul sprijinit de sac, doarme pe maldărul de murdării, în ploaia ce se cerne rece, o fetiţă mică, albă la faţă, de o drăgălăşie, absurdă în decorul acesta. Fetiţa e îmbrobodită cu o maramă neagră, din care i se vede nasul — o alună — roşu de frig. In picioare poartă ghete enorme. Alături, o mică traistă, din care ese un căpătâi de ceapă şi coaje de pâine neagră. Dăm porcii la o parte, şi ne apropiăm de fetiţa care doarme. Mititica simte mişcarea din jurul ei şi deschide ochii de un mauve catifelat, ca două viorele. Se uită un moment speriată; îi vorbim şi o seninătate îngerească îi luminează din ce în ce mai mult faţa.

— „A cui eşti?"

— „A mamii."

— „Unde e mămica?"

— „Strânge gunoaie, colo."

— „Nu ţi-e frig?"

— „Nu mi-e".

Probabil că fetiţa e obicinuită să doarmă în ploaie, pe maldărele de gunoiu. Ne spune că mama ei vine şi iarna, şi ca să poată câştiga un ban de pâine.... Ii dăm un ban de aur fictiv, din cei intraţi de curând în circulaţie şi bucuria fetiţei e atât de mare, în cât fără să ne mai spună „bună ziua", a luat-o la goană spre mama sa, să-i ducă darul.

ŞATRA

Pe altă margine a craterului, se află punctul terminus al unei linii de vagonete. Un tren în miniatură, cară în fiecare zi de câteva ori, gunoaiele de la rampa de lângă Morgă, pentru a fi descărcate în această vale, ce-şi merită numele de Valea Plângerii.

Intrăm în cătunul ţiganilor gunoieri. La drept vorbind o şatră, formată din câteva bordee, săpate pe sub gunoi, în care ţiganii dorm, mănâncă, se iubesc. Intr'adevăr, astăvară a fost aci o nuntă ţigănească. Intre bordee se află întin-

întâlnim un alt bătrân, cu ochi albaştri şi părul alb, înarmat cu două beţe lungi, prevăzut cu cuie la vârf; el scormoneşte deasemeni gunoaie, dar nu strânge numai lemne, ci face o adevărată selecţiune şi clasificare a gunoaielor. De sus se rostogolesc mereu cutii de conserve şi bolovani, ce isbesc pe bietul bătrân în coaste şi în cap. Sub avalanşa de scârnăvii ce caută să-l îngroape de viu, sub un morman putred, bătrânul se ridică mereu, strângând şi aşezând pe categorii, sticlele, bucăţile de metal, ţăndările de oase, sdrenţele...

De sus se rostogoleşte acum printre alţi bulgări scârnavi, un cadavru de câine enorm, ce vine să isbească în cap pe bietul bătrân. Căruţaşul de sus, de pe creasta dealului de gunoi, un „lampagiu" al primăriei găseşte oportun să lanseze bătrânului o invitaţie spirituală:

— „Ia-ţi dulăul, mă!"

Omul cu ochii albaştri este foarte sociabil. El ne povesteşte pe larg, cum un patron întreprinzător, a reuşit să obţină de la primărie, — pentru suma de 25.000 lei,— concesiunea de a scormoni un an întreg în gunoaiele bucureştene şi de a aduna ce-i place. Patronul a angajat câţiva şomeuri şi câţiva ţigani, — cari formează populaţia acestei regiuni imunde, — şi cari de dimineaţă până noaptea târziu, nu fac altceva. decât să scormonească în aceste gunoaie. Pentru un kilogram de oase, i se plătesc 60 bani, pentru un kilogram de metal 6 lei şi aşa mai departe.

— „Şi cât câştigi dumneata, moşule, pe zi?"

— „Când încep din zori, cam 90 lei, altfel 60...

Să mai stăruim asupra vieţii neomeneşti pe care o duce acest om al gunoaielor?...

CUM SE INGRAŞA PORCII

Să pornim mai bine mai departe, peste fragmentele de sobe de tuciu şi arcurile de somiere ruginite, şi să asistăm la o scenă uluitoare.

O recoltă bogată

satisfăcut, se apropie de stârvul roşu şi vag jilav. Porcul îl împinge cu botul, îl miroase. Grohăe voluptuos. Cu mici muşcături, a început să devoreze cadavrul: i-a rupt o coapsă, apoi îi atacă gâtul. Nu am văzut spectacol mai respingător....

— Ce caută porcul acesta aici? Al cui e?

— Sunt mulţi, mai încolo...

După o colină de stârvuri, pastă colorată, moloz şi tinichele, apare o turmă întreagă de porci negri, de toate calibrele. Sunt toţi foarte graşi; unii abia se pot mişca, din gropile ce şi-au săpat în gunoiul

Regimul acesta prieşte foarte bine porcilor. Ei se îngraşă admirabil în acest paradis al porcăriilor; în tonele de murdării porcii găsesc coji de pâine, legume putrede, hălci de carne, pe care colcăie viermi gălbui, ca nişte degetuţe de copil, tăiate. Dar mai ales găsesc cadavre de câini şi pisici. Porcii mănâncă cu o frenezie extraordinară aceste cadavre.

Un ţigan ne lămureşte:

— Şi eu am mâncat odată carne de câine. M'a păcălit unul. E dulce. D'aia le place porcilor.

să uneori o frânghie, care face demarcațiunea, între curțile diferiților specialiști de „chiffonieri".

Aceste curți sunt ca mici depozite de sticlărie, de lână noroioasă, de sârmă și de tablă, de rogojini sparte și resturi de haine putrede. Fiecare țigan are una din aceste specialități. Sticlarul de pildă, adună numai sticle. Un vânzător cu cobiliță și coșuri, vine aci și se aprovizionează cu sticle goale, Și-a umplut coșurile cu sticle murdare de șampanie, de bere, de liqueruri; fiecare sticlă va fi revândută fabricei respective, va fi spălată mai mult sau mai puțin conștiincios și se va vinde în ea din nou șampanie, bere, etc.

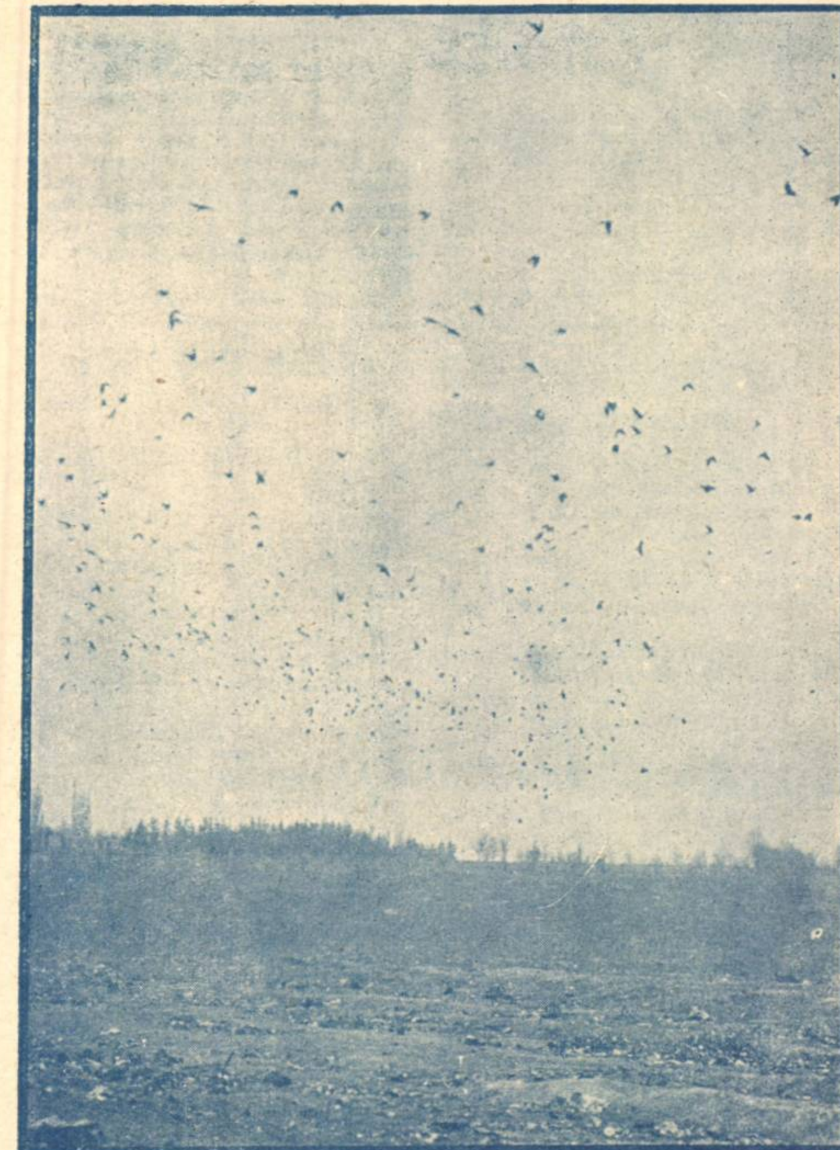
Nu știm ce vor zice gastronomii, aflând că sticlele din care sorb cele mai bune vinuri, și-au făcut un stagiu printre cadavrele de animale și putreziciunile din Valea Plângerii. Cumpărăm șuncă roză, a cărei prospețiune ne încântă, dar nu știm că animalul din care provine,

Un înger blond printre gunoaie.

— „Sticle goale... căutăm"...

...iar ciorile se ridică în stoluri.

a fost îngrășat cu carne de câine și pisică moartă, cu legume în care viermii sapă tunele și cu scursori grase, din gunoaiele Capitalei.

Intrăm în șatra țigănească. In jurul unui foc, o țigancă jumulește o găină. Nu cumva este o găină moartă, culeasă din aceste spurcăciuni? După ce operația jumulirii s'a terminat, găina e pusă la fript, pe foc. Țiganii din Valea Plângerii, mănâncă pui fripți....

Am văzut în gropile lui Ouatu hegemonia câinilor asupra gunoaielor bucureștene. Intr'adevăr, acola haitele de câini nu permit apropierea nici unui alt animal ca să înfrupte din bunătățile gropilor.

Aci însă în Valea Plângerii, câinii sunt timizi, dau târcoale pe departe și nu îndrăznesc să se apropie, porcii geloși de regatul lor, îi iau la goană cu râturile rânjite, iar îndată ce dulăii încearcă să pătrundă în acest paradis porcesc, — la cea mai mică mișcare de pe câmpul cu scârnăvii, — stoluri imense de ciori se ridică, umbrind zarea.

CAUTATORUL DE CARȚI

Incepem escaladarea muntelui ce fumegă. Descoperim printre cutiile de tinichea, o fâșie de film; e un fragment din filmul „Sora albă". Aci întâlnim pe mama fetiței de adineauri. E o țigancă neagră ca o mumie. Cum e oare fetița atât de albă și de blondă? Să fie oare atâta realitate în legenda, că țiganii fură copii? Mai sus, pe pantă, un băețaș nu prea rău îmbrăcat, scormonește și el în gunoi.

— „Și tu ești gunoier, ce cauți aci?"

— „Caut cărți".

— „? ! ? !"

Am aflat astăzi ceva în adevăr extraordinar. Sunt familii, în care moare câte un copil de scarlatină sau de boală molipsitoare. Ca să nu se întindă flagelul, aceste familii aruncă la gunoi cărțile, îmbrăcămintea și toate obiectele defunctului. Acestea, după ce se plimbă prin toate străzile Capitalei, prin cotigile de tinichea, ajung la rampa de la Morgă și de acolo cu cel mai murdar tren din lume, în Valea Plângerii. Aci vin copii săraci, să adune aceste obiecte infectate.

Astfel, lângă băețașul ce scormone în murdărie, se află întinse la uscat, pe pământ, câteva cărți de școală, iar anticarul la rândul său le vinde altor copii de școală și scarlatina va rămânea pe veci endemică în București.

* * *

Am ajuns în vârful muntelui de gunoi. Solul e cald, căci muntele arde pe înfundate. Câlții și cârpele îmbuibate cu petrol, fragmentele de saltele cu pae și tot ceeace este prea inflamabil, se arde la capătul acestui dig, pentru ca flacările și scânteile, să nu se propage și să aprindă întreaga Capitală. La capătul digului se află o gheretă, în care locuește supraveghetorul acestei industrii a gunoiului. Tot acolo o placardă anunță:

„Este strict oprit a se aduna nimic de pe rampa de gunoi. Pedeapsa cu bătaia".

Am respectat stilul primăriei. Probabil că de aceea toată lumea adună tot ce vrea de aci, fiindcă este oprit a se aduna **„nimic"**.

SANDU VORNEA

VREŢI SA FILMAŢI ?

Marele concurs de fotogenie, organizat de „REALITATEA ILUSTRATĂ". Câştigătoarea concursului va turna la Paris, într'un film sonor şi vorbitor, în versiune română şi franceză, la începutul lunei Mai.

La începutul lunei Mai, va începe la Paris turnarea primului film sonor şi vorbitor, cu o versiune în limba română, film lucrat în regia şi punerea în scenă, a d-lui **Maurice Gleise,** unul dintre cei mai mari regisori ai Franţei, care are atelierul şi firma sa proprie de producţie cinematografică.

Rolul principal al acestui film, va fi interpretat de d-ra **Nelly Costa,** — o tânără artistă româncă, stabilită la Paris, — care a obţinut mari succese în ultimele filme franceze.

Revista noastră a fost invitată să instituie un concurs de fotogenie pentru alegerea unei interprete în acest film.

Laureata concursului nostru, va interpreta al doilea rol principal al filmului şi va fi invitată la Paris, de casa producătoare, la începutul lunei Mai, când va începe turnarea.

Poate concura orice tânără doamnă sau domnişoară, indiferent de profesiune sau naţionalitate. Candidatele din toată ţara, ne vor trimite câte 3 fotografii reuşite (faţă, profil şi pe cât posibil în maillot, neretuşate) împreună cu buletinul pe care-l publicăm alăturat, pe adresa: „REALITATEA ILUSTRATĂ" str. C. Mille No 7 etaj II. Bucureşti I.

Toate fotografiile, vor fi trimise prin intermediul nostru la Paris unde un juriu — din care face parte şi delegatul revistei noastre, d. H. Doru, — va alege pe cea mai frumoasă candidată română. Imediat după hotărîrea juriului, aleasa va fi invitată şi va pleca la Paris.

Termenul de închidere al concursului, este 20 APRILIE 1930.

BULETIN PERSONAL

Numele şi pronumele ....

Domiciliul, str. .... No. ....

Comuna sau oraşul .... Judeţul ....

Inălţimea .... Greutatea (kg.) ....

Bustul .... Talia ....

Coapsele .... Lungimea piciorului .... (dela coapse la călcâe)

Lungimea tălpii .... Degete (form.) ....

Părul .... Ochii ....

Fruntea .... Faţa ....

Nasul .... Gura ....

Bărbia .... Aţi mai făcut cinema ? ....

Vârsta .... Profesiunea ....

Ce limbi cunoaşteţi ? .... Studii ? ....

Sporturi ? .... Dansaţi ? (ce fel de dansuri ? ....

Arta preistorică

(Urmare din pag. 4-a)

Celelalte obiecte ce reproducem provin din Peru şi sunt operele altei rase dispărute, mai misterioasă decât rasa mayană.

Aceşti oameni erau cunoscuţi sub numele de Chimuşi şi trăiau de-alungul coastei de Nord a Perului.

Erau minunaţi artişti.

Vasele reflectă activitatea civilizaţiei lor şi s'a spus că se serviau de inscripţii întocmai ca şi la alte popoare ce şi-au scris istoria prin desemne. Chimuşii erau portretişti surprinzător de abili.

Ciudatul grup de figuri, — o zecime din mărimea naturală, — e un vas lucrat în aur masiv şi fără îndoială, reprezintă un bărbat, o femeie şi un copil.

Era probabil zeul unei case.

Vasul acesta se umplea cu apă sau cu vin şi se întrebuinţa cu ocazia unor anumite rituri religioase.

Cellalt obiect, de o formă stranie, e tot un vas ceremonial, — minunat specimen al artei lor, — e singura piesă de acest gen, găsită în ruine.

A fost scoasă la lumină anul trecut la Lambayeque — Peru şi actualmente se află în Muzeul Americano-Indian din New-York. E o admirabilă încrustaţie, de scoici multicolore şi bitumen în lemn.

Partea conică de sus, e formată din două carapace de scoică, tăiate, reunite şi cimentate.

Ca şi vasul de aur, se întrebuinţa probabil în rituri religioase şi era închinat zeităţii peştilor.

Asemenea obiecte nu s'au mai găsit nici în anticul Ur, sau în alte centre africane sau aztece, de antică civilizaţie, cu excepţia Egiptului ale cărui opere sunt de o execuţie artistică mult mai fină.

Multe din lucrările de artă ale lumei vechi însă, nu se pot compara cu operele acestor americani preistorici.

Frumuseţea

Fragilul dar al femeii, trebue îngrijită în deosebi Primăvara.

Vânturile uscate, soarele de Martie şi Aprilie sunt nefaste celui mai frumos ten.

Pentru a păstra însă frăgezimea şi pieliţa mereu albă şi netedă, fără pistrui şi pete, nimic nu egalează renumita cremă **Laura No. 1.**

Pentru vindicarea butonilor, coşurilor de primăvară, **Crema Laura No. 2** e d'asemeni neîntrecută.

Se găseşte la farmacia **Bruss,** Victoriei, drogueriile **Zaharia,** piaţa Sf. Gheorghe, **Academiei 3, Ilie Bardeanu** (Bruss) b-dul Elisabeta, **Sf. Gheorghe** şi drog. **Arsenescu** calea Victoriei.

Pentru ramburs la d-na farmacistă **Melinescu,** Cavafii Vechi 9.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA

Bucureşti, str. Const. Mille 7 Etg. II

TELEFON 306/67

Director redacţional :

NIC. CONSTANTIN

PREŢUL ABONAMENTULUI

Pe un an	Lei 350
Pe şase luni	„ 180
Pe trei luni	„ 95
Pentru străinătate	„ 400

Realităţi din lumea filmului

Găina, cea mai utilă pasăre

DOLLY DAVIS, a turnat anul trecut un film în Africa de Nord şi repetă mereu următoarea poveste:

— Dolly: *Care e animalul cel mai util omului?*

— Negrul: *Găina.*

— *„De ce găina?"*

— *Pentrucă o poţi mânca şi înainte de s'a născut, şi după ce a murit."*

Fatty a slăbit!..

GRASUL FATTY — nu cred să existe cinefil, care să nu-şi amintească de el, — fiind părăsit de soţia sa, — care a obţinut divorţul în avantajul ei, — a renunţat definitiv la music-hall şi la ecran!

El conduce astăzi un restaurant la Hollywood şi şi-a refăcut averea.

Dar a slăbit foarte mult.

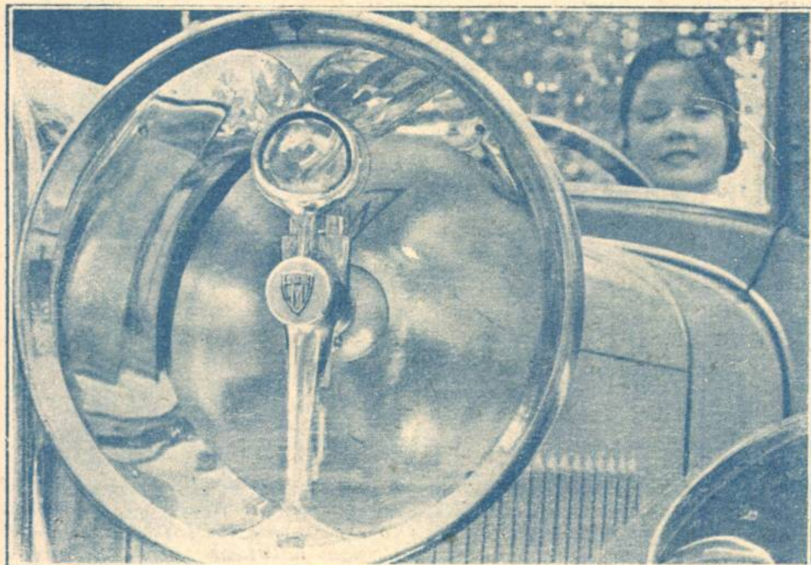
Iosef. Robert. Harrer.

Femei în automobil

FEMEI IN AUTOMOBIL... Trei cuvinte, care exprimă ceva, chiar când nu sunt spuse decât maşinal, sau numai în glumă.

Trei cuvinte care au parfum, mister, colorit... E ca şi cum am spune: Tablouri în ramă, sau: petale pe luciul unei ape, sau: nouri stranii, plutitori într'un amurg roşcat!.

Asta-i tot ce şi-ar putea imagina cineva, care ar auzi: *„Femei în automobil."*

Femeia în automobil...

Ar putea cineva să se întrebe:

— „Dece este automobilul atât de modern, atât de râvnit, devreme ce, la urma urmei, — chiar dacă e o minunată realizare a technicei, — nu e mai mult decât o locomotivă rapidă, modernizată? Şi cine se entuziasmează pentru o locomotivă? Trebue să ne sucim capul pentru o astfel de întrebare? Oare nu-i găsim răspunsul în însuşi faptul în sine?

Nu ne priveşte el din ochii femeilor, care se plimbă în automobil? Şi răspunsul iată-l:

Toate lucrurile din lume, prezintă interes pentru noi, dacă se bucură de atenţia femeilor. Intre aceste lucruri, trebue să numărăm în primul rând automobilul, care este tot atât de la modă ca şi culoarea străvezie a ciorapului, sau acel „Hapy-end" din filmele americane.

Ar trebui să ne bucure faptul, că femeile înclină pentru technică, chiar dacă nu ar fi decât din simplul motiv că ele flirtează mult mai comod din automobil, decât braţ la braţ cu însoţitorul lor, pe un drum aspru şi obositor. Visul unui sărut misterios, la o viteză de 100 km., pe oră, a adus industriei multe milioane venit.

Femei în automobil, femei la volan, femei în fundul maşinii, variaţiuni asupra aceleiaş teme, al cărei leit-motiv, e chiar şi atunci frumos, când nu-l privim decât în treacăt, ca simpli pietoni.

Femei în şea!... Frumos, dar cam demodat.

Pe când femei în automobil... e ca şi cum am spune:

Fiare în cuşcă!

Aşa e. Cine se teme de leopardele tinere, de tigroaicele nervoase, sau de leoaicele svelte, când trece pe dinaintea cuştilor, unde sunt ţinute prizoniere? Şi cine se teme de femei, de sălbaticele femei de rassă, cu ochii de fiară şi buzele roşii, când le poţi pune la dispoziţie un automobil, şi le întrebi doar atât:

— „Ce viteză doreşte doamna? Poate 120 km., pe oră, sau ceva asemănător?".

Doamna nu mai e atunci o fiară primejdioasă ; a îmblânzit-o maşina. Bărbatul a devenit o cantitate neglijabilă, căci privirea ei, e aţintită acum pe măsurarea vitezei.

Femeile în automobil... devin blânde, domestice, surâzătoare, poate chiar pe cale de a spune un „da", care n'ar fi fost niciodată rostit în alte împrejurări...!

Automobilul e un prieten supus. De aceea preferă femeile călătoria în automobil, fie ea oricât de obositoare, celui mai comod şi elegant vagon de lux.

O pană de cauciuc constitue câteodată un adevărat dezastru.

Locomotiva despre care s'a vorbit atât, nu e decât o maşină, o maşină care-şi face grăbită datoria.

Automobilul însă... mai ales când doamna conduce, se supune la cel mai mic semn, face tot ceeace doreşte doamna, — cel puţin — foarte des!.

Locomotiva nu poate înţelege capriciile unei femei! Şi dacă doamnei i s'ar năzări vre-odată, să oprească trenul şi ar trage cordonul de alarmă, sunt convins că adoua oară n'ar mai încerca.

Răbdătorul automobil însă, străbate drumurile cele mai imposibile, urcă înălţimi, care ar descuraja şi o pasăre şi aşteaptă răbdător ceasuri întregi, la vre-un colţ de stradă, pânăce doamna binevoeşte să se reîntoarcă.

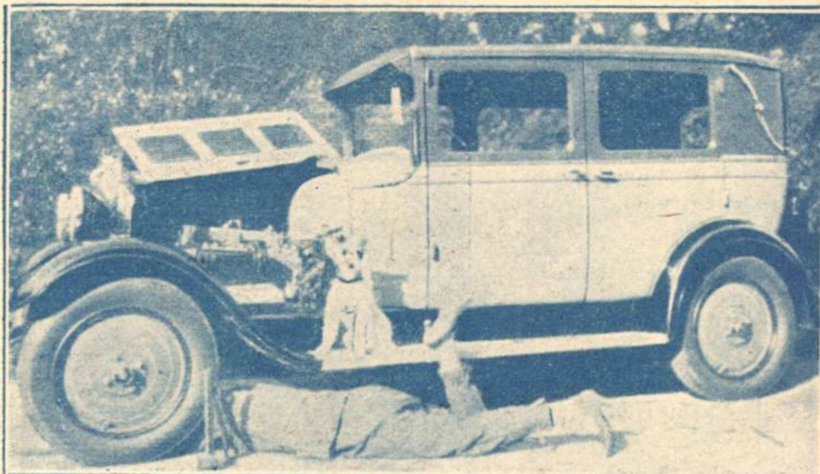
Femei în automobil, sunt femei care domnesc!.

* * *

Doamna ar putea să aibă o zi rea. Cine ştie! Câte drame şi romane, devin interesante, numai atunci când doamna are o zi rea!.

In maşină, ea nu e niciodată rău dispusă şi uită că are nervi... In maşină ea îşi găseşte coloritul natural al obrajilor, redevine tânără, frumoasă şi... necomplicată.

Am putea spune şi cu drept cuvânt: In automobil nu există femeie enigmatică, nervoasă, automobilul fiind într'o anumită măsură, visul tuturor femeilor.

... şi sub automobil...

* * *

Dacă aş fi pictor, aşi face cel puţin o sută de portrete sau desenuri de femei în automobil. Există subiecte, cărora pensula şi creionul trebue să se supuie. Aş prezenta-o pe doamna la volanul unei maşini svelte şi nerăbdătoare, ca un câine de rassă. Doamna să privească împrejurimile, cum privia odinioară Phoebus Apollo, când dirija pe cer, carul lui de foc.

Vălul ei fâlfâe în linii graţioase, până în fundul maşinii, asemănător unui nour fumuriu, care se înclină.

Corpul ei încordat, formele abia schiţate şi mâinile!! Mâinile înguste, lungi, subţiri, stăpânesc cu atâta linişte volanul, de par'că ar face un tot...!

Vedeţi, acesta ar fi un portret.

Şi-apoi încă unul:

Doamna pleacă singură cu automobilul ei, la o plaje oarecare. Plaja nu e largă. In spatele ei se ridică un şir de stânci, iar marea îşi svârle valurile, care lunecă pe plajă ca mătasea. Măreţ şi sigur aşteaptă automobilul. Doamna coboară uşor şi elegant, apărând din rochia-i străvezie; ea ştie că automobilul îi este un prieten discret, care rămâne tot astfel, chiar dacă îi e dat să vadă lucruri indiscrete. Cu ajutorul lui, doamna şi-a căpătat libertatea.

Alte portrete?. Le întâlnim zilnic, pe stradă, în oraş, la marginea pădurii, pe şosea şi pe vârfurile munţilor cu zăpadă veşnică şi trecători înguste.

Există o veche zicătoare: „O femeie frumoasă e totdeauna spirituală". In vremurile noastre, această zicătoare contează încă, dar o putem completa astfel:
„O femeie spirituală iubeşte automobilul" şi în consecinţă: „Femeile în automobil sunt totdeauna frumoase".

* * *

Când bătrânul şi seriosul filozof al Grecilor, înţeleptul Aristotel, se opria un moment în mijlocul celor mai interesante convorbiri, spre a se uita la o femeie, iar la întrebarea dece o face, răspundea că numai un orb poate pune astfel de întrebări, — ar putea să ne oprească cineva pe noi, bieţi muritori,— cari desigur nu suntem filozofi cu renume veşnic —, să privim admirativ o femeie, care trece în elegantul ei automobil, lăsând o dâră de parfum şi fum în urma ei?.

* * *

Unele femei se mărită, pentrucă bărbatul lor este posesorul unei maşini elegante. Credeţi că menajul lor este nenorocit? De câte ori — cu ajutorul maşinei — femeile nu găsesc drumul la inima bărbaţilor?!?!...
Cert e, că e mult mai bine ca automobilul să le stea la dispoziţie chiar în ziua nunţei. Căci nimic nu alungă mai bine monotonia, ca acest „mâncător de distanţe". Dacă sunt două maşini într'o căsnicie, e cu atât mai bine. „El" şi „ea",— fiecare în automobilul său propriu, — vor avea grijă să mărească distanţele între ei...
Şi credinţa?.

* * *

Vă cer ertare. Automobilul care mi-a inspirat acest capitol, a suferit o pană. Doamna care conducea a coborît şi s'a strecurat sub maşină, ca o pisică. Are picioare svelte şi potrivite ca rimele într'o poezie... Mai are pantofi, cari...
Dar despre asta nu mai am dreptul să scriu, căci articolul meu se numeşte „*Femei în automobil*" şi nu „*Femei sub automobil*".

Cu maşina pe plajă

Foarte adesea maşina, superb capitonată, serveşte drept... garderobă.

VARIA

IN „PARADE D'AMOUR", noul film sonor a lui Maurice Chevalier, acesta creiază o serie întreagă de şansonete, cari au fost compuse pentru Chevalier, de compozitorul casei „Paramount", Victor Schertzinger.

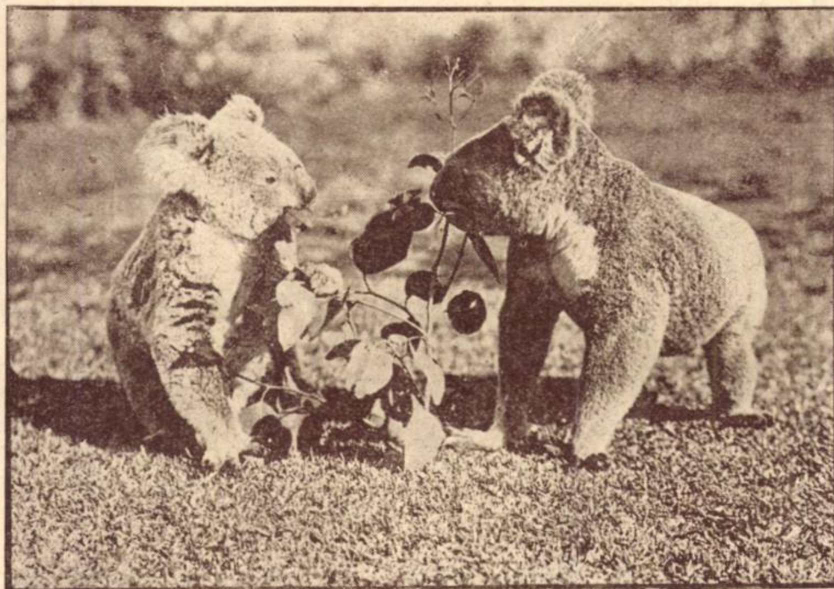
* * *

EVELYN BRENT, minunata actriţă, pe care am admirat-o în nenumărate producţii, dintre cari şi „Nopţile din Chicago", extraordinara realizare a lui Joseph von Sternberg, a bătut un record în analele filmului american. In mai puţin de trei ani, de când a păşit pragul studio-urilor, Evelyn Brent a interpretat un număr de peste 20 de roluri principale. Este o cifră, pe care o pot invidia chiar cei mai cunoscuţi directori.

TUDOR ARGHEZI

Teatrul de animale

POFTIȚI în menjeria mea, „La Ursul polar". Nu vă duceți peste drum, la concurent. Fiarele lui sunt de pâslă, pe când aci toate s'au confecționat din cel mai natural și

mai rezistent bumbac. Intrați, nu vă codiți: ori cine poate să vie fără **obligo** și să atingă cu mâna fio-

roasele animale, îmblânzite prin farmecul acului de cusut și prin mărgeaua de sticlă galbenă, cu care se uită. Dacă prinzi un șarpe și-i înseilezi spinarea cu un fir roșu de șular, vipera cea mai primejdioasă își pierde năravul mușcător și veninul ei devine inocent ca mastica.

Uite, îi bag degetul mic în gură și-l scot nevătămat. O țin în palmă și nu mișcă. O duc la obraz și nu-mi îmbucă urechea. Dacă toate viperele ar fi ca ale mele, cuvântul reptilă ar fi sinonim cu înger și ai putea să străbați pământul desculț.

Am aici o cireadă de elefanți. Mari cât vagoanele, cu un zuluf de carne de scoici la nas și cu o codiță de purcel, atârnată ca un ciucure, dindărătul spinării — și vineți ca bivolii sculați din mocirle **gris per,** ei nu știu nici să se certe, așa sunt de buni. Niște copii! Ochii lor adevărați au fost mâncați odată de mult, se vede, de berzele cu ciocul de foarfeci—sau poate au umblat câteva mii de ani, ca sobolii, orbi, urnindu-se agale, ca niște stânci de piele. De-abia le-au crescut de curând ochii ăștia de rac, prea mici ca să vadă tot trupul lor cu ei și albi ca niște nasturi de sidef.

— Bébé! salută pe Domnul și fă un compliment.

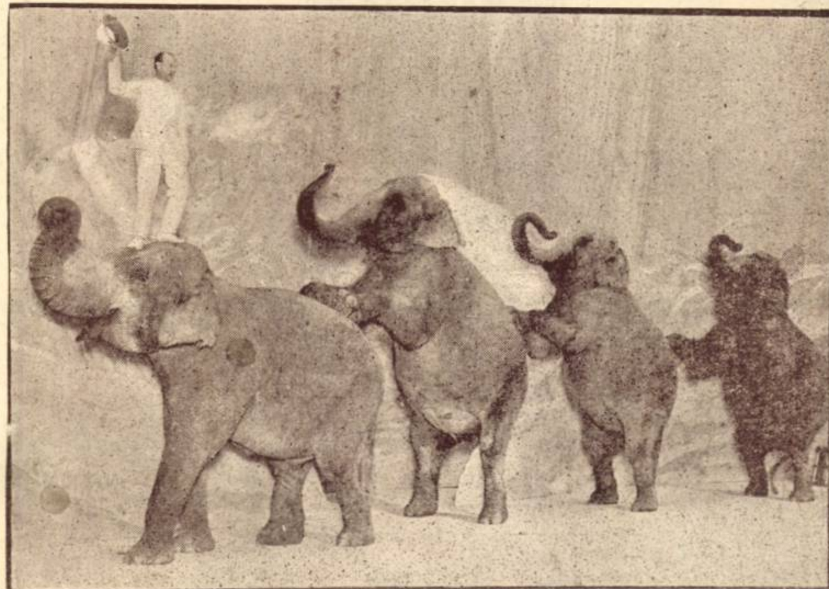
Ca să vedeți cât este elefantul nostru lipsit de ori ce poftă de gâlceavă, ajunge să vă uitați la coarnele lui, care altădată îi ședeau prinse de cap, ca la tauri. Ia-mi-le,

Doamne, s'a rugat el de Dumnezeu, că se sperie lumea de mine degeaba și dă-le, de pildă, tigrului, că tot îi stă rău și fără urechi lungi și fără coarne. Dumnezeu l-a ascultat și i-a luat coarnele din creștetul capului, zicându-i: acum ține-le tu și când întâlnești pe tigru, dă-i-le să și le puie—și Dumnezeu i-a băgat elefantului coarnele în gură. Ce folos, că nu s'a mai întâlnit cu tigrul față'n față niciodată, căci unde zărește pe elefant, prostul o ia îndărăt și fuge. O să mai umble mult Bébé cu coarnele lui în gură, care-i dau un aer de arnăut cu mustățile în jos — și când le-o înghiți s'a isprăvit: se îneacă.

In cărutul ăsta s'a născut păpușa asta. Colo, în stânga e toată familia Papușevski, adunată la sindrofie sub un bec electric. Cu toate că unele rude sunt de celuloid și altele de catifea, o legătură de mare cordialitate le strânge laolaltă. Dacă ar lătra un câine la vitrina lor, ai vedea cum s'ar ridica odată păpușile toate și l-ar ocărî. A se observa că cele mai multe au voce de miel: strânge-le puțin de stomac. Dar singurii câini primiți în salonul vitrinei sunt câinii de sto-

fă lânoasă, cu nasul de ibrișim. Sunt și cei mai cuminți din Europa și aparțin rassei mute, care gândește mult și nu spune niciodată nimic. Foxul de aci, cu o ureche strâmbă, lăsată pe tâmplă nu te speria că sare. Croitoreasa l-a împiedicat cu arnici înnodat la burtă. Ori cât ar vroi el să-și schimbe temperamentul, e zadarnic.

Ursul ăsta e nițel cam mistic și sașiu. Așa se și explică rabatul de 30 la sută. E o copie după natură, însă de 180 de ori mai mic, ca să te lase indiferent. Păpușereasa noastră l-a imitat după un vis pe care l-a avut, și despre care nu se știe la cassă dacă a fost un vis rezonabil. Mai repede credem că a visat un urs de fantezie. Un ochi e negricios și altul violet. Cel din stânga clipește de-asupra sprincenii pe când ochiul din dreapta stă deschis aproape de falcă. Dacă așa ar fi urșii adevărați, din pădure, unde se zice că trăiesc, ei ar vedea tot atât de mult înapoi cât ar vedea în sus și nu ar mai putea să-și câștige existența umblând după smeură și miere. Niciodată n'a mâncat ursul din vitrină nici miere nici zmeură; de asta garantez. Și cred că nici ursul din pădure.

Regretăm că ne lipsesc cămilele de cauciuc ; în locul lor vă putem oferi un joc de popice sau un kanguru. Acest animal curios, frate de atitudini cu pinguinul, are o traistă în pântece, unde își cuibărește puii cu botul ascuțit și cu urechile iuți. Dumnezeu l-a făcut în vederea lui Adam, care neavând buzunare nu avea unde să-și poarte merele furate. Făcătorul tuturor neputându-și închipui că primul om va fi cel dintâi hoț de pe pământ și socotind normal că se va hrăni exclusiv cu fructe permise. Din această pricină a și schimbat destinația traistei kanguruului, ca un proprietar, liber să transforme un dormitor în prăvălie și să puie în cassa de bani curmale. In lipsa puilor kanguru, am pus în traistă niște șoareci, din ultima generație, fabricată cu flanelă cenușie.

(Continuare în pag. 16)

Stânga:
Căile ferate italiene, au introdus în gările principale, telefoane portative, care sunt atașate unui personal special de serviciu.

Jos: ***Studenții*** *din Eton (Anglia) făcându-și cursa zilnică de fond, pe terenul sportiv, cu tradiționalul joben obligatoriu.*

Sus: *In Europa s*
vin. La Washingto

Sus: *Dr. C. O. Lampland, care a descoperit noua planetă „Transneptun" și dreapta: observatorul său din Arizona.*

...tualităţi

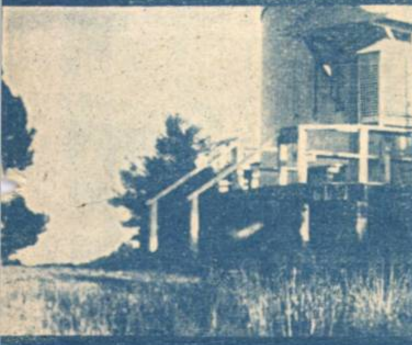
...e ciocneşte de 1 Aprilie cu rachiu sau ...n, tinerele fete ciocnesc cu... lapte.

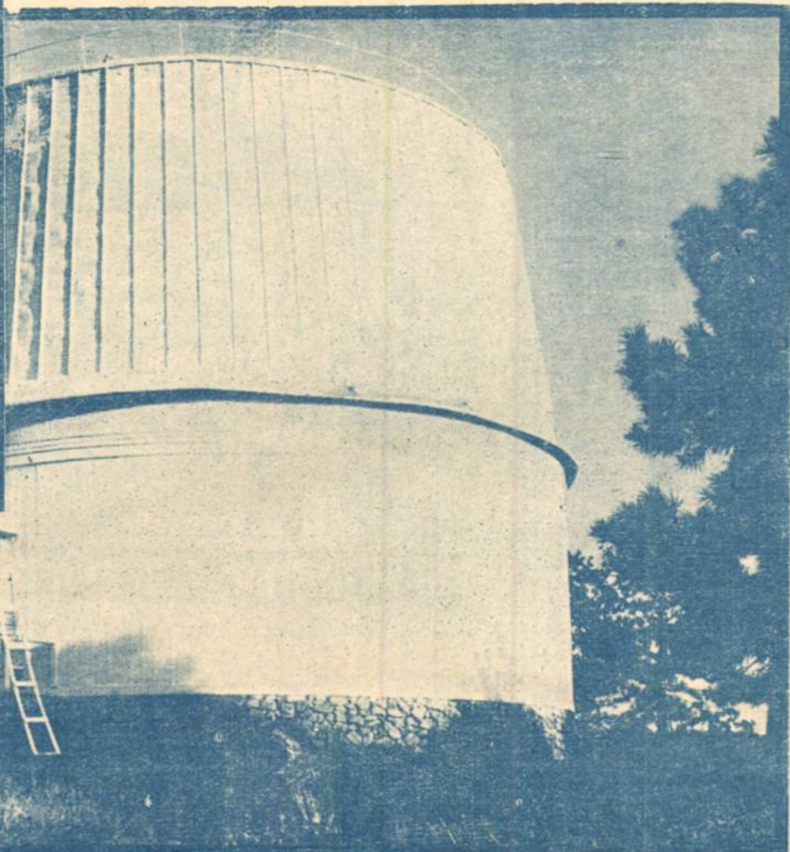

Sus: d. Burtt, care a trăit 29 ani, în vestminte de femee. Stânga: St. Burtt guvernantă dreapta: în costum bărbătesc.

Reglementarea circulaţiei pe Calea Victoriei dă loc zilnic la adevărate spectacole.

Poşta medicală a „Realităţii Ilustrate"

Scârţiituri la încheetura cefei

B. 67523

Sunt, cu adevărat, de natură reumatică. Medicul dv. a diagnosticat bine şi tratamentul ce v'a dat e bun.

Ganglioni

Dhelia Loco

Nu pot şti la distanţă ce-i cu acel ganglion. Nu cumva aveţi o măsea cariată, în dreptul ganglionului? V'aş recomanda un tratament cu raze ultraviolete, dar la un medic conştiincios.

Ten gras — pori mari

Contesa Monte Cristo

Tratamentul depinde de starea pielei dv. E grasă?, uscată? Sunteţi brună? blondă? Mai scrieţi.

Obicei

Unui cititor

Am repetat de mii de ori. Nu fiţi desperat. Dracu nu-i atât de negru, cum e zugrăvit... Dar, lăsaţi-vă. Faceţi sforţări, plimbări, citiţi (nu romane); nu beţi vin, rachiu...

Sâni căzuţi

M-me H.

Leac altul nu e decât o operaţie chirurgicală, fără nici un pericol

Pentru creşterea corpului

„Foarte grăbit"

Ce etate aveţi?

Ridele să le descrieţi unde le aveţi? ca să vă putem răspunde.

Negi

Rusescu-Loco

Da. Sunt contagioşi.

Frigiditate

„Fir de Praf"

Da, doamnă, puteţi avea copii. Cu toate că sunteţi frigidă. Cincizeci la sută din femei au nenorocirea de a suferi de frigiditate. Este foarte greu de vindecat. Dar viaţa să aibă oare ca scop numai plăcerea sexuală?

Căutaţi a deveni *mamă* şi veţi gusta plăceri supreme asistând la naşterea în sânul d-voastră şi apoi la creşterea copilului. E cel mai dulce, mai emoţionant, mai mare şi miraculos sentiment.

Nervi

Suliţeanu

Cereţi farmacistului o sticlă de *polibromură*.

Mureşeanu

Greu de răspuns prin poştă. Veniţi personal.

Păr pe frunte

M. S. Huedin

Prin electroliză (la un specialist).

Dyspepsie

Tristis adolescens

Nu fiţi îngrijat. Aveţi aerofagie. Arătaţi-vă unui medic dar să nu vă trataţi prea mult cu medicamente. Vă va trece şi aşa.

Timiditate şi gânduri fixe

Depp

Nu e loc la această rubrică de a explica pe larg.

Veniţi într'o zi la redacţie.

Prea multe întrebări

Lotus Rhea

Nu putem răspunde la un aşa mare număr de întrebări, aci la rubrica asta. Intrebaţi-ne pe rând.

Neurastenie

Necunoscut-Orăştie

Nu fiţi disperat. Se poate vindeca prin sugestie sau autosugestie. Dar acolo în provincie e greu.

Blefarită cronică eczematoasă

B. Gheorghe

(bolnav fără speranţe)

Luaţi dela farmacie o pomadă, făcută cu oxid de zinc şi acid boric.

Seara când vă culcaţi, spălaţi-vă bine genele cu apă boricată (cu vată) şi apoi ungeţi cu pomadă.

Transpiraţia picioarelor

Ersam

Faceţi seara, băi cu *hypermanganat* la picioare (soluţie slabă).

Limfatism

Vasilică Nestor

(cl. II primară)

Să stai tot timpul la soare. Să dormi cu geamurile deschise. Iarna să bei untură de peşte, iar vara *Syrop iodotanic*.

„Spate strâmb"

Garibaldi-Gherla

Ar trebui să ne scrii detalii mai multe, în ce constă *„strâmbătura"*. Există *corsete ortopedice*, în oraele mari unde se vând bandagii şi obiecte de cauciuc. E mai bine să vi-l prescrie un medic ortoped.

Dr. YGREC

Teatrul de Animale

(Urmare din pag. 13)

Jaguarul e cum îl vedeţi, ca un tigru şi ca un cotoi. Pantera, şarpele cu patru picioare, cu ochii verzi perverşi e de mătase plastică şi ţine de urît viţelului cu două cucuie în frunte şi mielului frizat. Caşalotul e de o muşama, care nu se sbârceşte. Zoologia întreagă a luat loc în vitrinele şi etajerele menajeriei noastre şi putem cuteza să afirmăm că am realizat o mare operă culturală, înfrăţind speciile, urile de moarte şi punând de acord antagonismele. Dacă observi bine, toate animalele noastre, fără excepţie, surîd, născute într'un ceas fericit, de universală alianţă. Doctrina „La Ursul polar", care nu e nici numai un magazin, nici numai o menajerie ci mai vîrtos o universitate, pleacă dela animal, cu intenţia să ajungă la om.

După expoziţia noastră demonstrativă, cu animale de ştofă, cusute la maşină şi umplute cu tărîţe, vom deschide în acelaş local o Armonie a Popoarelor, dând preferinţă oamenilor de mucava şi hîrtie lipită cu cocă... **T. ARGHEZI**

Cărţi primite la redacţie

— **„Puncte de vedere", un admirabil volum de D. I. Suchianu.**

INIMA LUI IONICĂ

de F. ADERCA

POATE să viscolească pe maidanele Oborului, cât o pofti!... In zilele şi nopţile de iarnă, omul cuminte stă la casa lui, la gura sobei, coace castane şi râde cu nevasta şi copilul. Dar cine şi-a lăsat casa, nevasta şi copilul — un băiat de cinci ani — ca zidarul Mărin, trage la cârciuma „La opt mese". „Trage", vorba vine, că stă mai toată ziua şi trei sferturi din noapte. Binalele sunt copleşite de zăpadă şi oamenii aşteptând lucrul de primăvară, beau şi mănâncă „La opt mese", în socoteala viitoare.

E drept că „La opt mese" se mănâncă numai covrigi uscaţi, dar se bea un vin adus de-adreptul dela Drăgăşani, păzit de jupânul Ianache care, toamna, trei zile şi trei nopţi nu se dă jos de pe polobocul din căruţa alaiului de vinuri.

La ora patru după amiaz, când începe să se'ntunece, vine şi „Contele" — dintr'o spiţă nelegitimă şi sărăcită a unei familii de neam, copist la Ministerul de Externe. E foarte înalt, poartă monoclu ca să-i ţie ochiul stâng deschis — are cu chirie o mansardă în calea Victoriei, unde doarme puţin, din pricina frigului — şi mănuşi de piele cărămizie, ca să-şi ascundă vechi eroziuni şi florile de mucigai fără leac, de pe mâini.

— Am onoare să vă salut, Excelenţă!... îi strigă zidarul Mărin de la masa din fund, de lângă soba de tuci.

„Contele" cercetează prin monoclu cu ochiul rece, de peşte mort, clienţii cârciumei cari plutesc în fum — şi face semn cu mâna'nmănuşată lui Mărin să aibă puţină răbdare, că vine'ndată. Trece pe la tejghea, unde-l ascultă, foarte ceremonios şi onorat însuşi d. Ianache, cu faţa roşie ca o tomată congestionată. „Contele" a poruncit un sfert de ţuică fiartă cu zahăr şi piper, şi un rând de covrigei.

La ora opt se iveşte şi d. Ploeşteanu, de fel din Ploeşti, unde şi-a jucat la cărţi o pereche de case şi averea de zestre a soţiei, care l-a lăsat, de-acum douăzeci şi doi de ani, în plata Domnului. D. Ploeşteanu a încercat oarecari negoţuri şi depe urma unuia, special, a şi stat, pare-se, vre-o doi ani, păzit bine undeva, că nu l-a mai văzut şi nu l-a mai ştiut nimeni. A părăsit de-atunci orice ambiţii şi are acum slujbă sigură, cu pensie: face de pază, îmbrăcat civil, la poarta d-lui Prim-Ministru, după recomandaţia unui om mare, tare'n politică la Ploeşti.

D. Ploeşteanu, încărunţit, dar cu trăsăturile feţei boereşti, a rămas cu toată slujba lui iscoditoare foarte politicos. Se aşează la masa „prietenilor", cu care bea de opt luni, numai după ce 'ntreabă, ţinându-şi pălăria 'n mâna dreaptă, în dreptul frunţei descoperite:

— Permiteţi?...

La care „contele" răspunde totdeauna arătând volubil scaunul gol, cu'n gest expert al mânei înmănuşate:

— Cu plăcere!... Mă rog!...

Mărin, orgolios de această aleasă tovărăşie, e singurul care n'are haină groasă. Mărturiseşte că nu poate suferi căldura. Şi pentru a dovedi ciudăţenia firei lui, întreabă, de cum se iveşte d. Ploeşteanu care-şi chiteşte pardesiul cu luare aminte pe speteaza scaunului:

— Cum de suferi paltonul ăla pe d-ta, d-le Ploeşteanu?...

— De, neică, eu n'am sânge de... indian!...

D. Ploeşteanu amintea cu fineţe zidarului, că e oarecum, după culoare, de neam ţigănesc.

Dar în seara asta, d. Mărin e abătut. Nu pune d-lui Ploeşteanu nici o întrebare. „Contele" a istorisit cu vorbe încleiate d-lui Ploeşteanu, cum s'a desfăşurat noaptea trecută la Jockey-Club, o partidă de pocker, unde un fost Ministru, deşi avea „ful" a cerut carte...

— Trebuia să le pună jos!... cugetă d. Ploeşteanu cu glas tare, uimit de prostia Ministrului.

Repede se face miezul nopţei la „Opt Mese"...

D. Ianache s'a repezit deodată dela tejghea spre masa din fund, printre clienţii sgomotoşi şi a întrebat pe Mărin, aproape de ureche:

— Ii mai dau?...

— Cât a luat până acum?... întreabă după o clipă de gândire, d. Mărin.

— De doi poli.

D. Mărin cu furie epileptică, apucând sticla din care-şi tot turnase şi ameninţând spre uşă, ridicat în picioare, răcni:

— Nimic! Niciun covrig!... Muerea să se ducă la lucru!... Nu mai dau nici un covrig!...

Băutorii dela „Opt Mese", în lumina amorţită a celor trei lămpi de petrol, întoarseră capetele ameţite, spre uşa din care răbufnia înlăuntru fustele unei femei şi părul ei în neorânduială, învăluită toată într'un vârtej de ninsoare cu crivăţ.

— Inchide uşa!... strigă cineva.

De spaima glasului, femeia închise uşa, intrând repede înăuntru, dar necutezând să se deslipească de perete. De poalele ei, se ţinea un băiat în bluză muerească cu o căciulă uriaşă, desfundată, trasă peste ochi.

D. Ploeşteanu porunci blând, întorcându-se către d. Ianache, care aştepta:

— Dă-i femeii în socoteala mea un covrig.

— Şi unu băiatului?... întrebă d. Ianache.

— Care băiat?... se miră d. Ploeşteanu.

D. Mărin se simţi jignit şi se răsti:

— Pe băiat lasă-l, domnule Ianache. Să vie 'ncoa! Dar muerea (răcnind) dă-o afară!... Să n'o văd înaintea ochilor!... Afară!...

In fumăraia cârciumei, Ionică fu adus de mână de băiatul dela tejghea şi aşezat lângă tat'său, aproape de soba de tuci, încinsă. Mărin ridică băiatului de pe ochi căciula, o puse pe masă, îi şterse cu'n jurnal zloata de pe ghetele ferfeniţite şi cu mâneca nasul.

— Bea din paharul lui tat'tu, să te 'ncălzeşti. Na şi un covrig. Dar pe măta să n'o văd. (către prieteni). Lasă!... Să 'nveţe şi el ce e viaţa! Să afle de mic, ce va să zică femeia!...

Ionică, vânăt de frig, dar cu ochi mari albaştri, aprinşi de friguri lăuntrice, căuta spre uşă unde ştia că rămăsese măsa.

„Contele" râse rece:

— Cin' te-a pus să te 'nsori?...

D. Ploeşteanu grăi potolit:

— Cin' să-l pue? Dumnezeu! Că ne-a despărţit aşa, în două...

D. Marin dădu lui Ionică să bea din pahar şi 'n vreme ce copilul se oţăria, el se tângui:

— Nu s'a mulţumit muerea dracului cu unu, a vrut să facă doui!.. Am bătut-o de s'a săturat să mai nască 'n viaţa ei!...

„Contele" izbucni într'un râs care, după schimonosirea feţei, trebue să-i fi provocat crampe dureroase 'n măruntae. Apoi serios:

— V'aţi împăcat?

— Ba am plecat şi m'am luat cu alta, cu Manda Groasa, nevasta magazinerului, — zise Mărin. Aia nu face copii, că mai trăim trei zidari cu ea. Odată muere, nu sfrijită ca asta.

D. Ploeşteanu era curios:

— Şi mama băiatului, dacă ai lăsat-o ce-a făcut?...

Mărin privi cu ochi mari, uimiţi dar nesiguri, în ochii trişti ai d-lui Ploeşteanu, apoi răspunse:

— Ce să facă?... N'ai văzut-o?... Vine 'n fiecare zi şi ia câte un covrig în socoteala mea.

„Contele" se 'ncruntă:

— Şi dumneata te-ai lăsat, aşa, furat?...

Mărin duse iar paharul la gura băiatului şi zise 'nfundat:

— M'am lăsat.

D. Ploeşteanu urmărea un gând, mai de mult:

— Şi nevasta n'a încercat să-ţi bată ibovnica?

D. Mărin nu era bine încredinţat, dacă toată întâmplarea asta neaşteptată nu-i strica cinstea de tovarăş de masă. Dar îşi luă curajul:

— Aoleo!... C'a îndrăznit odată... dar i-a fost de 'nvăţătură. Ia spune tu, mă Ionică, atunci noaptea, la tramvai, cum a fost?...

Ionică strivea 'ntre dinţii mici, covrigul uscat, privind acum sfios spre ceilalţi doui tovarăşi de masă. Oprindu-şi ochii în ochii tatălui înghiţi, şi un glas curat ca o floare albă, se ivi:

— Ai bătut-o!... zise Ionică.

— Nu aşa, mă, zii tot!.. îl îndemnă tat'său.

Ionică mai înghiţi odată, opintindu-se, şi grăi ceva mai tare:

— Cu ciomagu.

D. Ploeşteanu întinse băiatului un rest de covrig de pe masă, întrebând cu înţelepciune:

— Şi după ce a bătut tat'tu pe măta cu ciomagu, măta a murit?

Cei trei priviau toţi în gura copilului, pândindu-i iscusinţa:

— Ţţţ... răspunse Ionică, luând cu mâna cealaltă restul de covrig. N'a murit dar a căzut jos lângă gard.

— Şi tăticu-tău ce a mai făcut?... întrebă Mărin, închizând un ochiu către prietenii de masă.

— Tăticu a ridicat ciomagu şi iar a mai dat.

— Şi mama a plâns? întrebă „contele", făcându-şi glas de copil pentru a dobândi prieteşugul lui Ionică.

— Nu, n'a plâns, ridică Ionică privirile-i albastre către monoclul „contelui". A făcut numai aşa: A... Era noapte şi s'a oprit tramvaiul. Şi tăticu a vrut să fugă cu tramvaiul. Şi eu am fugit după tăticu şi m'am urcat şi eu în tramvai.

— Se urcase, ştrengarul! întări Mărin, dându-şi c'o mişcare a mânii pe la spate pălăria pătată de var, pe sprâncene

Ionică urmă dela sine:

— Dar mi-am adus aminte că mama e jos, căzută lângă gard şi m'am dat jos din tramvai repede şi m'am dus la ea — şi pe urmă iar m'am întors la tata, că el dece să plece?... şi l'am tras de haină şi am plâns deodată tare: tată, nu pleca! tată, nu pleca!

— Şi a plecat?... întrebă d. Ploeşteanu.

Copilul nu răspunse. Işi pipăia cu mâna tivitura de jos a bluzei mulereşti.

— Nu-l mai întrebaţi, că se ruşinează!... fu de părere „contele", mai priceput în gingăşii.

D. Mărin îşi dădu drumul bucuriei:

— Aşa e că-i şmecher băiatu?...

— După ce a plecat tramvaiul, eu m'am uitat după el şi a început să ningă... zise deodată Ionică de la sine.

— Ajunge departe!... izbucni Mărin. Ascultaţi ce vă spun eu! Se face Ministru! Ce ai să te faci tu, mă Ionică?

— Ministru... răspunse copilul, sfios din nou, privind monoclul „contelui". Obrajii lui Ionică ardeau.

— Vă spusei eu?... Şi acum ia povesteşte tu, mă Ionică, dar să spui drept... de ce nu muriţi voi, tu şi măta, de foame?...

— Nu murim... De ce să murim? Are grija tăticu de noi...

— Văzui eu ce grijă are de voi!... dete din cap d. Ploeşteanu.

— Hahaha!... râse „contele", într'adevăr amuzat de un copil atât de drăcos şi îşi potrivi monoclul cu o strâmbătură de gură.

— Aşa zice lumea!... grăi trist şi ruşinat copilul, privindu-şi covrigul.

Apoi ridicând ochii şi privind în obrazul supt şi păros al tatălui, cu încredere:

— Cum se lasă noaptea, tăticu vine pe strada noastră, să nu-l simtă nimeni, nici câinii... se opreşte la gard şi se ciuceşte. Pe urmă flueră aşa: Fiu... fiu... (Ionică fluera cu două degete peste limba 'ncovoiată, ca haimanalele) dar nu prea tare, numai aşa ca să auzim noi doi din fundul curţii. Eu zic: — „Mămico!... l'auzi! Tata!... A venit cu bani!... Dă fuga!..." Şi mama zice: — „Stai tu colea, în pat, că 'n casă e frig. Mă duc eu să iau banii". Şi se duce şi ia banii...

— De unde?!... ridică din umeri d. Mărin, a taină către ceilalţi.

—Are talent!... zise „contele", căutându-se în buzunarele vestei. Na, mă, să-ţi iei o alviţă.

— Are inimă, săracu..., rosti încet domnu Ploeşteanu.

— Ce inimă, domnule? Are cap!.. zise Mărin. N'ai auzit ce minciuni dau din el?.. Minte de stau apele 'n loc!... Ajunge Ministru, ascultă ce spun eu!... Ce ajungi tu, mă tată?...

— Lasă-l, c'a adormit... băgă de seamă d. Ploeşteanu.

Ionică, în mână cu'n rest de covrig uscat, ameţit de aburii vinului şi de căldura sobei de tuci, adormise cu capul în piept.

F. ADERCA